

„Spoštujemo vaše vzore“

Delegacija Komunistične partije Italije v Krškem

Tovarno celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem je minuli četrtek obiskala delegacija italijanske Komunistične partije — komiteja za Furlanijo in Julijsko krajino. Ogledu tovarne je sledil razgovor z vodstvom podjetja, s predstavniki samoupravnih organov, zveze komunistov in sindikata te delovne organizacije.

Gostom so predstavili tovarno in njene zmogljivosti, delovanje samoupravnih organov, odnose med tozdi, vlogo in organiziranost zveze

komunistov v podjetju. Pogovor je potekal v priščnem vzdušju.

Pred odhodom so poudarili, kako pomembno je spoznavanje med dvema narodoma, zlasti pa prijateljski stiki z narodom, ki je že ustvaril ideale, za katere se oni šele borijo. Dejali so, da z velikim spoštovanjem gledajo na našo stvarnost, v kateri vidijo številne vzore. Izrazili so zadovoljstvo nad podpisom sporazuma, ki sta ga pred kratkim podpisali Jugoslavija in Italija. Prepričani so tudi, da bo sodelovanje med dvema takimi organizacijama kot sta Zveza komunistov Jugoslavije in Komunistična partija Italije, samo koristilo interesom delavskega razreda in krepi prijateljstvo dveh narodov, ki ju družijo veliko skupnih interesov.

J. TEPPEY

Delegacijo italijanskih komunistov iz Furlanije in Julijske krajine pozdravljajo v Krškem predstavniki tovarne, občinske skupščine in jedrske elektrarne v izgradnji. Delegacijo je spremljal sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc. (Foto: J. Teppey)

TROJE ODLIKOVANJ

Na proslavi v TVD Partizan, ki je bila na predvečer praznika občine Sevnica 11. novembra je predsednik občinske skupščine Valentin Dvojmoč izročil trem občanom sevniske občine visoka državna odlikovanja, s katerimi jih je odlikoval predsednik republike Josip Broz-Tito. Red republike s srebrnim vncem je prejel Maks Bilc iz Sevnice, red republike z bronastim vncem pa Božo Stojs iz Sevnice in Alojz Udovč iz Malkovca.

Kočevje doma

Prvi pristanek na Japonskem kupljene ladje — v Izoli

Kočevje je prva izmed treh slovenskih ladij, kupljenih to leto na daljnem Japonskem, ki je zarezala valove domačega morja. Kapitan Danijel Groznik je v nedeljo nasmejan sprejemal številne goste, med katerimi so bili tudi podpredsednik IS Zvozne Dragan in številčno dobro zastopano Kočevje. Posadka je dobila nekaj dni dopusta, že v tem tednu pa se bo ladja iz Izole, kjer je bila privezana, odpravila na poslej tradicionalni linijski poti proti Zahodni Afriki.

Enaindvajset let stara piranska Splošna plovba ima zdaj ladje s skupno 352.000 tonami nosilnosti. Pod slovensko zastavo plove danes 24 ladij: nikoli doslej jih ni plulo toliko! Predstavniki Kočevja so na ladjo z enakim imenom prinesli številna darila, med katerimi so bile tudi lovske trofeje: Kapitanu so obljubili, da bo ladja dobila tudi medveda, ki naj bi 30 mornarjev in vse druge, ki se bodo povzpeli na njen krov, spominjali na roške gozdove. Medveda so že ustrelili, vendar še ni prepran. Pravijo, da ga bodo posadki izročili, ko bo Kočevje drugi priplulo v domače morje.

Akcija za združevanje delovnih organizacij Donit Medvode, Melamina Kočevje in Svit Kamnik ter za ustanavljanje tozgov naj poteka naprej po začrtanem programu, to so sklenili na sobotnem sestanku vseh komunistov teh treh delovnih organizacij, ki je bil v Dolenji vasi pri Ribnici.

Analiza o združevanju in razprava

združitve koristna, ker so že zdaj vse tri delovne organizacije tehnološko

Prvič, odkar so jo junija letos kupili na Japonskem, je ladja Kočevje piranske Splošne plovbe pristala v domačih vodah. Z 8600 konjskimi močmi in 16.562 tonami nosilnosti bo plula na liniji proti zahodni Afriki. Kočevje bo vozilo hlodovino in sipljive tovore.

Sodobna cesta do Broda

Posodobljena cesta Livold—Brod — Dograjena bazen in telovadnica v Kočevju

Natanko čez teden dni, 27. novembra ob 10. uri, bodo svečano odprli posodobljeno cesto Livold-Brod na Kolpi. Otvoritev bo v Petrinu, se pravi na začetku ceste, gledano s hrvatske smeri. To je hkrati tudi najdaljši asfaltni cestni odsek v kočevski občini.

Istega dne ob 19. uri bo v Seškovec domu v Kočevju proslava, posvečena mednarodnemu letu žena in dnevu republike. Na njej bodo zaslužnim ženskam podelili priznanja OF, razen tega pa bo podeljenih še več drugih odlikovanj in priznanj. Na svečanosti bo govorila predsednica družbeno-političnega zbora občinske skupščine Kočevje Zalka Kojan.

Razen tega pa je 27. novembra popoldne predvidena še otvoritev novega plavalnega bazena in telovadnice v Kočevju. Te dni pospešeno delajo, da bi bilo do tega dne vse gotovo.

in gospodarsko povezane. Dopolnjujejo se predvsem v „vertikalni smeri“, se pravi od proizvodnje surovin, polizdelkov in končnih izdelkov. Združitev bi omogočila skladnejši razvoj, načrtovanje, boljšo organizacijo in racionalizacijo proizvodnje.

Na sestanku so bili komunisti kočevskega Melamina proti „hitri“ združitvi, ki naj bi jo izvedli z novim letom. Poudarjali so, da so za združitve, vendar se tako na hitro ne da vse dobro presoditi. Prednosti združitve so v analizi premalo očitne, pripravljena analiza pa je po njihovem mnenju „zbir želja, ki niti niso usklajene“.

Komunisti Donita, Svita in Polikema pa so nasprotno trdili, da je bilo informiranja pri njih dovolj in da oni z združitvijo ne bodo odlašali.

Končno so sklenili, da se z akcijo za združitve nadaljuje in da se bosta Svit in Donit združila, to možnost pa puščajo odprto tudi Melaminu. Zahtevam Melamina so ugodili le v toliko, da bodo vsa skupna telesa delala še naprej in izpopolnjevala programe v luči pripomb sestanka. V desetih dneh bo skupna seja sekretarjev osnovnih organizacij ZK, občinskih vodstev ZK in medobčinskega sveta ZK Ljubljana, na kateri bodo skušali uskladiti stališča desetdnevne razprave.

J. PRIMC

Po otvoritvi razstave svojih del v Auli slovenici v Celovcu je mojster Božidar Jakac rad ustregel številnim obiskovalcem s podpisom v katalog.

ČEFARIN — REPUBLIŠKI PRVAK

Prejšnji teden so se na Bledu zbrali najboljši igralci goja iz Slovenije in se pomerili na uradnem republiškem prvenstvu. Med tekmovalci iz Maribora, Ljubljane, Kranja in Bleda sta nastopila tudi dva Novomeščana: Čefarin in Horvat. Medtem ko je Horvat po nepotrebnem izgubil nekaj partij, je med 18 udeleženci najbolje igral Čefarin, ki je postal republiški prvak za letošnje leto. Horvat se je uvrstil na enajsto mesto.

DRAGOTINE KMALU DOMA?

Številne Novomeščane in Dolenjce zanima, kdaj bodo iz Ravnene Dolenjskemu muzeju vrnili 99 predmetov iz znamenite, evropsko in svetovno znane zbirke izkopanin iz ilirskih grobov na Znančevih njivah. Zvedeli smo, da je v Italijo odpotoval kustos Dolenjskega muzeja Tone Knez, ki bo preveril, v kakšnem stanju so dragoceni arheološki predmeti, ki sta jih 21. julija letos iz Dolenjskega muzeja po naročilu še neznanega „mečena“ ukradla dva Italijana. Bržkone se bo Knez v Italiji pogovarjal tudi o načinu in datumu vrnitve zbirke.

NOV KLUB DOLENJSKIH STUDENTOV

Klub dolenjskih študentov, ki študirajo v Mariboru, je bil ustanovljen ob koncu preteklega študijskega leta, drugo leto svojega dela pa je začel z redno skupščino 28. oktobra, na kateri so študenti sprejeli program dela na kulturnem, športnem, socialno-ekonomskem in političnem področju. Razveseljiv je podatek, da je okoli 30 odst. vseh študentov KDS v Mariboru članov ZK. Klub je tudi eden redkih med podobnimi klubi, ki imajo organizacijo usklajeno z novim statutom ZSSM in sklepi seminarja Pokrajinskih klubov Slovenije na Golte. Člani Kluba dolenjskih študentov v Mariboru se zavedajo nujnosti povezovanja z mladino iz matičnih občin in kolegi, ki študirajo v Ljubljani.

MARIJA JAKLJEVIČ

USPEŠNI GASILCI

V gospodarskem posloju Jožeta Marolta, kmetu iz Dolnjih Podpoljan, je pred kratkim izbruhnil požar. Iz neznanega vzroka se je vnela zagovina, ki jo je prejšnjega dne pripeljal iz ribniške žage Inlesa in jo je nameraval uporabiti kot nastilj za žvino. Zagovina je začela goreti zjutraj okoli 6.30. Ko je Jože Marolt opazil dim in ugotovil, da sam ne bo mogel preprečiti požara, je poklical na pomoč gasilce iz gasilskega društva Velike Poljane. Čeprav je bila nedelja, so bili gasilci zelo uspešni.

Dolenjski večer v Celovcu

V Auli Slovenici so odprli Jakčevo razstavo in brali dela šestih sodobnih pesnikov iz Dolenjske — Doživetje za koroške Slovence

Petkova otvoritev razstave grafik Božidarja Jakca in literarni večer dolenjskih pesnikov v celovski Auli slovenici sta bila po mnenju prirediteljev in občinstva za koroške Slovence kulturni dogodek prvorazrednega pomena.

V dvorani, ki je prestala „krst“ v prvih mesecih tega leta, se je tokrat zbralo blizu sto obiskovalcev, pretežno predstavniki kulturnega in političnega življenja koroških Slovencev, mladina in drugi ljubitelji umetnosti.

O mojstru palete in akademiku Jakcu je govoril dr. Luc Menaše. „Jakčevo delo je silno spoštovanje vsega vidnega in doživljenega: drobnega in velikega, obrazov in pokrajin, glasbene vznesenosti in človeškega trpljenja. Slikar jih vidi plemenito čiste in nedvomno pomenljive v njihovi enkratnosti in splošnosti.“ je med drugim dejal predavatelj.

Po otvoritvi razstave so dramski igralci Miha Baloh, Kristijan Muck in Neža Simčič brali pesniška dela Vladimira Bajca, Jožeta Dularja, Avgusta Gregorčiča, Janeza Kolencu, Lada Smrekarja in Ivana Zorana. O tradicionalnih kulturnih vezeh Dolenjske in slovenske Koroške — plod tega je bil tudi ta literarni večer, ki sta ga skupaj pripravila Slovenska prosvetna zveza v Ce-

lovu in Dolenjski kulturni festival v Kostanjevici — je govoril prof. Jože Skufca. Recitacije je ob klavirju spremljal pianist Andrej Jarc.

Po deževnem vremenu v začetku tedna se je v sredini tedna vreme nekoliko ustalilo. V drugi polovici tedna so sprva možne še manjše padavine, nato pa bo suho in hladno vreme.

Občani metliške občine praznujejo svoj občinski praznik v spomin na parti-zansko zmago 26. novembra 1942 nad močno belogardi-stično postojanko na Suhorju. Letošnje praznovanje bo združeno s praznovanjem tridesetletnice zmage nad fašizmom, praznovanjem tridesetletnice graditve nove domovine in novih družbe-nih odnosov. Danes je pro-ba metliške občine in vse Bele krajine povsem spre-menjena. Ljudje so zgradili tovarne, vodovode, ceste, udobnejše domove in drugo, kar jim omogoča boljše in lepše življenje. Več berite v srednji listi. Na sliki: spo-menik revoluciji na metliškem trgu.

KAKO BO S SOLIDARNOSTJO?

Minuli četrtek so se v Sevnici sestali predstavniki samoupravnih interesnih skupnosti zaradi usklajevanja svojih finančnih načrtov za prihodnje leto. Ugotovljena skupna stopnja znaša 7,90 od bruto OD. Ker je zavarovalni princip za skupnost socialnega varstva postavljen po zakonskih določilih glede na kraj zaposlitve, o tej skupnosti sploh ni bilo mogoče govoriti, ker se iz občine vozi na delo drugam skoraj tisoč delavcev. Delo otežuje neizdelan sistem republike solidarnosti, ki bi ga morale republiške interesne skupnosti pripraviti že med letošnjim poletjem. Predstavniki samoupravnih interesnih skupnosti so se dogovorili o rokovniku aktivnosti, ki naj ustali programe in finančne načrte skupnosti za prihodnje leto. Gradivo bo v razpravi med delegacijami od 6. decembra dalje do 26. decembra, ko se naj bi sestale skupščine teh skupnosti in občinska skupščina. 29. decembra naj bi bil podpis družbenih dogovorov.

List za vsakogar „Dolenjski list“

Prečanje dolenjskih pesnikov s predstavniki koroških Slovencev v Celovcu je bilo prisrčno. Od leve: Lado Smrekar, Jože Dular, Janez Kolenc (stoji), Andrej Kokot (tajnik Slovenske prosvetne zveze v Celovcu) in dr. Mirt Zwitter, upravitelj Aule slovenice. (Foto: Ivan Zoran)

Maroški kralj Hasan II je moral dokončno preklicati svoj ne-navadni „zeleni pohod“ na tako imenovano Špansko Saharo, toda vse kaže, da je vendarle nekaj dosegel. Podrobnosti sicer še niso znane, toda po pogajanjih med španskimi, mavretanskimi in maroškimi predstavniki sodeč, so se tri dežele dogovorile, da se bo Španija dokončno umaknila in prepustila ozemlje drugima dvema – v zameno pa bo lahko še naprej izkoriščala del izredno bogatih ležišč fosfata. Toda to ni povsili Alžiriji, ki se že vsekoži (in po mnenju večine tudi upravičeno) zavzema za to, da bi dobilo okoli 60.000, večinnoma nomadskih, prebivalcev tega sicer puščavskega ozemlja na zahodnem koncu Afrike priložnost, da se izreče za neodvisnost... preteklost (kolonialne sile) se ne da kar tako izbrišati...

Medtem pa so prišli na dan podatki o strahovitem terorju, ki ga izvaja v Čilu vojaška junta. Združeni narodi so namreč objavili podrobnosti o množičnem nasilju, mučenju in ubijanju tistih Čilencev, ki se ne strinjajo z junto – in ti predstavljajo večino prebivalstva. Komisija za človekove pravice Združenih narodov (ki se sicer zaradi prepovedi generala Pinocheta ni smela pogovarjati s Čilenci v Čilu, saj so ji prepovedali vstop v to deželo) je objavila naravnost grozljive podrobnosti o posilstvih in mučenjih, med katerimi, na primer, niso bila redka tudi taka: ženskam so v splojila potiskali žive pajke. To sporočilo je po svetu izzvalo samo še nove proteste in obsojbe čilskega režima, toda za zdaj ostaja v tej nekoč svobodni deželi vse po starem. No, čisto vse ne. Nekaj je venomer novega: cene, ki vrtočlavo skakejo, kar je posledica najhujše inflacije na svetu – odkar je čilska junta prevzela oblast, so za beležili že 2700-odstotno inflacijo... žalostni rekordi...

Kar zadeva inflacijo pa so v sosednji Argentini le malo na boljsem: tam je namreč letos inflacija doslej 270-odstotna... kje se bo ustavila...?

Razprave, kakšen naj bo nov lovski zakon, so sprožile vsa neresena vprašanja o škodi, ki jo povzroča divjad na poljih in v gozdovih. Nekateri celo sprašujejo, koga ščititi bolj, divjad ali kmetovalce. Resne razprave pa kažejo, da je oba treba zaščititi enako. Tako dopolnjujejo tudi osnutek novega zakona, ki bo verjetno sprejet v prihodnjih mesecih.

Ali je gojitev divjadi moč uskladiti s kmetijstvom? Povedati je treba, da je to celo nujno. Kakšna bi bila narava, če bi pokončali vso divjad? Kako torej uskladiti? Na pomembni seji v Ljubljani je zastopnik lovcev povedal nekako takole: divjadi naj bo toliko, da ne bo delala več škode, kot je lovci lahko plačajo. Po novem zakonu naj ne bi določali na splošno, koliko posamezne vrste divjadi naj se goji na 100 ha, kot se dela zdaj, ampak naj bo za odstrel divjadi odločilna škoda, ki jo bo delala.

Kmetovalci nezaupljivo opozarjajo, da divjad ne dela škode lovcem, ampak njim, o odstrelu pa odločajo lovci. Prav tu je treba kmetovalce zavarovati. Najprej tako, da bodo občinske skupščine potrjevale usklajene gospodarske načrte kmetijstva, gozdarstva in lovstva. Če naj bi pridelali več živil, divjad ne bo smela delati veliko škode.

Kmetijstvo bo zavarovano tudi tako, da bodo lovške družine morale povrniti vso škodo, ki jo naredi divjad. Ne bo smelo biti več izgovorov, da lovci nimajo dovolj denarja, ker je škoda več kot njihovih dohodkov.

Lovske družine se bodo morale povezati v območne zveze, ki bodo tudi jamčile za plačilo škode. Če te ne bodo imele dovolj denarja, bo morala dati še republiška lovška zveza. Rok za ocenitev škode pa se podaljša na 6 mesecev, da se lovci z zavlačevanjem ne bodo mogli izmuzniti, kot se je doslej pogosto zgodilo.

Zakon se bo že lepo bral, če bo tak, pravijo nezaupljivi kmetovalci – a kdo jim bo jamčil, da bodo našli svojo pravico?

Tudi to naj bi uredil zakon in dodatni predpisi. Ustrezni predlogi so že dani. Lovske družine naj določijo lovce, ki bodo sprejemali prijave o škodi, in o tem obveste kmetovalce. Če bodo lovci površni ali ne bodo hoteli povrniti dejanske škode, naj ustrezni občinski organ sprejema prijave kmetovalcev tudi na krajevnih uradih, da kmetom ne bo treba na oddaljeno občino. V komisiji za cenitev škode naj bodo tri nepristranske osebe. Kdor se s cenitvijo ne bo strinjal, se bo lahko pritožil. Do 2000 din škode se bo urejalo na občini in le za večje zneske na sodišču.

BOSTON – Ameriška Obalna straža je prisilila poljsko ladjo „Humbak“, da je zaplula v bostonsko pristanišče. Kapitana so obtožili, da je poljska ladja lovila ribe znotraj 12-miljskega pasu. Toda ladje niso prejele znotraj ameriških ozemeljskih voda, marveč okrog 20 milj pred ameriško obalo. Američani trdijo, da se je ladja prej umaknila iz ozemeljskih voda, predno jo je uspela zajeti oborožena ladja Obalne straže. Poljska ladja je skoraj 100 metrov dolga in sodi med največje ribiške ladje. Na sliki: „Humbak“ v bostonskem pristanišču. (Telefoto: UPI)

tedenski zunanjepolitični pregled

LR Angola je razglasila neodvisnost, toda to je bil dogodek, ki so ga proslavljali le na delu ozemlja nekdanje zadnje portugalske kolonije v Afriki, iz katere so se portugalski kolonialni vojniki umaknili po okroglo petsto letih.

Neodvisno LR Angola so namreč proglasili samo na tistem ozemlju, ki ga imajo pod nadzorom sile MPLA, angolskega osvobodilnega gibanja, ki ga vodi Agostino Neto.

Na področjih, ki jih nadzorujeta osvobodilni gibanji FNLA in UNITA je ostal položaj skrajno zmeden, kar velja sicer za vso Angolo. Že kmalu po proglasitvi je LR Angola priznalo več kot dvajset držav, med njimi tudi SFR Jugoslavija.

To je precejšnja moralna pomoč za novo državo, vendar kot vse kaže sama po sebi ne bo zadostovala. UNITA in FNLA namreč ob podpori tujih belih plačancev (to so potrdili povsem verodostojni nepristranski viri) nadaljujeta z napadi na ozemlje, ki ga nadzoruje osvobodilno gibanje Agostina Neta. Ta je medtem postal predsednik republike in imenoval prvo vlado LR Angole.

Portugalci, ki so se umaknili, so zapustili za seboj precejšnjo praznino kar zadeva tehnične službe in administracijo (kar se je sicer dogajalo praviloma tudi vsem drugim novoosvobojenim državam, ki so se otrsle kolonialnega jarma), toda to vsekakor ni najhujše.

Tisto, kar je pri angolski dramii še posebej zaskrbljujoče je očitno vmešavanje tujih sil na eni in globoka nesoglasja, ki prehajajo že v sovraštvo, med tremi različnimi osvobodilnimi gibanji, na drugi strani.

To dvoje namreč grozi, da bo spremenilo Angolo v drugi Kongo, in tega si le malokdo želi; Organizacija afriške enotnosti je doslej brez uspeha poskušala doseči spravo in zato sta ob očitnem neuspehu tudi drugih (Združenih narodov na primer) povsem na mestu mračna negotovost in zaskrbljenost za nadaljnjo usodo te najmlajše države na svetu.

MPLA Agostina Neta se zavzema za socializem v notranji in neuvrščeno v zunanji politiki. Drugi dve gibanji ne opredeljujeta čisto natančno svojih političnih pogledov, vendar pa sta vsekakor bolj desno usmerjeni in pripravljeni (kar že delata) popuščati pritisku mednarodnega kapitala, za katerega bi bilo nedvomno dovolj manevrskega prostora v Angoli, če bi le zmagovalo katero od teh dveh osvobodilnih gibanj.

PARIŠKI SESTANEK

Pariški sestanek (natančneje rečeno: sestanek v poletni rezidenčni francoskega predsednika v Rambouilletu) najmočnejših kapitalističnih držav sveta se je končal s kompromisnimi predlogi glede nadaljnjega razvoja surovinske in energetske baze

sveta, vendar pa ni dal popolnoma jasnih in natančnih, predvsem pa ne povsem sprejemljivih načel.

Predsedniki držav ali vlad najmočnejših industrijskih držav zahodnega sveta (plus Japonska) so se izrekli za sodelovanje z nerazvitimi, oziroma s proizvajalkami surovin, in to je dobro. Toda v ozadju je ostalo še precej negotovega in nedorečenega, predvsem pa za države v razvoju ne povsem sprejemljivega, pa je zato v prvih komentarjih slišati le zadržane ocene

Drama v Angoli

in napovedi, kaj bo ta sestanek pomenil.

UGODNI KOMENTARJI

Jugoslovansko-italijanski sporazum o rešitvi obeh in nekaterih drugih vprašanj je še vedno predmet živahnih komentarjev tako italijanskega kot jugoslovanskega in svetovnega tiska.

Prevladuje prepričanje, da je to primer, kako je mogoče, da se v treh ureh sporna vprašanja med dvema sosednjima državama in še posebej potrditev dolo

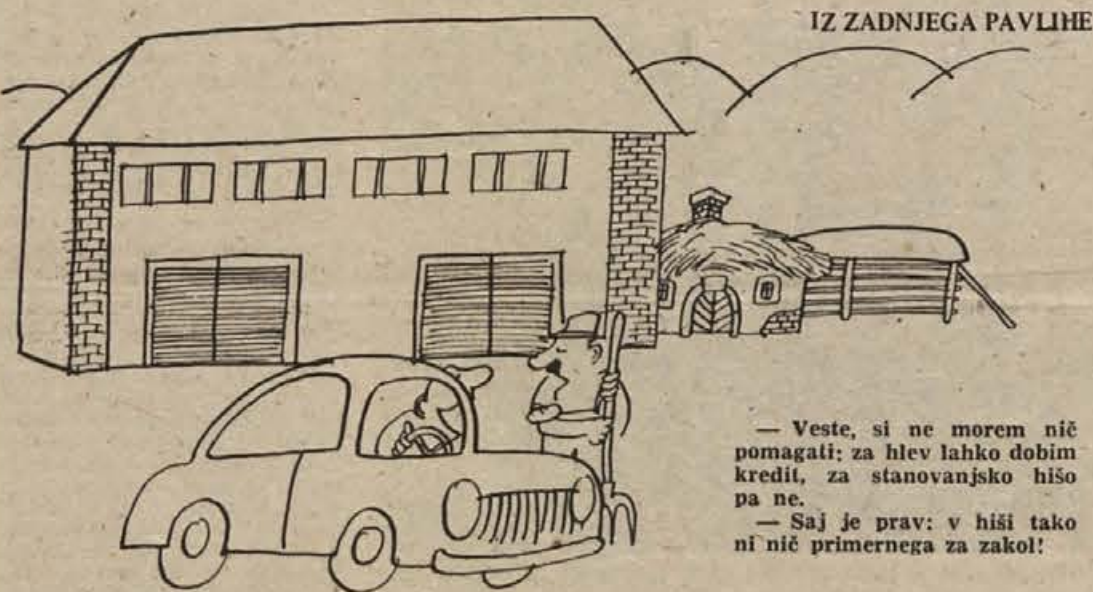
TELEGRAMI

BRUSELJ – Belgijski minister za zunanjo trgovino je izrazil mnenje, da bi bilo mogoče povečati jugoslovanski izvoz v deželo Beneluksa in da bi se zdalec niso izkoriščene vse možnosti za gospodarsko in še posebej industrijsko kooperacijo.

KAIRO – Egipčani so prevzeli od Izraelcev tri nafne vrelce v bližini Ras El Sundra na severu zahodne sinajske obale, od koder so se umaknili Izraelci. Ta umik je v skladu s poprejšim doseženim dogovorom med Izraelom in Egiptom.

KOBENHAVEN – Lani se je zaradi naraščajoče brezposelnosti v selilo iz Danske okoli 40.000 daneskih državljanov. Odšli so na Švedsko. Letos se ji je tja odselilo še okoli 8000. To je posledica recesije in predstavlja največji selitev Dancev v tuje dežele po siloviti krizi leta 1929.

HAAG – Mednarodno sodišče v Haagu je odločilo, da mora Švedska plačati francoskemu kapitalu sicer prevladujoče mednarodni kapital plačati Jugoslovanskim železnice odškodnino, ker so Jugoslovanci dobili slabe in nepopolne elektrifirane lokomotive. Zaradi njih so imeli naše železnice velike zastoje v prometu.

— Veste, si ne morem nič pomagati; za hlev lahko dobim kredit, za stanovanjsko hišo pa ne.
— Saj je prav: v hiši tako ni nič primerne za zakol!

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

O tem, kako pomembna je za naše gospodarstvo pot povezav, kakor jih nakazuje ustava v okviru združenega dela, smo v zadnjem času že večkrat govorili – prav sedaj pa posvečamo tem integracijskim procesom še posebno pozornost. Razumljivo, zakaj: mnoge gospodarske težave in konkretne pomankljivosti nas opozarjajo na to, da je nujno poglobiti samoupravno delovanje združenega dela, ena od teh poglobitev pa je prav integracijska povezava posameznih (večjih) OZD, seveda tam, kjer je to zares upravičeno.

Prejšnji teden je o teh vprašanjih poglobljeno razpravljala republiški aktiv najvidnejših predstavnikov družbenopolitičnega in gospodarskega življenja Slovenije – pod predsedstvom Franceta Popita je na CK ZKS tekla razprava o integracijskih procesih v slovenskem gospodarstvu. Konkretno se je razprava sukala okrog vprašanj glede združitve (že dalj časa zamišljene) naših dveh najpomembnejših proizvajalcev elektronske in elektrotehnične industrije – Iskre in Gorenja – in pa okrog izvajanja novih ustavnih odnosov znotraj SOZD Slovenijales.

V razpravi je z nekaterimi tehnimi vsebinskimi opredelitvami sodeloval tudi član predsedstva SFRJ in ZKJ Edvard Kardelj, ki je posebej poudaril, da je temeljno vodilo vsakršnega povezovanja v združenem delu dohodek. Konkretno – če povzamemo njegove besede: temeljno vprašanje ob integracijah potemtakem ni organizacijske narave; spodbuda za to je ustvarjanje dohodka, ki ga pa lahko uspešneje dosežemo z določenimi organizacijskimi oblikami.

Ko je govoril o tem, da znotraj Iskre in Gorenja ter drugih OZD še obstaja prevelike temeljne organizacijske združene dela (kar tam utemljujemo z „bojaziho“, češ da bi se sicer preveč drobile te organizacije združenega dela v premajhne enote), je

Edvard Kardelj izrazil mnenje, da problem ni v prevelikem drobljenju, marveč nasprotno. TOZD namreč nastaja na temelju merila vrednosti tistega proizvoda, ki ga delavci proizvajajo – torej tam, kjer je proizvod še mogoče meriti z resnično vrednostjo. Za združevanje pa je bistveno vprašanje, na kakšen način se bodo sredstva TOZD, ki jih delavci združujejo in vlagajo v proces repro-

vržene svojim lastnim interesom, prav to pa je poglavitna ovira za uresničitev začetih integracijskih procesov.

Res pa je, je še dejal Kardelj, da povezovanja ni mogoče – niti ni ustavno pravilno – posameznimi organizacijam predpisovati. Ustava je načeloma več oblik združevanja dela in samoupravna odločitev mora začrtati v vsaki delovni organizaciji tisto pot, ki je najustreznejša.

Oskrba mest in industrijskih središč s kmetijskimi prehrabnimi izdelki je bila prejšnji teden tudi tema, ki je dobila najhujši odmev bodisi po republikah (pri nas je o njej razpravljala republiški komite za trg in cene) bodisi na zvezni ravni. V skupščini SFRJ je bilo o teh vprašanjih izčrpano posvetovanje, ki ga je organiziral izvršni komite CK ZKJ. Temeljna ugotovitev je, da se v večini mest in industrijskih središč soočamo z neredno in ne dovolj organizirano oskrbo: posameznih živil večini ni dovolj, večini pa so tudi neustrezne kvalitete. Tudi cene rastejo brez opravičila, kar seveda neugodno vpliva na življenjsko raven ljudi.

Poudarili so, da je treba čimprej prelomiti z dosedanjimi klasičnimi kupoprodajnimi odnosi, na katerih se vedno temelji oskrba s kmetijsko prehrabnimi artikli. Stane Dolanc, ki je sodeloval v tej razpravi, je poudaril, da mnogi še vedno menijo, da je za to oskrbo odgovorna izključno federacija. S samoupravnim organiziranjem in povezovanjem tudi na tem področju pa se odgovornost za oskrbo prebivalstva prenaša na vse naše družbene subjekte ter temeljne družbene celice, torej tudi na TOZD, občine, krajevne skupnosti itd. Takoj moramo začeti z uresničevanjem reprodukcijskih celot tudi na to področje, je poudaril Dolanc. IK in predsedstvo CK ZKJ bosta predlagala stališča za akcijo na tem tako pomembnem področju našega življenja.

Prejšnji teden je bila seja predsedstva in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije, ki je bila posvečena pripravam na prihodnjo sejo RK SZDL, ko naj bi izvolili novega predsednika republiške konference. Kandidat je dosednji predsednik RK SZDL Mitja Ribičič.

Pomembnost gospodarskih povezav

dukcije, spet vračala nazaj tistim delavcem, ki so ta sredstva, ta dohodek ustvarili.

Po Kardeljevih besedah zato ni treba izražati bojazni zaradi „drobljenja“ delovnih organizacij v premajhne TOZD – po njegovem mnenju obstajajo večje težave zaradi ponedelja še prevelikih temeljnih organizacij združenega dela. Le-te so namreč bolj pod-

Prva buldozerjeva „Jopata“ na gradbišču nove zdravstvene postaje v Ločni pri Novem mestu v torek, 18. novembra, je sad samoupravnega spoznanja Krke, Laboda, Lekarne, Zdravstvenega doma ter krajevnih skupnosti Novo mesto in Otočec. Računajo, da bo dom zgrajen do julija 1976.

Posnetek iz strojne delavnice v semiški Iskri navidez ni nič posebnega, a se tu dogajajo važne stvari. Po zamisli domačih strokovnjakov so že izdelali več zahtevnih strojev in prihranili precej denarja. Novatorstvo je v tem kolektivu zelo cenjeno. (Foto: Bačer)

Za kmete v gorjanskih vaseh so kstanjevi gozdovi velika dragocenost. Les je trpežen, čas mu ne more do živga, zato je vsestransko uporaben. Posnetek je izpred Švalove hiše v Kočariji, kamor so volji pravkar pripeljali les za dokončanje novega poslopja. (Foto: J. Teppey)

Za praznik metliške občine 26. novembra bodo odpri v Novoteksu – TOZD PREDILNICA Metlika novo predilnico, s katero bo ta kolektiv za 50 odst., to je za 450 ton, povečal proizvodnjo česane volnene preje. Na sliki: del skupine prvih 28 REPCO predilnih strojev. (Foto: M. Vesel)

IZGUBE SAMO V TOVARNI IMV

Izvršni svet občinske skupščine v Brežicah je v ponedeljek, 17. novembra, sklical razgovor o ureditvi stabilizacijskih ukrepov z vsemi direktorji. Načelnik oddelka za gospodarstvo Roman Rajer jih je seznanil z rezultati gospodarjenja v devetih mesecih. V občini se je celotni dohodek v tem času povečal za 40 odstotkov. Z izgubo je poslovala samo ena delovna organizacija, in sicer tovarna avtomobilskih prikolice IMV. Za nohte jim je bilo še v Obrtno kovinskem podjetju v Dobovi, v Kovinski galeriji na Bizeljskem, pri Agroservisu v Brežicah.

Sejmišča

NOVO MESTO: slabo vreme je v ponedeljek delno omrtvilo sejme. Prodaj je bilo 449 pujskov in 28 kroglic, kar je malo, čeprav je bilo 37 starih prašičev. Lastniki so prodali 269 prašičev, pujski so stali od 420 do 530 din, starejši prašiči pa 540 do 740 dinarjev. Kupci so prišli predvsem iz oddaljenih krajev.

BREŽICE: v soboto, 15. novembra, je bilo na rednem tedenskem sejmu prodaj 535 prašičev, od tega 37 starih prašičev. Pujski so stali od 420 do 530 din, starejši prašiči pa 540 do 740 dinarjev. Kupci so prišli predvsem iz oddaljenih krajev.

In še sporočilo: zaradi državnega praznika v soboto, 29. novembra, ne bo sejma, pač pa bo en dan prej.

Kmetijski nasveti

Zlo izvira iz podhranjenosti

Prepogosto se še dogaja, da pride namesto veselja v hlev žalost, namesto zdravega teleta in njegove matere ima rejec v hlevu bolezen, kostolomnico, porodne motnje krave ali trdovratne prebavne motnje telčka. Živinozdravniki potem ugotavljajo, da živali niso bile pravilno pripravljene na porod in da je pravzaprav že marsikaj – zamujeno. Ne pomaga več še tako pretirana skrb, prej je treba misliti in znati prav ravnati, zlasti pa pravilno krmiti breje živali.

Brežost krave traja približno 280 dni. V tem času mora žival dobiti dovolj dobre krme, zlasti rudninskih snovi, ki morajo ostati v enakih razmerjih. Če ni tako, se porod običajno zavleče, mladiči so manj živahni, pojavijo pa se lahko tudi mnogi hujši, že zgoraj naštetje nevarnosti. Da bi se temu izognili, je treba upoštevati zlasti naslednje:

Breja žival mora biti v zračnem, čistem hlevu, imeti mora dovolj prostora, večkrat mora na svež zrak, saj gibanje nadvse ugodno učinkuje. Breja krava mora presušiti dva meseca pred porodom; presušimo jo tako, da naenkrat občutno zmanjšamo obroki hrane in prenehamo molsti. Seveda je potem treba normalno krmiti naprej s krepko in pravilno sestavljeno krmo.

Mnogi naši kmetje se zmotno mislijo, da mora biti njihova krava usmerjena v čas po porodu. Nasprotno: odločilen je predporodni čas, v katerem je treba ukreniti vse, da živali ne bodo podhranjene. Vse zlo izvira iz podhranjenosti.

Ker je v času brežosti trebušna votlina vse bolj „zasedena“ s plodom, ostaja vse manj prostora za hrano. Zato živali ne smemo krmiti z malo vredno voluminozno krmo, temveč je treba ob dobri domači klaji pokladati tudi močna krnila. Priporočajo, da naj bi mesec dni pred porodom dajali breji kravi vsaj po 2 kg močne krme in 15 dkg bovisala, znanega rudninskega dodatka. Različni priboljški na dan poroda (najboljši je kuhinjski ječmen) ne morejo nadomestiti izčrpanemu materinemu organizmu snovi, ki bi jih morali dajati že prej, v predporodnem času, zato je to priporočilo toliko bolj dragoceno.

Inž. M. L.

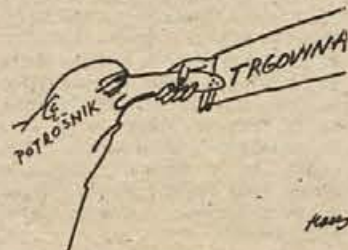
Dolenjske pripombe k stanovanjski politiki

Ni lahko načrtovati graditve stanovanj za naslednjih pet let, če v občinah ne vedo, koliko bodo lahko zidali. Na regionalnem posvetu 13. novembra v Novem mestu, kjer so govorili o izvajanju stanovanjske politike v črnomaljski, metliški, novomeški in trebanjski občini, so poudarili, da se mora stanovanjsko načrtovanje začeti že v tozidih, vsi seštevki pa naj bodo podlaga za dokončne potrebe posamezne občine. Doumeti bi morali tudi to, da sodijo sredstva za stanovanja tja, kjer so zbrana, ne pa da imajo izključno pravico gospodariti z njimi tako imenovane centrale.

Na posvetu je prišlo na dan, da v prihodnje ne bo denarja za širjenje stanovanjske graditve, saj tudi gospodarstvo v ta namen ne bo moglo prispevati več. Kaže pa razmisliti, da bi prispevke od bruto osebnih dohodkov oplenitili še s prispevki iz ostanikov dohodkov. Seveda bi morali nekaj denarja zagotoviti tudi za komunalno urejanje, saj to zdaj ni urejeno.

Marsikje niso zaželi hišni sveti, čeprav imajo za to vse (tudi zakonite) možnosti, razen gmozne. Sedanjo gmožno

osnovo črpajo iz stanarin, vendar je tega denarja zelo malo. Stanarine so še vedno trd oreh, prav gotovo pa bo treba kmalu na dan s številkami, kolikšne naj bi bile v letu 1976. To je potrebno poudariti, saj je že dolgo težnja, da bi tudi na stanovanjskem področju prešli na stroškovno odmerjene cene.

Zvonimo po toči

Porazne so ocene o letošnjem pridelku vrtnin v Jugoslaviji, na podlagi katerih je zvezni izvršni svet sklenil, naj bi uvozili 30.000 ton čebule, 55.000 ton krompirja, 10.000 ton fižola in 1.000 ton paradižnika. Kot piše Ekonomska politika, ZIS sodi, da smo letos pridelali polovico manj krompirja, 55 odstotkov manj paradižnika, 60 odstotkov manj čebule, 35 odstotkov manj fižola.

Do še poraznejših ugotovitev pridemo z nekaterimi primerjavami. Z nameranim uvozom, za katerega je denar že zagotovljen in ki je nujen, če nočemo doživeti še večjih motenj in draginje na trgu, bomo uvozili več kot pol toliko fižola, kot ga sami pridelamo, eno desetino letnega pridelka čebule – kljub velikim naravnim možnostim, ki jih imamo prav za ti dve vrtnini. Nič čudnega torej, če se je s problemi oskrbe prebivalstva z vrtninami sprijelo celo tako avtoritativno telo, kot je predsedstvo CK ZKJ, in med drugim ugotovilo, da je večina sedanjih težav – subjektivne narave.

In smo pri bistvu stvari, zaradi katerih zdaj spet „zvonimo po toči.“ Težave z vrtninami niso od včeraj. Splošno znano je, da je tveganje pri pridelovanju vrtnin največje v celotnem kmetijstvu in da bi morali biti tudi varnostni ukrepi najbolj dosledni. Toda bilo je povsem drugače: pridelovalci so večinoma prepuščeni sami sebi, trgovci in posredniki jim pokazejo hrbet, če jim tako bolje kaže, pride-

lovanje pa zaostaja. V zadnjih desetih letih je pridelovanje vrtnin naraščalo komaj za slab odstotek na leto, zato je moralo priti do tako hude zaostitve.

Pričakujemo, da bodo odgovorni vendarle storili nekaj korenitega na tem področju in spodbudili domačo proizvodnjo. Le po tej poti bo mogoče trajno zavezati krizo, ki je prav gotovo ne bomo odpravili zgolj s preganjanjem malih spekulacij prekupčevalcev z vrtninami.

M. LEGAN

Melamin drugače

Na skupnem sestanku komunistov kamniškega Svita, medvoškega Donita in kočevskega Melamina, na katerem so razpravljali o predvideni združitvi teh treh delovnih organizacij, ni bil sprejet predlog komunistov Melamina, naj bi razpravo in sklepanje o združitvi podaljšali, ne pa združitve izpeljali že z novim letom. Melaminovci so svoj predlog utemeljevali, da so bili o analizi za združitve prekasno obveščeni, da so v analizi prikazane le želje o razvoju, ne pa dejanski načrti razvoja, da se nekateri programi „prekrivajo“, itd.

(Iz lista „Josip Kraš“, Zagreb)

Melaminovci so seveda upravičeni in tudi dolžni enakopravno sodelovati v razpravi in se po svoji presoji najpametneje odločati. Marsikateri njihova pripomba je gotovo tudi upravičena, vendar moramo kljub vsemu temu ugotoviti, da je sklep komunistov Donita in Svita verjetno popolnoma upravičen, pa čeprav nasprotuje predlogom Melamina.

Če so komunisti Donita in Svita prepričani, da so člani njihovih kolektivov dovolj informirani o ciljih in posledicah združitve, če so menili, da so njihovi predstavniki v glavnem uspešno sodelovali v telesih, ki so pripravljali materiale za analizo za združitve itd., potem je verjetno vprašanje, če ni morda nekdo v Melaminu kriv, da tudi pri njih ni potekalo vse najbolje. Znano pa je

tudi, da že v preteklosti Melamin ni kazal posebnega zanimanja za združevanje v občini ali izven nje.

Ce v Melaminu še niso prepričani, da bi bila združitev koristna, je prav, da se ji začasno odrečejo; vendar imata zato oba druga kolektiva pravico, da se združita brez Melamina. Za Melamin pa ima lahko tako obnašanje hude in nepopravljive posledice.

J. PRIMC

„Glodajo“ listo

Odbori na novo razvejenih slovenskih sindikatov tačas „glodajo“ gradivo, ki sestavlja t. im. „sindikalno listo“ za prihodnje leto. Saj veste: boni za prehrano, kilometrine, dnevnice... Brez različnih mnenj seveda ne gre. Tako so se spotaknili ob kilometrino. Predlog je, da bi ostala takšna, kot je bila, torej pol drugi dinar na kilometer. Predlagatelj je to utemeljil z dejstvom, da se bencin ni podražil. Člani odbora sindikata pa so opozorili, da revija Avto izračunava kilometrino po formuli, ki je dolga tri črke: ne vrstice. Opozorili so tudi na to, da so se podražili nadomestni deli in avtomobili in da bi že zato kazalo povečati kilometrino. Zdelo se je približno tako, kot da so člani odborov sindikata uporabniki lastnega avtomobila v službene namene, sestavljalec predloga pa se vozi s službenim mercedesom ali pa z Viatorjevim mestnim avtobusom. Pri vsem tem pa sindikalna lista velja tudi za Dolenjce. AMZS je tudi za večjo kilometrino (1,56 din), a ni bila pripravljena izdelati predlog o večjih, diferenciranih nadomestilih...

Predlog nove sindikalne liste vsebuje tudi zahtevo, naj v delovnih organizacijah, kjer je to mogoče, dobijo delavci enoten topel obrok in naj bi tam odpravili bone za prehrano. Ta zahteva oziroma predlog sta vzbudila obilo nasprotovanj pri tistih uporabnikih bonov, ki si za bone postrežejo s silcem močnega ali cigaretami. Privrženci tovrstnega samoupravljanja so celo mnenja, da o vsem tem, kar je zapisano v sindikalni listi, morajo odločati delovni kolektivi, in ne sindikati. Jasno je, da ti ljudje ne prihajajo na sindikalne sestanke, kjer se o listah vsako leto vneto razpravlja. Bodi kakorkoli: vse kaže, da bo tudi letošnja sindikalna lista vzbudila veliko prerekanj, preden jo bodo potrdili. Govorjenja bo toliko, da bi kdo lahko sešel, koliko nas to stane...

IVAN VIDIC

credno je zapisati...

Cez dva tedna bo dokončno znan odmev na sindikalno listo 76, ki so jo ob koncu oktobra objavili slovenski sindikati. Pomen takega dokumenta je znan, saj teko leto izplačila najrazličnejših osebnih prejemkov na podlagi prav takega skupnega dogovora, kakršen je zdaj v razpravi za prihodnje leto.

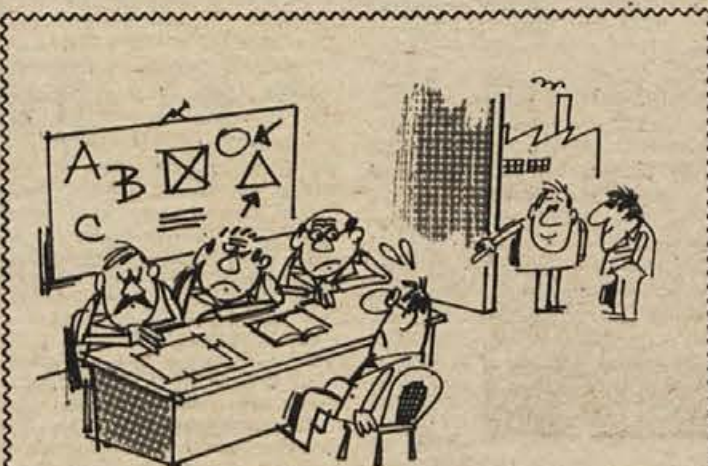
Poglejmo nekatera predlagana določila! Tako najnižji osebni dohodek v Sloveniji prihodnje leto ne bi smel biti manjši od 60-odstotnega povprečja v letu 1975. Novost je v tem, da za najvišji osebni dohodek ni omejitve, kadar je izračunan na podlagi analitične ocene delovnega mesta, meril samoupravnega sporazuma, veljavna za posamezne dejavnosti, poslovnega uspeha delovne organizacije in podobno.

Kaj ponuja lista

Pripravniki s srednjo izobrazbo bi smeli dobiti največ 70, z višjo izobrazbo največ 105 odstotkov republiškega povprečnega osebnega dohodka za minulo leto. Glede nočnega dela predlagajo inace, prav tako za dohodek iz nedeljskega dela in dela na prazničnih dnevih. Nadomestilo za čas bolezni do 30 dni naj bi ne bilo manjše od 90 odstotkov povprečnega prejemka, ki ga je delavec dobival v minulem letu. Za minulo leto pozna sindikalna lista lestvico za dodatke v odstotkih za delovno dobo v intervalih po 5 let. Tako bi smel delavec s 5-letno delovno dobo dobiti za 1, kdor pa je presegel 15 let delovne dobe, pa za 6 odstotkov večji dohodek, obračunan od njegove mesečne osnove ali akontacije osebnega dohodka.

Največja dnevica za 8 do 12-urno odsotnost bi smela biti 100, za več kot 12-urno odsotnost pa 160 din, s tem da bodo dnevnice za vse enake. Kilometrino bo 1,50 din, regres za prehrano 300 din (vrednostni boni bodo izjemoma še ostali), regres za letni dopust pa v razponu 1.100 do 1.300 din. Kajpak navaja lista še obilico drugih določb, o uveljavitvi katerih se bo treba sporazumeti na sindikalni in drugih ravneh.

I. Z.

— Odnosi so najvažnejši, odnosi! Pri nas strogo testiramo vsakega novega strokovnjaka; pazimo predvsem, da nam ne bi pokvaril odnosov — če bi znal več kot drugi...

(Karikatura: Marjan Bregar)

Pobude iz sindikalnih krogov

V Novolesu so se sestali člani IO republiškega odbora sindikata delavcev lesne industrije in gozdarstva Slovenije

Izvršni odbor republiškega odbora sindikata delavcev lesne industrije in gozdarstva Slovenije je imel v sredo, 12. novembra, v Novolesu v Straži 14. sejo.

Člani izvršnega odbora so pod predsedstvom Janka Goleša obravnavali gradivo za osmo sejo republiškega odbora; razpravljali so o osnutku samoupravnega sporazuma o življenjskih in delovnih pogojih delavcev v gozdarstvu. Ker je to vsejugoslovanski sporazum, Slovenci niso imeli večjih pripomb, saj so delovni in življenjski pogoji gozdarskih delavcev v Sloveniji v primerjavi z drugimi republikami dokaj dobri. Zanimiv in posnemanja vreden je v tem osnutku sporazuma 69. člen, ki pravi, da bo tožnik enkrat na mesec ali najmanj štirikrat na leto omogočil delavcem ogled kulturno-zabavnih prireditev, ki so na programu v najbližjem mestu.

Tatjana Štrumbelj je pripravila izčrpano poročilo o izumiteljski dejavnosti v lesni industriji in gozdarstvu.

Ugotovitev: kot v drugih industrijskih panogah je inventivna dejavnost tudi v lesni industriji zelo pila. Precej krivde gre na rovaš nespoštnosti in razpršenosti racionalizatorjev in izumiteljev. Zato je izvršni odbor zadalil republiški odbor, naj pripravi samoupravni sporazum o izumiteljski dejavnosti v lesni industriji in gozdarstvu. Predlagali so tudi, naj bi leto inovacij podaljšali še v leto 1976.

Razpravljali so tudi o predlogu sindikalne liste za leto 1976 in dali nanjo pripombe in predloge.

Emil Suštar je prisotne seznanil s potekom integracijskih povezav med gozdarstvom in lesno industrijo v okviru gozdnogospodarskih območij. Iz tega poročila je razvidno, da je čutili željo po tesnejšem povezovanju in sodelovanju med lesarji in gozdarji, vendar se odgovorni dejavniki pri konkretnem dogovarjanju o sodelovanju premalo ozirajo na to, kaj pravijo neposredni proizvajalci. Razprave potekajo v preozkih krogih; da bi se tako stanje zboljšalo, so doslej premalo storile tudi družbenopolitične organizacije, na dnevne rede svojih sej pa bi morali te probleme dati zlasti sindikatu. „Če naj SOZD zaživi, morajo biti prej urejeni zlasti dohodkovni odnosi.“ je poudaril Emil Suštar in nadaljeval: „Ozke komisije na ravni posameznih individualnih poslovnih organov ne morejo biti porok, da bodo SOZD zaživele in da se bo koncept planiranja razvijal tako, kot predvideva ustava, zato so potrebne razprave v osnovnih organizacijah sindikata.“

A. BARTEJ

IZVRŠNIKI V FARI

V Fari ob Kolpi je bila 14. novembra razširjena seja izvršnega sveta občinske skupščine Kočevje, na kateri so med drugim razpravljali o razvoju krajevnih skupnosti Vas-Fara in Banja loka. Seje so se udeležili še člani svetov obeh KS, družbenopolitičnih organizacij, ITAS Kočevje in Združenega KGP. Ugotovili so, da so resne možnosti, da bi dobilo to območje kovinski obrat, s čimer so soglašali tudi domačini, čeprav so nekateri gostje opozarjali tudi, da kovinski obrat na tem območju verjetno ne bi bil najbolj primeren. Več o tej zanimivi razpravi bomo še poročali.

MUDILO SE JE V NESREČO

17. novembra popoldne je bil pri Straži blizu Šentrupe karambol, ki se je končal z dvema razbitima avtomobiloma. Njuna lastnika imata za 15.000 din škode. Franc Erjavec iz Polja je vozil proti Trebnjemu, zaradi prehitre vožnje pa ga je v nepreglednem ovinku zaneslo ravno taktat, ko je naproti pripeljal z avtom Anka Popit z Mirne. Trčenje je bilo neizogibno, k sreči pa vsaj ni bilo poškodb.

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi našega dragega in nepozabnega moža, očeta, sina, brata in strica

JANEZA BALKOVCA

gostilničarja iz Malega Nerajca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v tako težkem trenutku stali ob strani in nam pomagali. Enako se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti in darovali vence in cvetje. Hvala sodelavcem, uslužbencom rudnika Kanizarica in krajevni skupnosti Dragatuš za podarjene vence in Jožetu Perku za poslovnice besede. Hvala tudi župniku in pevcom za opravljeni cerkveni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Ana, sin Andrej in hčerka Tatjana, oče in mama ter sestra Majda in Kristina z družinama

ZAHVALA

Ob mnogo prerani in boleči izgubi našega ljubelega moža, atka in sina

LADIJA FERKOLJA

Zavinek 10 pri Škocjanu

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga obiskali doma in ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Iskreno se zahvaljujemo tovarišema dr. Metki Novakovi in dr. Željku Ostojiču ter drugemu bolniškemu osebju novomeške bolnice, KZ Krka Novo mesto, poslovalnici KZ Škocjan, OŠ Škocjan in župniku za opravljeni obred.

Zalujoči: žena Tončka, hčerka Mira, sinova Ladi in Darko, mama in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta in starega očeta

FRANCA NOVAKA

iz Stranj pri Dobniču

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti ter darovali vence in cvetje. Posebna zahvala organizacijam SZDL, ZB iz Trebnjega in Dobniča, gasilskim društvom, sindikatu železničarjev, ObS Trebnje, Občinskega sodišča Kamnik, Zavodu za statistiko SRS, delavcem oddelka za ljudsko obrambo in oddelka za notranje zadeve Trebnje, osnovni šoli Dobnič, sosedom v Trebnjem in Stranjah, gospodnikom za poslovilna govora Prijatelju in Zajcu, pevcom z Mirne, trebanjski godbi in Jerneju Pavlinu, Jožetu Piškurju ter Antonu Livku za pomoč pri organizaciji pogreba. Posebna zahvala vsem, ki so nam ustno ali pisмено izrazili sožalje.

Zalujoči: hčerki Ančka in Milka, sinovi Stane, France, Lado in Dolf z družinami

Do direktorja kar po domače

Poučen primer izbire direktorja v sevniskem kmetijskem kombinatu je obravnavalo sodišče združenega dela

V delovnih organizacijah še marsikaj urejajo mimo predpisov, ki so jih sami sprejeli, oziroma naj bi jih bili tudi sami sestavljali. Sodišča združenega dela se s primeri te vrste pogosto srečujejo, zlasti tam, kjer so delovni kolektivi kadrovske šibiki. Za Posavje je poučen nedavni primer izbire direktorja v sevniskem kmetijskem kombinatu, ko je zaradi nepravilne odločitve moralo posredovati sodišče združenega dela.

Delovna organizacija je objavila pravilen razpis za prosto delovno mesto direktorja. Prijavila sta se dva kandidata iz kolektiva, inž. Cimperškova in Niko Pečnik. Svet delegatov je izbral tovariša Pečnika in ukrepal mimo statuta kombinata, v katerem je natančno zapisano, kakšno izobrazbo mora imeti direktor. Ukrepal je tudi mimo občinskega dogovora o kadrovski politiki, po katerem se lahko spregleda samo ena stopnja izobrazbe. Potemtakem je ta kriterij za izobrazbo odločilen in ima prednost pred vsemi drugimi. Sodišče združenega dela v Brežicah je v tem primeru razveljavilo odločitev v kmetijskem kombinatu, zato bodo morali ponoviti postopek za izbiro direktorja.

J. T.

BRUXELLES 1974
AMSTERDAM 1975

POZNATE OKUS
PIVA MED PIVI?
HP-TALIS

Izšla je zbirka Prešernove družbe za leto 1975.

Cena brošurani zbirki je 70 din

Cena vezani zbirki je 100 din

Naročite jo lahko v vseh knjigarnah in v upravi Prešernove družbe, Ljubljana, Borsetova 27.

Alkoholizem

5

Piše: dr. JANEZ RUGELJ

BIVŠI ALKOHOOLIKI OGROŽAJO „AKTIVNE“ ALKOHOOLIKE

Takšnega nekdanjega alkoholika, ki je trezen, se normalno obnaša in pridno dela, daje okolje za vzor vsem tistim, ki imajo probleme zaradi alkohola, torej ki so alkoholiki. Žene alkoholikov v svojih obupnih poskusih, da bi svoje moze pripravile do zdravljenja, omenjajo soseda, ki se je že zdravil zaradi alkoholizma in je sedaj urejen. Na podoben način pritiskajo na alkoholika tudi v službi.

Pravzaprav šele urejeni in rehabilitirani nekdanji alkoholiki prebudi pri svojih „aktivnih“ alkoholikov resno upanje, da je alkoholika sploh možno zdraviti. Dokler nismo poznali rehabilitiranih alkoholikov (pojem zdravljene alkoholik je na Slovenskem star šele šest let), alkoholikov praviloma sploh niso pošiljali na zdravljenje, razen če se je kakšnemu „zmešalo“, torej če se je alkoholizem zakompliciral s katero

psihiatrično komplikacijo (alkoholna bledež, alkoholna halucinoza, bolezenska ljubosumnost itd.). Ko se je psihiatrična komplikacija alkoholizma pomirila, so ga odpustili (samega alkoholizma seveda sploh niso zdravili), da je telesno in duševno okrepljen lahko pil naprej. Tradicionalne psihiatrične institucije še danes na takšen način „zdravijo“ alkoholike.

V tistih časih se za alkoholike ni nihče brigal. V poznejših obdobjih svojega propadanja pa so polnili hišnice, kaznilnice in psihiatrične azile. Tam so čakali na svoj žalostni konec.

Rehabilitirani alkoholiki, organizirani v klubih, pa s svojim obstojem spremenjajo družbeno zavest o alkoholu in alkoholizmu in ustvarjajo upanje, da je alkoholike možno zdraviti. En sam zdravljene alkoholik v vasi, stanovanjskem bloku ali delovni enoti vpliva na spremembo miselnosti o alkoholizmu bolj učinkovito kot predavanja, plakati ipd.

Torej so urejeni bivši alkoholiki nevarni „aktivnim“ alkoholikom.

Ne smemo namreč pozabiti, da alkoholik vsakega, ki ga na kakršenkoli način ogroža pri zadovoljevanju njegove odvisnosti od alkohola, doživlja kot svojega sovražnika.

„AKTIVNI“ ALKOHOOLIKI POSKUŠAJO „ODPADNIKE“ ZVABITI MED SE

Ko postanejo alkoholiki moteči in težavni, so prisiljeni neprestano poslušati svoje žene in nadrejene v službi, naj se gredo zdraviti. Za vzor pa jim dajejo že zdravljene in urejene alkoholike. Zaradi tega poskušajo „aktivni“ alkoholiki svoje „odpadnike“ – zdravljene alkoholike, največkrat seveda po podzavestnih mehanizmi, čimprej spraviti spet v svoje vrste, torej k pitju. Svoj namen poskušajo uresničiti na različne načine. Eni ob ponujanju pijače pravijo, da en kozarec ni še nobenemu škodil, drugi pa potrjavajo na njegovo – že itak načeto – samozavest – češ kakšna šleva pa si, da se bojiš žene in si ga ne upaš dati malo na zob. So pa tudi takšni alkoholiki, ki zdravljene alkoholike poskušajo spet spraviti med pivsko bratovščino na ta način, da mu skrivoma v kavo ali sadni sok vlijejo alkoholne pijače.

Pri nekdanjem alkoholiku je usoden prvi kozarec alkohola. Odvisnost od alkohola se namreč z zdravljenjem samo pomiri in spravi v latentno, speče stanje. S prvim požirkom alkohola pa se odvisnost prebudi s takšno silo, da se noben bivši

alkoholik, ki je spet poskusil alkohol, ne more upreti. Prej ali slej zabrede v še huje stanje, kot je bil pred zdravljenjem.

Ko tako „aktivni“ alkoholiki vrnejo zdravljene alkoholike spet v svoje vrste, se znebijo neprijetnega zgleda. Ženi in drugim, ki jih nagovarjajo k zdravljenju, običajno odvrnejo: Saj se ne splašaj, saj vidiš, da tudi pri sosedovem Francetu ni zaleglo! Tako alkoholik svoje „preganjale“ razoroži. Ko takšnega v ordinaciji vprašamo, če se je morda pripravil iti zdraviti v bolnišnico, nam običajno zabrusi v obraz: „Ne, se ne splašaj, saj tisti, ki so se tam zdravili, pijejo zdaj še bolj kot prej!“

Res pa je, da „aktivni“ alkoholikom uspe spraviti v recidivo samo tistega zdravljene, katerega nismo uspeli dovolj osvoboditi in mu pomagati, da se aktivno vključi v dolgotrajna prizadevanja za svojo vsestransko rehabilitacijo.

POLOŽAJ ZDRAVLJENEGA ALKOHOOLIKA V NAŠI DRUŽBI

Ko že govorimo o nevarnostih, ki pretijo tistemu, ki se posvaja od alkohola in si ustvarja izhodišče za vračanje v družbo, moramo prikazati poglavitne okoliščine, ki opredeljujejo položaj nekdanjega alkoholika v naši družbi.

V prejšnjih družbenih sistemih ni bilo možnosti, da bi ljudi iz obrobne populacije človeške družbe (sem

spadajo kriminalci, alkoholiki, duševni bolniki itd.) vsestransko, predvsem pa družbeno rehabilitirali. Na Zahodu se danes priznavajo, pa tudi dejstva tako govorijo, da kapitalistična družba ni sposobna izvesti množične rehabilitacije ljudi iz obrobne populacije človeške družbe. Skrbijo pač, da ta plast družbe hira, ne da bi motila pri tem ostale.

Izkušnje pri rehabilitaciji naših alkoholikov v zadnjih letih kažejo, da lahko v samoupravnem socializmu prvič v zgodovini človeštva množično rehabilitiramo alkoholike, pa verjetno tudi druge ljudi iz „obrobne populacije“. Seveda obstajajo hudi odpori v vseh strukturah, v psihiatriji, v gospodarstvu, pa tudi v politiki. Odpori proti uveljavljanju naprednih izhodišč pa so tudi na drugih področjih družbenega življenja. Ponekod so celo takšni hudi, da se moramo ponovno boriti, da spet uveljavimo načela, ki smo jih uveljavili že med NOB in v povojni graditvi.

IZKUŠNJE PRI DRUŽBENI REHABILITACIJI ALKOHOOLIKOV PRI NAS

V zadnjih štirih letih smo ustanovili okoli 130 klubov in skupin zdravljene alkoholikov, tako da so skoraj vse občine sprejele rehabilitacijo alkoholikov kot obliko medicinske in družbene dejavnosti.

Zdravljene alkoholike, ki se normalno obnaša in pridno dela, povsod pomagajo pri njegovi reha-

bilaciji. Seveda pa mora v začetku zdravljenja vsak marsikaj pogoltniti. Vsekakor ne more pričakovati slavnostnih spevov samo zato, ker se je strelno vrednotimo le na osnovi rezultatov njegovega dela, se še kako potrjuje pri zdravljene alkoholiki. Medtem ko alkoholika pred zdravljenjem in razumljivih razlogov odpravljajo, pa premeščajo na nižja delovna mesta, ali ga morajo včasih celo odpustiti, pa zdravljene alkoholika cenijo in mu, če seveda s svojim delom to zasluži, hitro, včasih še prehitro pomagajo do višjega delovnega mesta in boljših prejemkov.

Med zdravljenimi alkoholiki, ki so dosegli vidne rezultate pri svoji rehabilitaciji, je čedalje več delegatov v raznih samoupravnih organih.

Opazimo zanimivo dejstvo, da je rehabilitirani zdravljene alkoholik deležen precejšnje pozornosti in priznanja za svojo treznost, pridnost in socializirano obnašanje. Nepoučeni ga celo poveličujejo zaradi treznosti, mislijo, da je junak, ker se preneha s pitjem, in da je abstinent. Ljudje na splošno še ne vedo, da zdravljene alkoholik z lahkoto abstiniira, če si res prizadeva za svojo rehabilitacijo. Velike muke pa prenaša tisti, ki se ni mogel za vedno odreči alkoholu ali se še ni odločil, da se bo spremenil. Takšnih odločil, da se bo spremenil, je treznih alkoholikov pa so sili tako v družinah kot v delovnih skupnostih. Njihova poglavitna značilnost je tesnoba, nesproščenost, odločnost, pasivnost. Vsi takšni recidivirajo. Pravčasno, dokler so še trezni, jim lahko pomagamo samo tako, da od

SREČANJE UČENCEV Z UMETNIKOMA

24. oktobra, ob 30. obletnici ustanovitve OZN, je obiskal Belo krajino gledališki igralec Boris Kralj in se oglašil tudi na naši šoli. Kjer sta s Silvestrom Mihelčičem pripravila krajši kulturni program. Po uvodnih besedah je Kralj recitiral odlomke iz Cankarjevih del ter Prešernove in Zupančičeve pesmi. Posebno sta nam bili všeč Prešernovi „Zdravica“ in „Povodni mož“ ter Cankarjeve misli: „Jaz, bratje, pa vem za domovino...“ Recitiranje je Mihelčič spremljal z električno harmoniko. Nastop obeh izvajalcev je učence prevzel, s programom smo bili zadovoljni, ker pa poredko pridemo v stik z umetniki, smo jima viharno zaploskali z željo, da bi nas še kdaj obiskala.

Člani literarnega krožka COS Semič

STAR PAPIR ZA NOV PRAPOR

Učenci osnovne šole „Jurij Dalmatin“ iz Krškega smo že večkrat zbirali star papir. Nazadnje smo izkupiček namenili za nakup novega prapora kluba OZN. V zbiralno akcijo so se vključili vsi učenci od 1. do 8. razreda. Skoraj vsak je prinesel večjezi. Učenci višjih razredov smo ji razdelili krške ulice in trkali na vrata stanovanj. Fantje so z vozički odvažali papir na zbiralno mesto pri šoli. Nabrali smo za poln kamion samo časopisnega papirja. Marsikatero staro revijo ali knjigo smo skurili, da bi jo prebrali doma. Tovarne zbiralne akcije so zanimive, saj se učenci navadimo skupnega dela, tudi tekmujejo med seboj, likirajo pa gre za trojno korist: tovarna dobi surovine, mi denar, ljudje pa se znebijo odvečnega papirja, ki po nepotrebnem polni police.

JADRANKA ZUPAN in
MARIJA HLASTAN
osnovna šola Krško

POUČEN OBISK V TOVARNI

Učenci 8. razreda smo pred važno življenjsko odločitvijo: izbrati si moramo pot do poklica. Da bi spoznali čim več poklicev, smo si fantje ogledali delavnice in pisarne v sekiški Iskri, kjer nam je vodstvo tovarne omogočilo tudi pogovore z vodji oddelkov. Z obiska smo se tudi bogatejši za mnoga spoznanja. Zdi nam, da je vsako delo lepo in potrebno. Hvaležni smo vsem, ki so nam ogled omogočili, posebno pa Jožanu Jakši, ki nas je vodil po oddelkih tovarne.

Člani literarnega krožka
COS Semič

Odisejada zaradi slušnega aparata

„Včasih, ko je bila potreba, sem bil dober, zdaj pa sem odpisan.“

Ko smo po drugi svetovni vojni prišli iz deportacije nazaj v Francijo, kjer smo delali že pred vojno, so nas tam že čakali jugoslovanski predstavniki. Povedali so nam, kako je Jugoslavija porušena in da potrebuje ljudi in material, da bo zacelila rane.

Poudarili so, da imajo doma dovolj takih, ki nič nimajo in nič ne znajo, in da želijo take, ki kaj imajo in kaj znajo. Med temi predstavniki so bili tudi štirje Slovenci: Močilnikar in Anton Rupnik sta bila na predstavi v Parizu, Zidar in Poženel pa pri nas v Metzu. Spominjam se še Anke Matić, ki nam je dve uri nepretrgoma govorila o porušeni domovini in nas pozivala, naj pridemo pomagat izpolniti petletni plan. „Jugoslavija bo prišla na zeleno vejo, razcvetela se bo, imeli bomo najboljše plače in pokojnine. Tudi vi ne boste pozabljeni, če se udeležite obnove domovine,“ je govorila Matićeva. Ta govor je marsikoga pretresel in tudi jaz sem se odločil, da grem pomagat domovini.

Zal pa moram danes reči, da sem bil kasneje marsikje prikrajšan. Zlasti pri pokojnini so me ogulili, kolikor so le mogli. Ne bom opisoval, kaj vse se mi je pripetilo v 28 letih, omejil se bom le na en dogodek iz letošnjega leta.

Ker sem ogleš, mi je bil potreben slušni aparat. Zdravnik me je napotil v Ljubljano, zdravnik mi je napisal recept in mi povedal, v kate-

ro trgovino naj grem, da bom dobil aparat. Svetovali so mi tudi, naj naredim prošnjo na socialno zavarovanje v Novem mestu, da bo tudi ono prispevalo del denarja za slušni aparat.

KJE SO CESTARJI?

Ko potujemo po makadamskih cestah v občini Kočevje, se upravičeno sprašujemo, kam so šli cestarji. Ceste so zelo slabe, cestarjev pa nikjer. Jarki so zasuti s kamenjem („šodrom“), cestišče pa je brez nje. Jarki so suhi, po rebrastih in zgrbančenih cestiščih pa v deževnih dneh teče voda.

Tudi od Broda na Kolpi proti Osilnici ni cestišče nič boljše. Ustavili smo se v Bosiljvi Loki, kjer sta nam tovariša Slavko Ferbežar in Zvonko Lenac povedala, da je Cestno podjetje že pred tremi meseci nekam odpeljalo vse cestarje. Cestar Jože Poje, ki mu niso verjeli, da je bolan, pa je umrl.

Začelo je deževati. Kmalu bo snežilo, ceste pa so slabe. Soferji bodo neupravičeno kleli cestarje. Vsaj del negodovanja bi zaslužilo Cestno podjetje in njegovi odgovorni ljudje.

SOFER

Dveh malic v CSŠ ne bo!

Malica v črnomaljskem dijaškem domu ni enolična

Pojasniti moramo vest „Preveč enolično“ v „Črnomaljskem drobirju“ iz 46. številke Dolenjskega lista: Gimnazija Črnomelj je v sklopu Centra srednjih šol, za malico dijakov CSŠ pa skrbi kuhinja dijaškega doma. Malica stane 2,50 din, v to ceno pa ni vračunana samo margarina, marmelada (ki je bila v tem šolskem letu na jedilniku le enkrat!) ali pašteta, temveč tudi slanina, salama, sir, hrenovke in sadje. Prišteti je treba tudi kruh, sladkor in limone ter enkrat na teden mleko, kavo ali kakav. Od cene 2,50 din nima dijaški dom niti pare zaslужka, posluje izključno na podlagi ekonomske cene svojih storitev in od TIS Črnomelj ne dobiva nobene dotacije.

Enako malico prejema celotno osebje dijaškega doma in polovica učnega osebja v CSŠ, ki ima lastne dohodke in si laže privoščiti malico tudi v mlečni restavraciji. Pripombe padajo samo s strani posameznih dijakov, od katerih jih nekaj še omejenega zneska ne plača brez opomina.

Malico v mlečni restavraciji si lahko privoščijo le dijaki staršev z „globljim žepom“, saj velja 12 din na dan, sendvič pa je tamkaj dražji od malice v dijaškem domu. Vsak dan sendvič — ali ni to enolično? Za malico v mlečni restavraciji je treba na mesec odšteti 264 din, v dijaškem domu pa le 55 din.

Ob navedenih mesečnih zneskih za malico naj pripomnimo samo še to, da bi tudi v dijaškem domu bile lahko bogatejša malice, če bi bila cena taka kot v mlečni restavraciji. Toda godrnjači ne pomislijo na tovarise, ki takega zneska ne bi premogli. Naš zavod pa ne bo nudil dveh malic: ene za revnejše in druge za bogatejša dijake. Bodo godrnjači že spoznali, kaj je enakost in da življenje ni lahko; če ne prej, pa potem, ko ne bodo več živeli od žuljev staršev, ki v mladosti niso godrnjali nad kosom suhega kruha.

TANJA VIDOVIĆ
predsednik delovne skupnosti dijaškega doma Črnomelj

vanje v Novem mestu, da bo tudi ono prispevalo del denarja za slušni aparat.

Prvič sem šel na socialno zavarovanje 20. junija letos. Referentka mi je rekla, da ne morem dobiti denarne pomoči za nakup slušnega aparata, ker sem upokojenec, češ da je tak njihov pravilnik. Napotil sem se do direktorja in mu razložil, kaj želim.

Tov. direktor mi je obljubil, da bo na seji predlagal, naj mi odobrijo pomoč pri nakupu zame neobhodno potrebnega slušnega aparata. Predlog je bil res sprejet. 11. avgusta mi je referentka povedala, da bo dalo socialno pol potrebnega denarja za nakup in da je denar že nakazala v Ljubljano. Čez tri dni sem šel v Ljubljano, vendar denarja tam ni bilo. Kaj sedaj?

Trgovci mi je svetoval, naj jaz plačam polno ceno, socialno pa naj potem meni nakaže tisti obljubljeni denar. Za aparat sem plačal 2021,15 dinarjev. 18. avgusta sem šel spet na socialno vprašat, kaj je z denarjem. Referentka mi je zatrjila, da ga je poslala. „Morda je prišlo do zamude,“ sem si mislil in se 27. avgusta spet odpravil v Ljubljano. Nič! 1. septembra sem šel spet na socialno. Rekli so mi, da bom denar dobil in da naj malo potrpi. Čez dva tedna sem spet potkal na socialnem. Referentka mi je spet začela pripovedovati o tistem pravilniku, po katerem za upokojenca ni nič. Povedal sem ji, da je bil denar zame odobren in da ga želim dobiti. Poudaril sem tudi, da sem bil že sedemkrat pri njej pa še moja žena dvakrat. Povrh vsega pa sem že star in težko hodim in govorim.

Takrat, ko sem po Franciji pred vojno prevažal tovarise, ki jim je bilo v stari Jugoslaviji prevroče, sem bil dober, po vojni, ko je bila potrebna pomoč, tudi. Takrat sem dal tudi avto po ceni, ki so jo oni določili. Danes, ko so mladi na oblasti, jaz pa star in upokojen, sem pa odpisan. Zato trdim, da so taki pravilniki krivični!

24. oktobra sem dobil nakazilo za 749,30 dinarjev, kar pa ni polovica cene, kot so mi najprej obljubili, saj je aparat stal 2.021,15 dinarjev. Tako sem izgubil 270 dinarjev.

Šel sem do tovariša Franca Gričarja, ki je bil z mano zelo prijazen in vljuden. Opravičil se je zaradi slabega poslovanja, a mislim, da to ni dovolj.

FRANC GOLE
Velika Bučna vas 10

KUD TRIGLAV JE GOSTOVAL V ŠENTRUPERTU

9. novembra so v šentruperškem domu kulture gostovali člani KUD Triglav iz Srednje vasi pri Bohinju. Najprej se je predstavil moški pevski zbor, ki je zapel nekaj narodnih pesmi, za njim pa so nastopili v gorenjske narodne noše oblečeni člani folklorne skupine, ki sta jih spremljala dva harmonikaša in kontrabasist. Zatem so žene ob petju narodnih pesmi obudile star običaj trenja lanu, predenja niti in zvijanja niti v klobčiče. Pozabile tudi niso, da mora imeti ena izmed njih v žepu stekleničko žganja, ki ga na koncu pridno popijejo. Ob folklornih točkah in dobri glasbi se je v marsikaterem gledalcu vzbudila želja, da bi se jim pridružil. Zal maloštevilni gledalci so uspelo prireditve gorenjskih umetnikov zapustili z lepimi občutki.

VERI ŠTRUKELJ
Šentrupert

Fanika in Jože Janežič sta v soboto v Sevnici potrdila zlato obletnico svojega zakona pred delegatom Jankom Rebernikom. (Foto: Železnik)

Šele na starost bolje

Janežičevi iz Zgornjih Vodal slavili zlato poroko

V soboto je bilo v sevnški poročni dvorani posebno slovesno: Fanika in Jože Janežič iz Zgornjih Vodal sta po 50 letih zakona potrdila zvestobo. Vse je bilo kot pri prvi poroki, še harmonikar ni manjkal. Seveda pa pred 50 leti ni bilo filmskih kamer zeto.

Ob devetih otrocih jih danes živi še osem; vsi so bili na tej slavnosti. Kot se spominja starih časov Jože Janežič, takrat ni bilo lahko preživeti. Prvih sedem let je služil pri kmetih, nato je bil pri trgovcih, najdlje pa kot rudar v jami. „Boli si delal, manj si zaslužil,“ se spominja nekdanjih krivic. Krmeljski rudnik ga je namreč v stari Jugoslaviji kmalu pustil

na cedilu, zato je moral v hrvaško Koprivnico, vendar je bil tudi tam kmalu odpuščen. Ponovno je poskusil v Krmelju, od tam pa je moral v jamo, če je hotel preživljati družino, v Belgijo. Kmalu je krenila za njim žena s petimi otroki. Eden od sinov je življenje med vojno v tujini opisal hudo podobno taborišniškemu; kruh je bil priboljšek, ki ga niso videli tudi po tri mesece. Jože je, ne da bi želel kaj posebnega reči o težavni preteklosti, zamahnil z roko: „Kdor je od današnje mladosti nezadovoljen, bi moral nekdanje tegobe okusiti le za kratek čas, čeprav tega nikomur ne privoščim!“

A. Ž.

71-letna Marija, gospodinja in 79-letni Jožef Staniša, upokojeni gozdni delavec, iz Zaloga sta prvič stopila pred matičarja 16. novembra 1925. „Zlati da“ pa sta dahnila 15. novembra 1975 v Novem mestu. Čestitamo!

VABILO NA OTVORITEV NOVE PEKARNE V ČRNOMLJU

Delovni ljudje in samoupravni organi Živilskega kombinata „ZITO“ Ljubljana vabijo prebivalce Bele krajine, posebno občane Črnomlja in Metlike, da se udeležijo svečane otvoritve nove pekarnice na Belokranjski cesti v Črnomlju. Otvoritev bo v ponedeljek, 24. novembra, ob 10. uri.

Še o trebanjskih bikih /II./

Poučen primer za kmetovalce, pa tudi za druge

KZ TREBNJE NI GOLJUFALA... Pod tem naslovom je v št. 39 z dne 25. septembra t. l. inž. Slavko Nemanič zapisal med drugim: „NA NASO JAVNO ZAHTEVO (podčrtal S. K.) je republiška tržna inšpekcija dne 9. 9. 1975 izvršila pregled v zvezi z načinom odkupa in spoštovanjem predpisov s področja odkupnih cen za živilo. Iz zapisnika je razvidno, da se je KZ Trebnje V CELOTI RAVNALA PO SPORAZUMU Živinorejske poslovne skupnosti v SRS tako GLEDE NAČINA ODKUPA in cene po kvalitativnih razredih.“

V tem odgovoru inž. Nemaniča sta dve stvari neresnični: 1. da je republiška tržna inšpekcija opravila pregled na „našo javno zahtevo“, inšpektor je namreč, da je glavni inšpektor odredil pregled na podlagi konkretnih in dokumentiranih prijav, 2. ni res, da bi se KZ Trebnje v celoti ravnala po sporazumu ZPS

Slovenije glede načina odkupa, čeprav je to razvidno iz zapisnika, ki sta ga sestavila republiški inšpektor Janka Kregar in občinski tržni inšpektor Slavko Teran.

To svojo trditve moram dokazati. Bralci DL so v prejšnji številki iz objavljenih izjav lahko razbrali, da se pri prevzemu in pri obračunu

oziroma ugotavljanju kvalitete mesa govedu za industrijsko predelavo SE VEDNO UPORABLJAJO PREDPISI O KVALITETI GOVEDI IN OVC ZA KLANJE, TO JE PK - E 2, NE PA DOLOCBE JUS - EC1-021, ki jih v svojem zapisniku z dne 9. 9. 1975, sestavljenem pri Stanku Gričarju, navajata republiški in občinski tržni inšpektor. Čeprav se ta zapisnik nanaša NA NEPRAVILNOSTI PRI ODKUPU GOVEDI (konkretno dveh bikov: v prvem primeru gre za prikrajšanje na teži zaradi neupoštevanih ledvic in ledvičnega loja, v drugem pa za prikrajšanje na teži zaradi nižje obračunane teže v primerjavi z dejansko), pa inšpektorja v zapisniku navajata DOLOCBE JUS - EC1-021, KI SE NANAŠAJO NA MESNATE PRAŠICE!

Inšpektorja — republiškega in občinskega — dolžim, da ne poznata zadevnih predpisov in da zavajata prizadete stranke. Tej sta namreč tudi z zapisnikom zatrjila, da se tehtajo polovice TUDI BREZ LEDVIČNEGA LOJA, kar pa, kot izhaja iz izjav dipl. vet. Mikoliča in kontrolorja Jugoinšpekta Kranjca — NI RES!

To pa je bilo tudi bistvo spora v prvem, prej navedenem primeru, ko so Gričarju obračunali meso brez ledvic in ledvičnega loja.

Razen tega dolžim oba inšpektorja, da sta nalogo opravila nevestno. Iz navedenega zapisnika pri Gričarju namreč nikjer ni razvidno, da gre v prvem primeru za sporno zadevo pri prodaji bika z dne 10. 2. 1975, a tudi ne, da Gričar tudi na pismeno reklamacijo z dne 18. 2. 1975 vse do 1. 9. 1975 ni dobil plačane razlike v vrednosti 191,10 din. Prav tako v drugem primeru v zapisniku ni zapisana ugotovitev, da KZ Trebnje ni upoštevala rejčeve reklamacije že v juliju 1975, kakor tudi, da je dobropis za oškodovane zneske prejel šele po objavi primerov v časopisju

in radiu, točno 2. 9. 1975. V zapisniku je zapisano, da je dobil dobropis za drugi primer v znesku 2.160,00 din, ne pa tudi, da je prejel dobropis še za prvi primer v znesku 191,10 din, in to ZA LEDVICE IN LEDVIČNI LOJ, ZA KATEREGA PA INŠPEKTORJA TRDITA, DA SE TOPLO MESO TEHTA BREZ LEDVIČNEGA LOJA!

S te plati se ne strinjam tudi z izjavo glavnega inšpektorja republiške tržne inšpekcije SRS Metoda Kovača. V njej namreč prvega primera sploh ne omenja, za drugi primer pa je mnenja, da „je nastala nepravilnost že odpravljena, in sicer tako, da bo premalo izplačani znesek KZ Trebnje nakazala oškodovanemu rejcu in torej ni osnove in potrebe po kakršnihkoli ukrepih in sankcijah s strani tržne inšpekcije“. Če že sprejemam mnenje ali ugotovitev inšpekcije, da je v drugem primeru „nastala nepravilnost na liniji klanja“, pa se nikakor ne morem strinjati, da ni osnove in potrebe po ukrepih in sankcijah „od strani tržne inšpekcije“ v primerih, ko se pri teži tople polovice ne upošteva

ledvice in ledvični loj in ko pri tem očitno gre za nedovoljeno prisvajanje rejčevega dohodka, kakor se je to zgodilo v našem prvem primeru, ne glede na to, da je tudi ta nepravilnost bila odpravljena šele potem, ko je prodrla v javnost. Tem manj, ker ne gre za osamljen primer!

Po vsem zapisanem lahko ugotovim, da se KZ Trebnje glede načina odkupa ni ravnala po sporazumu Živinorejske poslovne skupnosti Slovenije. Če je iz zapisnika tržnih inšpektorjev videti drugače, potem je to posledica tega, da sta se inšpektorja (republiški — Kregar, občinski — Teran) napačno sklicevala na določila JUS - EC1-021 (za prašice) namesto na določila predpisa PK - E 2, za govedo, ki so še vedno veljavna. Ta predpis predpisuje med drugim tehtanje žive govedi ob nakupu, člen 8. pa določa, da se v maso toplih polovic štejejo tudi ledvice in ledvični loj.

STEFAN KUHAJ
RADIO LJUBLJANA

Pogled na novo tovarniško halo DONITA v Veliki Loki pri Trebnjem.

TOVARNA TESNIL V VELIKI LOKI

Jutri dopoldne bodo v Veliki Loki pri Trebnjem slavnostno odprli novo tovarno avtomobilskih tesnil DONIT, ki je najmodernejši obrat v okviru delovne skupnosti Donit iz Medvoda. Donit ima že dolgoletno tradicijo v izdelovanju materiala TESNITA, iz katerega izdelujejo komplete avtomobilskih in drugih tesnil, in se po tej vrsti proizvodnje uvršča med največje v Evropi. Že vrsto let izvažajo DONIT okoli 80 odst. svoje proizvodnje TESNITOV na najzahtevnejša tržišča po vsem svetu. Z novo tovarno v Veliki Loki želijo še povečati finalizacijo omenjenega materiala in na ta način nuditi kupcem končni izdelek.

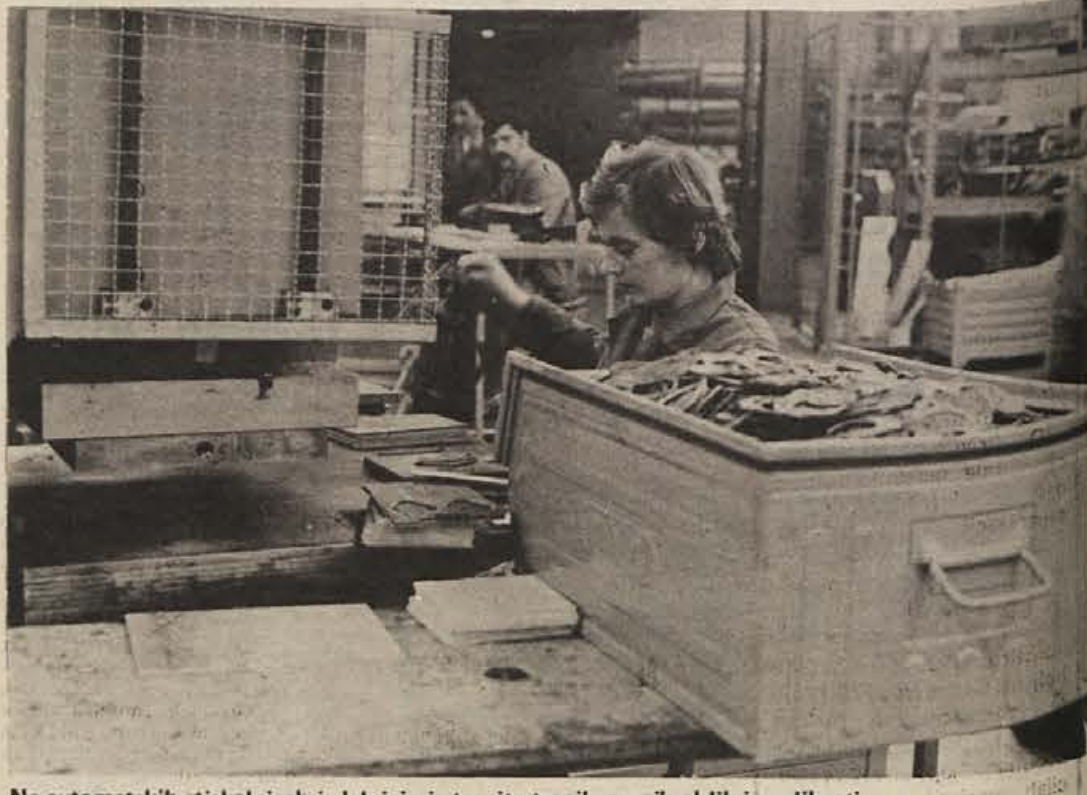
Tovarna v trebanjski občini je hkrati velikega pomena za prebivalce industrijsko nerazvitega predela, ki so morali doslej odhajati na delo v bolj oddaljene kraje.

Ko bo tovarna v Veliki Loki dokončno opremljena, bo v njej delalo nad 200 ljudi, ki bodo na leto ustvarili za okoli 110 milijonov celotnega dohodka.

Donitovi izdelki se danes uporabljajo po vsem svetu, od Skandinavije do Avstralije, od Sovjetske zveze do Amerike. Letos nameravajo izvoziti za 7 milijonov dolarjev in na ta način prispevati k ustvaritvi 500 milijonov dinarjev celotnega dohodka. Prizadevajo si, da bi že v bližnji prihodnosti razširili zunanjetrgovinsko poslovanje še na dežele v razvoju, kamor naj bi poleg izdelkov izvažali tudi svojo tehnologijo.

RAST PROIZVODNJE

Na avtomatskih stiskalnicah izdelujejo iz tesnita tesnila raznih oblik in velikosti.

DONIT

PROIZVODNI PROGRAM: tehnični laminati; filmi za oplemenitenje in lepljenje; večslojni elektroinstalacijski material; elektroinstalacijski vozli; elektroinstalacijske razdelilne omarice; tesnilni material – IT plošče; tesnila; filtri za motorje z notranjim izgorevanjem in industrijski filtri; lepila; sintetične smole; mase za stiskanje; odpreski; žične in plastične mreže.

TOVARNA ZA PRIDNE ROKE

„Tovarna še ni docela opremljena, ker nekateri dobavitelji opreme niso izpolnili dogovorjenih rokov, vendar del proizvodnje že od septembra poskusno obratuje. Zaposlitev je dobilo prvih 107 ljudi, večina so občani trebanjske občine.

Poskusno proizvodnjo smo uvedli z namenom, da bi se nov kolektiv privadil tehnološkimi procesom proizvodnje, da bi delali kvalitetne izdelke in na ta način obdržali sloves izdelkov Donit. Ves čas poteka priučevanje in uvajanje po world factor metodi, ki zagotavlja visoko produktivnost. Ko bo tovarna v celoti opremljena, bo v njej delalo nad 200 ljudi, ki bodo predvidoma ustvarili približno 110 milijonov dinarjev celotnega dohodka na leto.

V naši delovni skupnosti nove tovarne avtomobilskih tesnil v Veliki Loki, ki je obrat TOZD DONIT Medvode, že deluje aktiv Zveze komunistov, ustanovljena je osnovna organizacija Zveze sindikatov in organizacija ZSMS. Že sedaj se pripravljamo na ustanovitev samostojne temeljne organizacije združenega dela v okviru Donita, saj bodo po dograditvi, po dokončni opremlje-

nosti in zasedbi vseh predvidenih delovnih mest dane vse možnosti za tako organizacijsko obliko.

Naložba v industrijski obrat je za območje tega dela Temeniške doline izrednega pomena, saj pomeni začetek industrializacije tega dela trebanjske občine, ki je še vedno med manj razvitimi v Sloveniji. Hkrati se tovarne veseli prebivalci okoliških krajev, ki so bili doslej poznani le po kmetijski proizvodnji in pridnem delu in so si morali iskati zaslužek v Ljubljani in drugih oddaljenih krajih,“ je povedal Ciril Pevec, direktor nove tovarne avtomobilskih tesnil v Veliki Loki pri Trebnjem.

Pripravljanje kompletov tesnil, ki jih zatem avtomatski pakirni stroj ovije v pakirno folijo.

kultura in izobra- ževanje

BREZ OVINKOV

Je delegatskemu sistemu v kulturi spodletelo že na sprejemnem izpitu? Novomeški primer, ki ga je Boris Savnik spet obelodanil prejšnji teden na kulturniško-sindikalnem posvetu v Kostanjevici, kaže na to, čeprav ga je možno razložiti tudi drugače.

Za kaj gre? Z nekaj besedami povedano: za to, ker se za delegate po izvolitvi malokdo zмени. Nihče jih ni ogrel za delo, nihče jim tudi ni dal možnosti, da bi globlje spoznali tako svojo vlogo, kot tudi odgovornost, ki so jo prevzeli.

Posledice seveda niso zavidljive: skupščina kulturne skupnosti se je posrečila šele po tretjem sklicu, najhuje pa je to, da se delegati sploh ne posvetujejo z bazo. „Tako se dogaja,“ poudarja Savnik, „da je stoodstotno izglasovana vsaka zadeva, ne glede na to, ali je pred sejo kdo o njej razmišljal ali ne.“

Del krivde za tako stanje bi morale nedvomno vzeti nase družbenopolitične organizacije, predvsem SZDL, ZK in sindikati. Zdi se namreč, da se je zanje delo končalo tam, kjer bi se moralo šele začeti – pri konstituiranju. To je tembolj nerazumljivo, ker imajo te organizacije svoje naloge na kulturnem področju nedvoumno napisane v resolucijah, sprejetih na partijskih, sindikalnih in drugih kongresih.

Nerazumevajoči odnos do kulture naj bi bil tudi glavni razlog za odstop, ki so jih menda že najavili vodilni ljudje v kulturni skupnosti in ZKPO. Če bo ta namera uresničena, bo to le voda na mlin tistih, ki so prepričani, da je kultura v družbi zgolj parazit, ne pa nepogrešljiv sopotnik vsakdanjega delovnega človeka. I. ZORAN

LITERARNI VEČER

Kulturni klub Kočevje prireja jutri 21. novembra ob 19. uri literarni večer, ki bo v gimnazijski dvorani v Kočevju. Na njem bodo sodelovali znani književniki Vladimir Kavčič, zdajšnji direktor Založbe Borec, njen glavni urednik Ivo Zorman, pisnica Marička Žnidaršič, letošnja Kajuhova nagradjenka, in drugi. Na literarni večer so vabljeni vsi ljubitelji proze in poezije.

Ob 16. uri se bodo ti kulturni delci predstavili s svojimi deli učencem osnovne šole. Mednje bo prišel tudi urednik revije Kurirček. Jutri bo Založba Borec v kočevski prodajalni Državne založbe „Knjižarna“ odprla tudi razstavo knjig, med katerimi bodo nekatere tudi napredne.

Mali kulturni barometer

SOVJETSKA PIANISTKA PRI NAS – Na prvo gostovanje v Jugoslavijo je prispela znana sovjetska pianistka Irina Smorodinova, predstavnica moskovske klavirske šole. 18. novembra je gostovala v Novem mestu, kjer je imela dva koncerta: popoldne za mladino, zvečer za odrasle. Naslednji dan je nastopila v Crnomlju za glasbeno mladino Bele krajine. Mlada umetnica, ki je do zdaj koncertirala v številnih večjih mestih Sovjetske zveze, na Švedskem, Poljskem in v Franciji, ima na sporedu dela Prokofjeva, Rahmaninova, Chopina, Schuberta in drugih mojstrov klavirskih skladb.

SPOMINSKI LITERARNI VEČER – Kulturno prosvetno društvo Slovenski dom v Zagrebu se je v torek oddolžilo spominu svojih preminulih članov in prijateljev Ruže Lucije Petelinove in Jaroslava Stovička z literarnim večerom. Na njem sta književnik Tone Potokar in profesorica Vica Batinica najprej spre-

Dolenjski kulturni festival v Kostanjevici je uspešno sklenil jubilejne dvajsete prireditve. Letos so se zvrstile gledališke, glasbene in likovne prireditve ter najrazličnejši recitali. Posnetek kaže nastop Akademskega pevskega zbora „Tone Tomšič“ pod vodstvom dirigenta Marka Muniha pred otvoritvijo retrospektivne razstave akvarelov Franceta Slane. (Foto: Ivan Zoran)

Kulturno sodelovanje krepi bratstvo

Predstavniki zveze „Bratstvo in enotnost“ so 15. novembra v Dolenjskih Toplicah okvirno začrtali program sodelovanja v prihodnjem letu

Dolgoletno spontano kulturno sodelovanje obkoljskih občin je dobilo določene razsežnosti pred nekaj leti, ko je nastala medobčinska kulturno-prosvetna zveza „Bratstvo in enotnost“, ki dandanes združuje že okoli petnajst belokranjskih, dolenjskih, korundskih, obkoljskih in posavskih občin pa še Slovenski dom iz Zagreba.

Letošnja druga seja predstavnikov zveze je bila zadnja sobota v Dolenjskih Toplicah. Šlo je za posvet o nadaljnjem sodelovanju, ki temelji na izmenjavi izkušenj, širjenju kulturno-umetniškega snovanja in ne nazadnje na utrjevanju bratstva in enotnosti. Udeleženci seje, ki jo je pripravila novomeška ZKPO, so si ogledali tudi topliško osnovno šolo „Baza 20“, z nekaj pesmimi pa jih je pozdravil „Sentjernejski oktet“.

Pred zvezo „Bratstvo in enotnost“ sta trenutno dve prireditvi. 13. decembra bo v Karlovcu sreča-

nje harmonikarskih in tamburaških orkestrrov, 20. decembra pa bo Crnomelj gostil deset pevskih zborov. Pevska revija bo posvečena dnevu JLA, zato bo nastopil morebiti tudi zbor vojakov iz Cerkelj.

Prihodnje leto se bo zvrstilo več prireditev. Brežice so okvirno že sprejele organizacijo večera, na katerem naj bi nastopili pravcati ljudski godci, pevci ali folkloristi. Prvo polovico maja bo v Topuskem večer mladim, na katerem bodo prebrani (in morebiti v publikaciji izdani) najboljši spisi ob 35. obletnici vstaje. Likovni amaterji bodo konec januarja razstavljali v Dugi Resi. Razstava bo potujočega tipa, saj si jo bodo lahko ogledali še v nekaterih drugih mestih. V okviru zveze „Bratstvo in enotnost“ bosta tudi revija mladinskih folklornih skupin v Trebnjem in nastop pihalnih godb v Samoboru.

Nastate prireditve so zgolj osnova sodelovanja v prihodnjem letu, kajti

zveza si bo prizadevala tudi v smeri izmenjave publikacij, pripravljanju medobčinskih kulturnih dnevnov, širjenju kulturnih dobrin v delovne organizacije in podobno.

D. R.

Koledar za Slovence po svetu

Slovenska izseljenska matica že razposlala Slovenski koledar 1976

Spet je odšlo na pot zajetno sporočilo Slovincem po svetu, pismo o najpomembnejših domačih dogodkih v minulemu letu – Slovenski koledar 1976. Izdala ga je Slovenska izseljenska matica v nakladi nekaj tisoč izvodov. Koledar – letnik XXIII – je posvečen 100-letnici rojstva velikega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja.

Prvi del prinaša poročila o družbenem in političnem življenju v domovini – pri čemer je poudarek na utrjevanju samouprave, pot, bratstvu in enotnosti jugoslovanskih narodov – gospodarske in druge dosežke ter vlogo Jugoslavije v mednarodnem življenju. Pozornost teh zapisov velja tudi slovenskim manjšinam v Italiji in na Korškem oziroma njihovim pravicam v okviru obeh večinskih narodov. Nekaj prispevkov posega tudi v slovensko zgodovino, posebno v čas pred tremi desetletji, v čas NOB. Iz tega časa so tudi likovne reprodukcije, ki popestrujejo vsebino. Kot

likovnik je temeljiteje predstavljen Ivo Šubic s ciklom „Ljudje in pokrajina“.

Bralni del prinaša dela ali odlomke iz daljših spisov Antona Ingoliča, Mire Mihelič, Miška Kranjca, Branke Jurca, pesmi Ane Krasne, Neže Maurer, Katke Zupančič, Jožeta Šmita,

Mateja Bora, Ceneta Vipotnika, Maričke Žnidaršič, Andreja Kerkota, Franceta Filipiča in dela drugih avtorjev. Koledar ima poleg tega vrsto poročil o kulturnem in družabnem življenju ter delovnem vsakdanjiku slovenskih izseljencev – tistih evropski celini in onih, katerih pot v staro domovino drži čez oceane. Koledar, poln najrazličnejšega slikovnega gradiva, je zanimivo branje tudi za Slovence v domovini. I. Z.

Strani Slovenskega koledarja 1976 z reprodukcijami Iveta Šubica.

JEZIKOVNI NASVETI

NAPAKA PRI VIKANJU

„Kako ste se imel na potovanju?“ je vprašal novinar svojega sogovornika. In v drugem časopisu spet drug časnikar: „Kako ste zašel med letalce?“ Tretji pa je neki pisateljici zastavil naslednje vprašanje: „Kdaj ste začela pisateljstvo?“

Priznati moramo, da so podčrtane oblike v vsakdanjem govoru dokaj običajne, vendar jim današnja slovnica odreja pravilnost. Kadar koga vikamo, moramo uporabljati množinsko obliko ne samo pri pomožnem glagolu *ste*, ampak tudi pri deležniku, čeprav gre za eno samo osebo. Potemtakem bi se navedeni stavki morali glasiti takole:

Kako ste se *imeli* na potovanju?
Kako ste *zašli* med letalce?
Kdaj ste *začeli* pisateljstvo?

POTREBOVATI – RABITI

Svoje čase je slovnica odločno prepovedovala uporabljanje glagola *rabiti* v pomenu potrebovati, češ: rabim lahko le to, kar imam, potrebujem pa tisto, česar še nimam. Zato stoji v Slovenskem pravopisu iz leta 1950 pri zgladu *ne rabim pomagaca* križec, kar pomeni, da je stavek za knjižno rabo prepovedan, zraven pa je pravilen primer: *na potrebujem pomagaca*.

Ker pa splošna raba te prepovedi ni spoštovala, jo je naslednja izdaja Slovenskega pravopisa iz leta 1962 omilila in glagol *rabiti* v pomenu *potrebovati* ima poleg sebe samo še puščico; to pomeni, da beseda ni najbolj domača in da uporabljamo namesto nje *rajši* potrebovati.

B. I.

KMEČKE ŽENE USTVARJALKE PRIHODNJIČ V HLEBINE

Pripravljalni odbor letošnjega srečanja kmečkih žensk ustvarjalok v Trebnjem, sestavljen iz članov republiškega odbora za proslavo mednarodnega leta žensk in trebanjske občinske konference SZDL, se je 11. novembra sestal na zaključni seji v Trebnjem. Sestanka se je udeležila tudi predsednica zbora občin republiške skupščine Mara Zlebnik, članica republiškega odbora za proslavo mednarodnega leta žensk Nada Amanovič in Mara Rupena-Osohnik, svetovalec v republiški skupščini. Dogovorili so se, naj bi bilo podobno srečanje prihodnje leto v Hlebinah. Ravno tako so podprli zamisel, da bi pri Muzeju kmečkih orodja na Veseli gori uredili prostor za razstavo del kmečkih žensk.

Sandi Leskovec: KRUIH, lesorez (75 x 50 cm), 1975. (Foto: Dušan Zakrajšek)

podčrtano

Veliki načrti za kratko dobo – taka je lahko sodba ob prebranju ne prav kratke besedila, v katerem so našteje vse pomembne naloge vzgojno-izobraževalnega področja v Sloveniji do konca leta 1980. Kajpak kaže takoj dodati, da so načrtovalci zelo pogumno označili mejo, ki se jim zdi v tem času dosegljiva, manj pogumno in zato manj prepričljivo, celo previdno, pa so pokazali na pot, ki jo bo nujno hoditi do teh meja. Pri tem so se spretno izvili napovedim, pri katerih tesneje je pričakovati najhuje ovire, kje bodo v zasedi Scile in Karibde.

Ne brez krčmarja!

Če se bo vse napovedano uresničilo, si bomo Slovenci lahko zadovoljni pomeli roke. Predšolske vzgoje naj bi bilo deležnih 60.000 malčkov (zdaj le 32.000), v malo šolo bi poslali vsi otroci, celodnevno šolo naj bi imelo 20 odstotkov osnovnošolcev ali 43.000 v 2.000 oddelkih, število učencev v srednjih in višjih šolah bi se povečalo za četrtno, v dijaških in študentskih domovih bi bilo še enkrat več ležišč itd. Torej gre za same take reči, pri katerih Dolenjska že dolgo sedi na republiškem repu in je ta prizadevanja nedvomno pripravljena prva pozdraviti.

Seveda pa prizadevanja niso več tako bleščeča, ko jih začnemo gledati skozi prizmo denarnih možnosti. Pri denarju se namreč vse začne in konča, tudi vzgoja in izobraževanje, zato kaže to področje obravnavati hkrati s potrebami in apetiti drugih, pri družbi nič manj cenjenih dejavnostih. Napovedi so sicer, naj bi se delež za izobraževanje v družbenem proizvodu povečal od sedanjih 3,99 na 4,75 odstotka, vendar je treba pristaviti, da to povečanje ne zajema novih naložb (investicij), da v taki stopnji ni predvidene vsote za nove učitelje in še kaj. Da bi naposled ne delali računov brez krčmarja, bi kazalo že pred sprejemom srednjeročnega načrta pretehtati, kaj v njem lahko ostane in kaj mora ven.

I. ZORAN

Dežurni poročajo

VLOM V PRIKOLICE – 11. novembra so na Prevalah ugotovili, da je bilo vlomljeno v prikolico, ki tu čez zimo čaka mlade brigadirje v akciji „Suha krajina“. Vlomilec je skušal vdreti še v več prikolic, uspelo pa mu je priti samo v eno. Ker pa notri ni nič našel, je zunaj odmontiral luči in nekaj odbojnih stekel.

AVTO JE GOREL – 11. novembra zjutraj so opazili, da na dvorišču Novotehne v Kandiji gori osebni avtomobil. Tu ima Novotehna skladišče in prodajne prostore, tam pa je stal tudi avto Zavista 101. Zgoraj je prednji del vozila, tako da je avto precej uničen.

POŽAR V OBRHU – 15. novembra ponoči je začelo goreti gospodarsko poslopje Alojza Senice v Obzru pri Dol. Toplicah. Ogenj je nastal v svinjski kuhinji, kjer imajo sušilo za koruzo. Lastnik koruze sovaščan Jože Nose je dan prej močno zakuril, vročina pa je vnela tramovje. Zgorelo je 7 ton sena, ogenj pa je zajel tudi bližnji leseni senik. Pri gašenju so pomagali gasilci s Podturna, iz Soteske in Dol. Toplice, ki so preprečili še večjo škodo in nevarnost. Vseeno pa je bil naredil za 50.000 dinarjev škodo.

VAVTA VAS: IZSILJEVAL PREDNOST – Alojz Spec iz Sevnice je 4. novembra popoldne vozil avtomobila Gorjanci od Straže proti Novemu mestu in v križišču pri Vavti vasi zavil v novomeško smer, ko je naproti pripeljal z osebnim avtom Avgust Gradišar iz Dol. Sušic. Ta je izsiljeval prednost pred avtomobusom, zato sta vozila trčila in je za 8.000 din gmotne škode.

VELIKA LOKA: BILO JE V OVINKU – Franc Lavriha iz Sentlovenca je 16. novembra popoldne vozil osebni avto od doma proti Veliki Loki, v ovinku pa je naproti pripeljal z osebnim avtom Maksimilijan Vavtar iz Krtine. Med srečanjem je Lavriha zavrl, vendar je zadel Vavtarjev avto, tako da je škoda za 12.000 dinarjev.

USTRAŠIL SE JE AVTOBUSA

13. novembra zvečer se je na Valvazorjevem nabrežju v Krškem zgodila prometna nesreča, ki je terjala za 25.000 dinarjev gmotne škode in eno hudo telesno poškodbo. Karel Božič iz Sevnice je vozil avtomobil na progi Krško-Sevnica, v ovinku pa je naproti prehitro pripeljal z osebnim avtom Dragan Stošič iz Brezic. Ko je zagledal avtomobil, se je prestrašil in zavrl, zato ga je zaneslo v sredo avtomobila. Potnikom ni bilo nič, Stošiča pa so s hudimi poškodbami odpeljali v bolnišnico.

Članek v 43. številki revije Jana z dne 22. 10. 1975 z naslovom „Zakaj je posilstvo ženski težko dokazati posilstvo?“ me je spodbudil k pisanju tega sestavka, s katerim želim seznaniti javnost tako z elementi kaznivih dejanj kazenskega posilstva (iz čl. 179 našega kazenskega zakonika), kakor tudi s postopkom za ugotavljanje storilčeve krivde, in

Trgovina je sleparila kupce

Zaradi neupravičeno zaračunanih manipulativnih stroškov pri dajanju posojil je več podjetij po razsodbi gospodarskega sodišča plačalo kazni

Zelo vabljive oglase beremo kupci in blago na kredit je slo vedno dobro v prodajo. Malokdo pa ve, da je bil kot posojiljemalec ogojufan, ker so mu zaračunali 1 % ali celo 1,5 odstotka vrednosti blaga za manipulativne stroške.

To se ni dogajalo samo na Dolenjskem in v Beli krajini, ampak več ali manj po vsej državi, zato je zvezni tržni inšpektorat naročil akcijo, ki se je tudi pri nas pokazala koristna. Tudi pri nas so podjetja Novotehna, Dolenjka, Mercator – Standard, Mercator v Trebnjem in nekatera v Beli krajini priračunala tebi nič, meni nič za

manipulativne stroške, kupec pa je, kajpak, plačal.

Na tak način so na prikrit način dvigali cene in večali dobiček, toda zadeva se je slabo končala. Vsi, ki so poslovali tako, so bili pred gospodarskim sodiščem obsojeni na velike denarne kazni; plačal je kolektiv, pa tudi odgovorne osebe v podjetju. Ponekod je slo za velike neupravičene dobičke, ki pa so jih ugotavljali samo za zadnji dve leti. Če bi brskali še nazaj (kar pa je težko), bi ugotovili gotovo še več neupravičeno iz potrošnikovega žepa izpuljenega denarja.

S sodbo gospodarskega sodišča je bilo odvzeto tudi nepošteno pridobljeno imetje delovne organizacije, to pa utrpi ves prizadeti kolektiv. Marsikje niti ne vedo, da se je pri njih to dogajalo in članov delovne skupnosti niso seznanili s kaznimi, kar bi bili dolžni storiti. Ko je neko podjetje z odgovornimi osebami vred kaznovano in ta sodba doseže pravomočnost, bi morali pred kolektivom pojasniti, kdo je prejel kazni, koliko kazni in zakaj.

Akcija tržne inšpekcije je bila učinkovita, saj si zdaj, kolikor je znano, nikjer več ne upajo na

tak način „slepariti“ kupcev. Pri vsej stvari je pravzaprav najbolj žalostno to, da je bil ogojufan siromak, tak, ki je prisiljen kupovati na kredit.

R. B.

Hotel je vrniti

V Zemljakovem primeru je bila neupravičena poraba, ne grabež

61-letni Viktor Zemljak je kot blagajnik sklada samopomoči v Krški Celulozi v nekaj letih vzel za svoje potrebe 59.156 dinarjev, pred kratkim pa je zaradi tega pred okrožnim sodiščem prejel kazni.

Viktor Zemljak je bil zaposlen v tovarni celuloze kot referent za nabavo celuloznega lesa, hkrati pa je bil blagajnik samopomoči in je užival popolno zaupanje kolektiva. Izkazalo pa se je, da je od januarja 1969 do marca 1974 iz te blagajne postopoma jemal denar za svoje potrebe. Javni tožilec je Zemljaka obtožil grabeža, senat okrožnega sodišča pod predsedstvom Janeza Kramariča pa je ugotovil, da je slo le za neupravičeno porabo družbenega denarja.

Sodišče ima za dokazano, da je Zemljak neupravičeno vzeti denar zares hotel vrniti, ker je iskal kupce za vinograd z zidanico v gradnji, vredno okrog 800.000 dinarjev, vendar je bil odkrit, še preden je lahko prodal.

Ze potem je poleg zarubljenih stvari za povrnitev škode še sam ponudil različni gradbeni material in stavbno pohištvo za dokončno poplačilo škode. Ker je Zemljak tudi slikar, je imel še s prodajo slik možnost priti do denarja, a ga je bolezen otrnila, da zadnje čase ni mogel toliko delati. Z neupravičeno pridobljenim denarjem je največ kril stroške za karambole z avtom, delno pa je denar porabil tudi za urejanje vinograda.

Sodišče mu je prisodilo 2 leti zapor, upošteva, da je bil prvič kaznovan, vendar sodba še ni pravomočna.

VPREGI BREZ LUČI

6. novembra popoldne je voznik dveh vpreg Aloyz Radejčič iz Loga pri Sevnici vodil vpregi od Krškega proti Radečam, v Logu pa je zavil na domače dvorišče. Ravno takrat je naproti prišel na kolesu s pomožnim motorjem Alojz Divjak iz Sevnice in se zaletel v neosvetljen voz. Ranjenega kolesarja so odpeljali v celjsko bolnišnico.

Ceste so te dni spolzke in že kanček nepredvidnosti lahko pripelje do nesreče. Kot opozarja statistika, so megleni jesenski dnevi najbolj nevarna past za neoprezne voznike in voznike, ki preveč zapajo svojim vozniskim sposobnostim. Na sliki: „novomeški“ trk na Ljubljanski cesti, do katerega je prišlo prejšnjo sredo. (Foto: Janez Pezelj)

Izostanek velja vsaj 500 din

Precej občanov, posebno žensk, je čudno pogledalo, ko so dobili vabilo za obvezna predavanja o civilni zaščiti. Kdor ni tega vzel resno, je lahko kmalu uvidel, da ga je pošteno polomil. Sodnik za prekrške je manjkajoče „udaril“ po žepu za najmanj

500 dinarjev. Po zakonu pa bi lahko taka odsotnost veljala do 10.000 dinarjev ali pa 2 meseca zapor. Gre za kršitev zakona o ljudski obrambi. Kako ga spoštujejo v posameznih občinah, so povedali:

JOŽE PRIMOŽIČ, iz štaba za civilno zaščito pri krajevni skupnosti Novo mesto: „Za vse pripadnike civilne zaščite je obvezen osnovni in dopolnilni pouk enkrat na leto, kar je predpisano z zakonom. Letos aprila je bil v novomeški občini organiziran pouk prve pomoči, izkazalo pa se je, da so občani nedisciplinirani. Veliko jih ni prišlo na predavanja. Za kaznovanje so bili predlagani zlasti taki, ki so že ob prejemu vabila godrnjali in izjavljali: „Mene že ne bo.“ Kazni so bile tokrat mile, od 500 do 1.000 dinarjev, ker gre za prvo tako akcijo, zato domnevamo, da občani niti ne vedo, kako resna je ta stvar. Kazni pa so dosegle namen, kajti zdaj na vabila ni več pripomb in je malo odsotnih.“

DUŠAN MERHAR, referent za civilno zaščito v Krškem: „Od februarja, kar sem na tem delovnem mestu, lahko občane samo pohvalim. Opozorjeni so bili na državljanske dolžnosti. Tudi ženske so civilno zaščito vzele zares, kakor je potrebno. Samo dveh žensk ni bilo na predavanja, in še ti dve sta imeli res tehtne razloge, tako da nismo nikogar predlagali za kaznovanje.“

ANTON MIHELIC, referent za civilno zaščito v Črnomlju: „Osvestitost ljudi glede obrambne vzgoje je pri nas na zadovoljivi ravni. Večina je žensk in te so zelo z zanimanjem obiskovale dosedanja predavanja in tudi postavljale vprašanja. V ta pouk je zajetih okrog 5.000 občanov. Razen zelo redkih izjem so vsi obiskali obvezna predavanja. Bili so prej opozorjeni na resnost in kazni, ki po zakonu zadenejo kršilce, zato nismo imeli večjih težav z udeležbo. Nikogar nismo predlagali sodniku za prekrške za kaznovanje, pač pa smo nekaterim posameznikom, ki so o odsotnosti prinesle dvomljive izgovore, omogočili, da so šle k drugemu predavanju. Če ni bilo drugače, tudi v drug kraj.“

R. B.

KRONIKA NESREČ

SKOCJAN: MED DEŽJEM ZADET – 10. novembra popoldne je Sentjernejčan Mirko Cekuta vozil osebni avto skozi Skocjan, se na robu vasi srečal z dvema avtomobila in zapeljal na rob ceste, pri tem pa zadel 6-letnega Vladimira Hočevarja iz Stare vasi. Fantiča je avto zbil v jarek. Nesreča se je zgodila v močnem dežju. Dečka so zaradi pretresa možganov odpeljali v bolnišnico.

ouezal, voznik neznanega vozila pa jo je odkuril s precejšnjo naglico.

NOVO MESTO: KAR DVA KARAMBOLA – Novomeščan Boris Rems je 12. novembra popoldne vozil avto od Bršlina proti mestu in pri poslopyu Cestnega podjetja hotel zaviti na dvorišče. Moral je ustaviti, ker so naproti prihajala druga vozila. Za njim je vozil avto Janko Hrovat iz Novega mesta. Močno je zavrl, pa ga je na mokri cesti zaneslo in je trčil v Remsov avto. Škode je za 20.000 dinarjev.

ODRGA: MED PREHITEVANJEM – Jožica Kočevar iz Črnomlja je 14. novembra popoldne vozila osebni avto proti Ljubljani in pri Odrgi prehitevala tovornjak. Toda na mokri cesti je avto zaneslo čez cestni rob na travnik. Voznica in sopotnica Kristina Kočevar iz Metlike sta bili laže ranjeni, gmotne škode pa je za 40.000 dinarjev.

NEDOLOGI ZATEM JE PO LJUBLJANSKI CESTI PRIPELJAL Z AVTOM SE TREBANČAN Marijan Barle. Ko je opazil nesrečo, je zavrl, a je tudi njega zaneslo, da je trčil v osebni avto, s katerim se je naproti pripeljal Novomeščan Alfonz Cučnik. Škode je za 7.000 dinarjev.

POTOK: OPLAZILA STA SE – Damjan Pešut iz Ogulina je 15. novembra popoldne vozil osebni avto proti Straži. V ovinku pri Potoku je vozil po levi in tako oplazil osebni avto Dominika Kralja iz Soteske, ki je pripeljal naproti. Pešuta je potem zaneslo še v ograjo na mostu, da jo je podrl, prevrnil se je na bok ter obstal s prednjim delom v potoku. Škode je za 15.000 dinarjev.

NOVI ZAKON, NOVE KAZNI

Slovenski zakon o varnosti cestnega prometa je dobil veljavo 20. novembra, prinaša pa več sprememb, udeležence v cestnem prometu. Nekaj novosti je glede voženj z vozili po cestah za vse voznike, spremembe so pri ustavljanju in parkiranju ter za kolesarje, ki imajo na vozilu pomožni motor. Zakon prinaša nove dolžnosti ob prometni nesreči, spremenjeno pa je tudi usposabljanje voznikov motornih vozil, kolesarjev in voznikov traktorjev. Prav tako je precej drugače glede pridobitve zdravniškega spričevala in registracije vozil. Ob vsem tem pa novi zakon prinaša tudi obsežno zaostrene kazenske določbe. Prometni strokovnjaki bodo bralce našega lista v naslednjih številih seznanjali s temi novostmi.

Posilstvo

sicer zaradi razumevanja, kdaj dejansko gre za to kaznivo dejanje, ki je med spolnimi delikti najbolj poznano kaznivo dejanje, in kdo je lahko storilec tega kaznivga dejanja.

Misliti, da je treba najprej povedati nekaj splošnega o ugotavljanju materialne resnice v kazenskem postopku. Dogodek, ki je predmet kaznivga dejanja, mora biti v kazenskem postopku rekonstruiran natančno in popolnoma. Zato velja v kazenskem postopku načelo dejanske, objektivne, vsebinske ali materialne resnice. Bistvo materialne resnice je v tem, da mora biti dejanska (dokazna) podlaga sodbe resnična. Interes družbe je v tem, da se tisti, ki je zagrešil

kaznivo dejanje, kaznuje in da se s tem doseže namen kaznovanja, prav tako pa je interes družbe, da ne bo kaznovan nihče, ki kaznivga dejanja ni zakrivil. V družbenem interesu je torej, da se v kazenskem postopku doseže popolna nedvomna, tj. materialna resnica. Zato pa morajo sodišča in državni organi, ki sodelujejo v kazenskem postopku,

po resnici in popolnoma ugotoviti dejstva, ki so pomembna za izdajo zakonite odločbe; enako pazljivo in skrbno morajo preizkusiti in ugotoviti dejstva, ki obdolženca obremenjujejo, kot tudi dejstva, ki ga razbremenjujejo. Materialna resnica po našem pravu pomeni, da sme sodišče obsoditi obtoženca le na podlagi zanesljivih dokazov. Vrsta formalnih predpisov ima zato nalogo zagotoviti, da se najde resnica.

Spričo tega je zelo enostranska, predvsem pa preveč subjektivna in čustvena ugotovitev v zgoraj navedenem sestavku v Jani, da mora „nesrečna ženska – posilstvenka, prestopiti kalvarijo, da doseže obsodbo nasilneža, da na vsakem koraku naleti na

podrobno in neprijetno zasliševanje, skratka, kot zaključuje pisec članka, na ovire, čez katere se je težko prebiti do pravice, pa da zato ni čudno, da marsikateri prej obupa in raje umakne prijavo.“ Glede slednjega samo kratek poudarek: kaznivo dejanje posilstva je eno tistih kaznivih dejanj, zaradi katerih se storilec preganja po uradni dolžnosti, kar je v pristojnosti javnega tožila; prijava oškodovanke ga aktivira, njen poznejši morebitni umik prijave pa nima za posledico ustavitve postopka. Javni tožilec je dolžan uvesti kazenski pregon, če so podani dokazi, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti. Kazenski postopek pa je uveden z zahtevo javnega tožila za uvedbo preiskave oz. če preiskave ne zahteva, z vložitvijo neposredne obtožnice zoper storilca.

Kaznivo dejanje posilstva stori, kdor žensko, s katero ne živi v zakonski skupnosti in ki je dopolnila 14 let, prisili k spolnemu občevanju, s tem da uporabi silo ali ji zagrozi z neposrednim napadom na življenje ali telo. To dejanje pa je mogoče izvršiti tudi nad žensko, s katero storilec živi v dvjem zakonu, pa tudi nad žensko, s katero je sicer v nerazvezani zakonski zvezi, vendar pa z njo ne živi več sku-

paj, ker sta se razšla. Kar zadeva silo, se ne zahteva absolutna sila, toda vsaka sila spet ne zadostja. Sila mora biti takšne intenzivnosti, da lahko zlomi odpor napadene ženske. Odpor pa mora biti resen in trajen. Resen je odpor takrat, kadar ne gre le za sram ali če se z njim ne simulira, pač pa je izraz trdne odločitve napadene ženske, da spolnega občevanja s storilcem ne dovoli. Stalen pa je odpor, kadar traja vse do poslednjega trenutka, ne pa kadar je samo v začetku zaradi ev. zadovoljevanja svojega spolnega nagona. Uporaba sile ni samo v uporabi telesne moči, pač pa prav tako v uporabi npr. hipnoze ali mamil z namenom, da se ženska onesposobi za odpor.

Grožnja mora biti neposredna in mora biti v zagrožiti, da bo neposredno napadeno življenje ali telo. Ni posilstva, če naj bi se grožnja uresničila pozneje. To pomeni, da mora biti oseba, ki se ji grozi, prisotna na kraju storitve kaznivga dejanja; lahko pa se sicer grožnja nanaša na osebo, npr. na otroka te ženske, skratka na osebo, ki ji je posebno draga in ki v bojazni, da storilec ne bi tej osebi storil tega, kar grozi, popusti in storilec tako uspe zločiti njen odpor.

(Nadaljevanje sledi)
JANEZ KRAMARIČ

Novi zmagi za novomeške šahiste

V prvi republiški ligi so Novomeščani še vedno drugi, Kočevarji pa vse slabši - V II. ligi Črnomelj tretji, Semič pa zaenkrat zadnji

Šahisti v prvi slovenski ligi (zahod) so prejšnji teden odigrali dve koli. Ribničani so dvakrat izgubili, igralci Kočevja so poželi polo-vičen uspeh, Novomeščani pa so dvakrat zmagali in zaostajajo za vodilnimi Lescami za pet točk.

V II. slovenski zahodni šahovski ligi nastopata dve ekipi iz Bele krajine: Črnomelj in Semič. Medtem ko so izkušeni Črnomelci po osmih kolih na vrhu prvenstvene lestvice, so neizkušeni Semičani za zdaj na zadnjem mestu.

SOLIDARNOST - RIBNICA 6,5 : 3,5

Igralci Solidarnosti niso bili do zadnjeveršene Ribnice prav nič solidarni in so igrali na vso moč. Kljub temu so gostje dobro igrali in osvojili tri nove točke. Izidi: Bavčar - Janež 1:0, Troha - Mohar 0:1, Hriberšek - Rakovič 1:0, Bračič - Karničnik remi, Božič - Golja 0:1, Zupančič - Sipka 1:0, Jagodje - Tanko 1:0, Hribar - Drobnič 1:0, M. Osolin - Levstek 1:0, B. Osolin - Trobec 0:1.

NOVO MESTO - ISKRA 6 : 4

V nedeljskem kolu so novomeški šahistiom priborili zmago članici in mladinci, ki so od možnih štirih osvojili kar 3,5 točke, kar je nedvomno velik uspeh, saj so Ljubljanci kot celota zelo močna ekipa. Izidi: Osterman - Preinfalk remi, Penko - Gale remi, Praznik - Steiner remi, Sitar - Bratko 0:1, Poredoš - Mahnič remi, Sporar - Rape remi, Peterle - Steiner 1:0, A. Istenič - Polak 1:0, Pucelj - Drnovšek 1:0 in Golobič - Vrhovec remi.

T. S.

KOMENDA - ČRNOMELJ 3 : 7

SAVA - SEMIČ 8,5 : 1,5

KRIM - ČRNOMELJ 6,5 : 3,5

VRHNIKA - SEMIČ 9 : 1

BELA KRAJINA TRETJA

V zadnjem kolu jesenskega prvenstva v zahodni konjski nogometni ligi so v Črnomlju gostovali nogometaši Vodic in prvenstveno srečanje igrali nedoločeno. Prav v zadnjem srečanju so imeli Črnomelci veliko sreče, saj so gostje kar dvakrat povedli, domačim pa je tri minute pred koncem tekme uspelo izenačiti. Enajsterica Bele krajine je letos v konjski ligi novinec in je po jesenskem delu na odličnem tretjem mestu.

M. G.

Pokal Birčni vasi

Pred dvema letoma je komisija za šport in rekreacijo pri občinski konferenci ZSMS Novo mesto organizirala mladinsko nogometno ligo za mladinske aktivne. V drugem letu tekmovanja so morali ligo razširiti na dve enakovredni skupini, v katerih je nastopilo po deset ekip. Prejšnji teden pa so najboljši ekipe iz obeh lig nastopile v finalnem delu. V tekmi za prvo mesto sta se pomerili ekipi Češče in Birčne vasi, zmagali pa so nogometaši iz Birčne vasi s 5:2. Za tretje mesto so se pomerili novomeški nogometaši, in sicer Trik in Kremen. Trikovski nogometaši so bili boljši in so zmagali 4:2.

Prve tri ekipe so dobile za osvoje-nja mesta lepe pokale, Kremenovski nogometaši pa so dobili diplomu. Komisija za šport bo ligo nadaljevala tudi v prihodnjem letu, le da bosta poslej dve po kvalitativni razliki skupini. V A ligi bodo nastopala najboljša moštva, prva ekipa iz B lige pa se bo lahko uvrstila v A ligo.

Uspeh telovadk z Dolenjskega

Na izbirnih gimnastičnih tekmah je med mladinkami zmagala Jasna Dokl, v republiško ekipo pa se je uvrstila še Matejka Kavšek

Minulo soboto so bile v Ljubljani izbirne gimnastične tekme pionirk in mladink za vstop v republiško reprezentanco, ki bo prihodnjo soboto imela v Ljubljani tradicionalni gimnastični dvboj na „štirih frontah“ z Vojvodino. Na gimnastični prireditvi so dobro telovadile tudi nadarjene Novomeščanke.

V pionirski konkurenci je solidno telovadila Matejka Kavšek. Kljub dvema spodrslijama je na gredi za-

REVILJA MEŠANIH PAROV

V nedeljo je bila odigrana na kegljišču na Loki v Novem mestu revija mešanih parov v disciplini 2 x 100 lučajev. Nastopilo je 30 parov, omeniti pa velja, da je Rosenberger-jeva s 453 keglji dosegla nov rekord kegljišča. Rezultat je res dober, saj je bila dosedanja rekorderka kegljišča s 451 podrtimi keglji državna reprezentantka Urhova. Rezultati: 1. Kolenc - Hren 868 (401, 467), 2. Rosenberger - Jarc 867 (453, 414), 3. Fabjan - Poljak 845 (404, 441).

D. BRATOZ

NOVO MESTO - 909 KEGLJEV

Prejšnji teden je bil na kegljišču v Novem mestu odigran v počastitev novomeškega občinskega praznika turnir, na katerem se je pomerilo kar osem ekip. Vrstni red: Novo mesto I 909 podrtih kegljev, Krka 884, Trebnje 786, Novo mesto II 744, Krka II 737, Krško 704, Novo mesto IV 686 in Novo mesto III 656.

D. B.

Na sliki je nadarjena novomeška vrsta telovadk, ki je pred dnevi uspešno nastopila na izbirnih gimnastičnih tekmah v Ljubljani. Od leve proti desni: Vanja Požar, Jasna Dokl, Lea Moro, Nataša Kočevar in Matejka Kavšek. (Foto: Slavko Dokl)

V nedeljo so boštanski rokometarji - letos prvič sodelujejo v zasavski ligi - doma klonili pred favoriti iz Cerklje, ki so tudi to tekmo kot vse v tem kolu obrnili v svoj prid s 24:20. Cerklje ima v jesenskem delu 18 točk, Boštanj pa 12. Obramba gostov je bila močna. Na sliki: eden od prodorov Boštanjčanov. (Foto: Železnik)

Brežičanke so zaustavile Alples

V ljubljanski conski rokometni ligi so prve igralke Krke, ker so Sevniceanke v zadnjem kolu izgubile - Dobovčani presenetili Izolo

Po jesenskem delu v II. zvezni rokometni ligi (sever) so se Ribničani uvrstili na šesto, Sevniceanke na sedmo mesto. V slovenski rokometni ligi nastopajo Brežičani in Dobovčani. Prvi so z 10 točkami po jesenskem delu na sedmem, Dobovčani pa na osmem mestu. Brežičanke so v zadnjih tekmah zelo dobro igrale in so po 11. kolu dobre četrte.

ROVINJ - INLES 30 : 27 (15:11)

Inlesovi rokometarji Rovinčane dobro poznajo, saj se že nekaj let pred vsako sezono pripravljajo v njihovem mestu. V tipično prvenstveni tekmi so bili boljši domači. Skozi vso tekmo so vodili s petimi ali več zadetki, tik pred koncem pa so gostje s hitrimi akcijami dosegli nekaj zaporednih zadetkov in se Rovinčanom približali na tri zadetke. Pri Inlesu so dobro igrali bratje Kersnič in Ponikvar.

Inles: Leibacher, Ponikvar 3, Radič 6, Mikulin 7, S. Kersnič 7, Matelič, Silc 4, Andoljšek, Ambrožič, I. Kersnič 1, Zuk, J. Kersnič.

SEVNICA - RUDAR 33 : 26 (16:17)

V dokaj važnem prvenstvenem srečanju so domači prišli na igrišče brez šumeja, ki ga je uprava kaznovala zaradi nediscipliniranosti in netovariških odnosov do soigralcev in uprave. Kot kaže, je prav to dokaj ugodno vplivalo na Sevniceanke, saj so prav vsi igralci iz prve postave dosegli zadetke. V prvem polčasu so bili gostje boljši za zadetek, v nadaljevanju srečanja pa so domači igralci - spodbujali jih je okoli 700 gledalcev - dosegli nekaj zaporednih zadetkov in zasluženo zmagali.

Sevnica: Možic, Kristofič, Ganc 9, Vrtančnik, Jazbec, Bizjak, Svažič 6, Koprivnik 3, Doblekar 8, Novšak 4, Jurišič 3, Golobranc.

E. R.

IZOLA - DOBOVA 14 : 14 (7:9)

V zadnji tekmi jesenskega kola so Dobovčani zamudili lepo priložnost

Šah in rokomet

Solsko športno društvo Poljane na osnovni šoli v Starem trgu ob Kolpi je med najbolj dejavnimi osnovnošolskimi društvi v črnomaljski občini. Na šoli je 87 učencev, včlanjenih pa jih je kar 65. Največ jih je zagretih za šah, rokomet, streljanje, na krosih pa so teki vsi učenci in učenke. O delu društva je spregovoril v današnjem našem obisku mentor učenec Vinko Kobe:

„V SSD Poljane sem samo mentor, svetovalec. Otroci delajo, in organizirajo vse tekme sami, tako da lahko rečem, da so že pravi samoupravljalci. Člani društva imajo najraje šahovsko igranje. Ne vem, kako to, spominjam pa se, da smo imeli šah tudi takrat, ko sem na starotriko osnovno šolo hodil tudi jaz. Razen šaha je med mladimi vse bolj priljubljen rokomet. Letos je črnomaljska telesno-kulturna skupnost organizirala pionirsko rokometno ligo, v kateri nastopajo šole iz obeh belokranjskih občin. Naši rokometarji so se na tekmovanje dobro pripravljali, žal pa so imeli premalo tekmovalnih izkušenj in so bili med slabšimi ekipami. Kar se bomo na spomladanski del resno pripravljali, bo čez pol leta brzokone drugače.“

M. GORENC

NOVA LIGA

Komisija za šport in rekreacijo pri občinski konferenci ZSMS Novo mesto je na zadnjem sestanku razpravljala o možnosti, da bi prihodnje leto organizirala tudi rokometno ligo mladinskih aktivov. Lani in letos so člani komisije vodili mladinsko nogometno ligo, ki je postala med mladimi močno priljubljena. Z novo ligo bi komisija za šport dala svoj prispevek razvoju rokometu, obenem pa bi poskrbela za množičnost.

VODI NOVOTEKS

V nadaljevanju prvenstva novomeškega kegljaškega društva v borbinih igrah je vodstvo prevzel Novoteks, če je res najboljši, pa bo do kazal danes, ko se bo pomeril z ekipo Železničarjev. Rezultati: Luknja - Novoteks 347:404, Vseh 9 - Gorjanci 358:278, Stari 9 - Iskra 370:252, Pionir - Mirna peč 323:316, Gozdar - Borac 355:400, Dama - Novoteks II 331:316, Železničar - Iskra 392:286, Novoteks - Stari 9 405:297, Mirna peč - Borac 349:361, Pionir - Novoteks II 392:304, Dama - Gozdar 394:266.

Trenutni vrstni red: skupina A: Novoteks, Železničar in Vseh 9, vsi po 16 točk; skupina B: Pionir 19, Borac 17, Dama 12.

D. BRATOZ

V japonskih trgovinah
ogledajo tudi izredno d

Žuljave roke gradijo lepši jutri

Leto je naokoli in metliška občina ponovno praznuje. Ob vsakem jubileju je navada, da se ozremo na prehojeno pot, seštejemo in pregledamo, do kod smo prišli, kaj smo napravili, kaj je v letu dni zraslo novega, se ob uspehih poveseimo in obenem pripravimo na delo, ki nas še čaka. Prav tako je vsak jubilej priložnost, ko se spomnimo težkih predvojnih in medvojnih časov, prvih let v svobodi in primerjamo, kako smo živeli takrat in kako živimo danes.

PRED 33 LETI

Sovražnik v suhorski postojanki verjetno ni pričakoval, da ga bo iz „varnega“ prebivališča enkrat za vselej pregnala četa „raztrganih“ partizanov. Toda že v noči od 25. na 26. novembra 1942 so Belokranjci dokazali, da je tudi zanje prišel čas svobode. Njihov napad je bil tako silovit, da so sovražnika za vselej prešle misli, da bi pod Gorjanci postavil močno organizacijo svojih postojank. V noči pred 33 leti so zmagali partizani, delavci; in to je bila prva večja in pomembna zmaga tostran Gorjancev, ki je kazala pot v novo, svobodno življenje, v življenje, v katerem bodo sami svoj gospodar.

LETA PO VOJNI

Kot vsepovsod so bila prva leta po vojni težak preizkus za vse borce, terence, kurirje, matere z otroki in tudi starce. Metlika so 16. julija 1944 napadli združeni Nemci, ustaši in vlasovci. Ti so v nekaj urah uničili tisto, kar so pridne roke Belokranjcev gradile več let: požgali so 31 stanovanjskih in 99 večjih in manjših gospodarskih zgradb, uničili ceste ipd. Številnih ruševin se Belokranjski človek ni ustrašil in kmalu so zrasle sodobne stanovanjske zgradbe, popravili so gospodarska poslopja, ceste, mostove itd.

ZARODKI ZRASTEJO V TOVARNO

Žal pa se je dogajalo, da so nekateri ljudje zapuščali rodno zemljo. Šli so „s trebuhom za kruhom“. Tudi prek meja Jugoslavije. Nekateri so se vrnili, drugi so za vedno ostali v tujini. Ko pa so v Metliki začeli postavljati prve temelje za tovarne, je vse več ljudi našlo zaposlitev doma. Že ob lanskem občinskem prazniku smo pisali o gospodarskih uspehih, v letošnjem letu pa bo metliški Novoteks odprl nov objekt, v katerem je kar 5000 kvadratnih metrov proizvodnih površin. TGP je postavil halo s 3500 kvadratnimi metri proizvodnih površin, pri zdravstvenem domu gradijo nov prizidek s 650 kvadratnimi metri, delavci iz TGP so pričeli urejati okolico okoli vrta. S tem bodo metliški malčki pridobili nove površine za igro, saj so se morali do sedaj stiskati v sicer sodobnem, a že

Metliška občinska skupščina je skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami v počastitev občinskega praznika in dneva republike pripravila praznovanja, ki se bodo začela v petek, 21. novembra, ob 18. uri v domu Partizana. Na večeru športa in glasbe bodo podelili najboljšim posameznikom in ekipam priznanja in diplome; naslednji dan bodo ob 10. uri na Božakovem odkrili spominsko obeležje padlimu partizanu, 25. novembra se bodo ob 19. uri v do-

pretnem vzgojnovarstvenem zavodu. O novem pomembnem objektu kmetijske zadruge pri Vinski kleti pa smo že pisali.

ZULJAVE ROKE GRADIJO CESTE, VODOVODE...

Priden je Belokranjec. Rad tarna nad občinsko politiko, a se zaveda, da njihova občina ni bogata. Tarna zato, da dobi vsaj nekaj denarja, s katerim zgradi za nekatere nemogoče. Tako je letos občina dobila tri kilometre asfaltiranih cest, pri katerih so s prostovoljnim delom vedno sodelovali prebivalci iz krajevnih skupnosti. „Črna masa“ je prekrila prah v Boldražu in na številnih cestah priključkih, po sodobni cesti se vozijo tudi Draščani, Bušinja vas je z asfaltom pripeta na Radatoviče, vas v bratski Hrvaški, uresničuje se tudi dolgoletna želja prebivalcev v podzemeljski krajevni skupnosti, odpravili so največjo avtomobilistično past v Beli krajini.

In kako je z vodovodom? Belokranjci so radi poudarjali, da le še pri njih živijo brez zdrave pitne vode. Res si še marsikje pomagajo s hidrofori, toda napredek na tem področju lepo pokaže statistika. V letošnjem letu so položili 3,5 km vodovodnih cevi, do konca leta pa bo zdrava voda razveselila še nekaj gospodinjstev. Tudi pri polaganju vodovodnih cevi so se kot že mnogokrat poprej s prostovoljnim delom izkazali krajanje. Koliko milijonov dinarjev so s svojim delom prištedili, tokrat ne bomo pisali, vsi pa se zavedajo, da jim je le zagrizeno delo pripeljalo v oddaljene vasi tako zeleno vodo.

V VSEH HIŠAH SVETIJO ŽARNICE

Letošnje leto lahko v metli-

mu Partizana zbrali na svečani akademiji v počastitev občinskega praznika in dneva republike. Naslednji dan ob 10. uri dopoldan bodo v sejni sobi skupščine pripravili slavnostno sejo občinske skupščine in občinskega odbora ZZB NOV, ob

11. uri si bodo ogledali Novoteksove nove proizvodne prostore, ob 15. uri pa bodo Suhorjani pripravili na pokopališču pri Jakobu odkritje spomenika padlim partizanom.

ški občini imenujemo leto elektrifikacij. Veliko prostovoljnih ur so pri kopanju jam in postavljanju drogov opravili Gradčani, boljšo elektriko imajo Kapeljčani, Škriljani, prebivalci na Jugorju in v Metliki, pred kratkim pa so elektriko napeljali tudi v zadnjo hišo v občini, in sicer pri Gabrovcu.

Na nekdanjem metliškem parku raste te dni nov prepotraben objekt, prizidek k zdravstvenemu domu. Metliško zdravstvo bo tako dobilo 650 kvadratnih metrov, ki bodo odpravili dosedanje prostorsko stisko in omogočili, da bodo zdravstveni delavci delali v sodobnejših prostorih.

Dvorišče pred suhorsko osnovno šolo se bo te dni popolnoma spremenilo. Namesto prahu bo na njem asfalt, dvorišče pa bo polepšal tudi majhen vrt z rožami, za katerega bodo skrbeli šolarji. Na sliki: celodnevna šola je prinesla za malčke veliko mikavnih lastnosti. Če je ne bi podprli tudi starši, bi se morali mali Suhorjani učiti še po starem.

NOVA STANOVANJA

Če pogledamo načrt, ki so ga sestavili pred petimi leti, vidimo, da se je v večini izpolnil. Danes je v občini več kot 216 družbenih stanovanj; samo lani so jih zgradili 40. Bržkone bo že zgodaj spomladi vseljiv sodoben 42-stanovanjski stolpič, ki bo opremljen z električnim dvigalom in avtomatskim požarnikom za odlaganje smeti.

Zelo lep napredek je bil dosežen tudi na področju zasebne stanovanjske gradnje, saj ne mine teden, ko ne bi v občini spravili pod streho vsaj ene hiše.

SODOBNI VINOGRADI

Tako kot je bilo po vojni opustošeno metliško gospodarstvo, je bilo tudi s kmetijstvom. Kmetje so s trdim delom postavili kmetijstvo na trdne noge in kmalu je bila ustanovljena kmetijska zadruga, ki se lahko v letošnjem letu pohvali z lepimi uspehi. Na vinogradniškem področju so obnovili nad 200 ha zasebnih vinogradov, te dni pa so začeli rigolati v Boldražu in na Lokvici. Ko so se kmetijski strokovnjaki pogovarjali z lastniki zemljišč o posodabljanju vinogradov, skoraj nikjer niso našli na težave. Kmetje se vse hitreje mehanizirajo — več kot 170 jih ima svoje traktorje z najnovejšimi priključki — v kontroli proizvodnje imajo nad 700 krav itd.

DELAJSKE ŠPORTNE IGRE SO ZAŽIVELE

Te dni bodo dobili najboljši posamezniki in posameznice ter ekipe, ki so se izkazale na delavskih športnih igrah, za svoje uspešne nastope priznanja. Morda je prav letošnji občinski praznik priložnost, ko lahko ugotovimo, da so v občini naredili za telesno kulturo zelo malo. Aktivni so le košarkarji in igralci namiznega tenisa, delavske športne igre pa so bržkone „sezonske“, saj delavci takoj, ko zaključijo tekmovanje na igrah, obesijo copate na klin. Glavna ovira za razmah športnih iger in sploh množičnosti je pomanjkanje športnih igrišč. Metlika ima le eno igrišče, in še to je premajhno, da o telovadnici sploh ne govorimo. Vse več se govori o športni dvorani. Če bi jo metliška občina dobila, bi verjetno tudi šport v sicer majhni občini zaživel popolnoma drugače.

SUHOR — CELODNEVNA ŠOLA

Belokranjski človek se je vedno zavedal pomembnosti knjig in izobraževanja, in ko so pri njih razpravljali o potrebnosti novega načina pouka, so misel soglasno podprli. Dodatnih stroškov Suhorjanom ni bilo žal, da pa so za celodnevno šolo

PONOSNI NA USPEHE!

Letošnji praznik metliške občine sovpada s 30. obletnico osvoboditve, hkrati pa mineva tudi 33 let od poraza belogardiščne postojanke na Suhorju. Partizanska zmaga 26. novembra 1942 je bila potrditev odločitve naših ljudi, da bodo do osvoboditve domovine podirali in uničili vse, kar jim je tuje, jim dela krivico, jemlje svobodo in pravico. Trdna odločitev je bila zaključena z zmago, ki nam je prinesla vse tisto, kar so si želeli že naši predniki.

Radi se spominjamo tistih časov in seštevamo dobrine, ki so posledica zgodovinskih trenutkov, dobrine, ki so plod našega dela. Tudi ne pozabljamo tistih, ki niso dočakali svobode, izbojevanje v junaških bojih. Ko po 30 letih svobode opazujemo lastno življenjsko okolico, vidimo, da se je veliko spremenilo: zrasle so tovarne, ceste so boljše, domovi so udobnejši; vsak ima pitno vodo, zdravstveno varstvo, otroci so preskrbljeni; za izpopolnjevanje znanja so na voljo družbene štipendije, še zmeraj pa se gradijo novi in novi objekti, zastavljene so akcije za odpravo vsega, kar nas še teži.

Pa kaj bi naštevali vse po črki, v tem ali onem okoliščinah se kaže delček truda vsakega posameznika! Skupaj smo načrtovali, zato je skupno vse, z vsem zdaj skupno tudi upravljamo. Nova ustava omogoča delovnemu človeku ustvarjati in odločati o vsem in povsod. Novi skupščinski sistem že rojeva uspehe, delegati na vseh ravneh družbenega življenja samoupravljajo in odločajo o razporeditvi materialnih dobrin. Ustava je stvarnost, delegatski sistem pa aktiven in odločujoč dejavnik vsakdanjika, pobudnik in nosilec vsega.

Precej delovnih uspehov so občani letos že proslavili. Ne gre prezreti, da so akcije vodili občani iz krajevnih skupnosti. Lahko zapišemo, da smo odstranili veliko tistega, kar je še lani mnogim grenilo življenje.

V imenu skupščine, družbenopolitičnih organizacij hvala vsem, ki ste bili tvorni izvajalci začrtanih nalog. Želim vam dobrega počutja ob praznovanju občinskega in državnega praznika.

FRANC VRVIŠČAR

predsednik občinske skupščine METLIKA

Metliški šport se žal ne more pohvaliti z množičnostjo. Ko se bo občina postavila z novo športno dvorano in sodobnimi igrišči, bo bržkone drugače. Na sliki: s srečanja med Beti in Novoteksom v Novem mestu.

KAKO ZA NAPREJ?

V družbenem načrtu so začrtane osnovne značilnosti nadaljnega družbenoekonomskega razvoja metliške občine. Na vprašanje, ali niso načrti morda prezahtevni, so na metliški občini odgovorili: „Naše samoupravno načrtovanje je opredeljeno z najmočnejšim orožjem naših delavcev, z ustavo. V naši občini živijo pridni, disciplinirani ljudje. Kar si zastavijo, kar obljubijo, uresničijo. V delo se dobesedno zagrizajo. Take delavce bi potrebovali še marsikje drugod. Z njimi bo naša občina prav gotovo uresničila vse zastavljene načrte, zato bo pri nas še naprej veljalo: ljudje in občina so eno in isto, ljudje in občina iz leta v leto gradijo in prav gotovo je, da se bomo čez leto, ko bomo pogledali na prehojeno pot, lahko oddahnili. Za nami bodo ostali novi kilometri sodobnih cest, novi objekti, boljša električna napetost itd.“

NOVI METRI ZA PREDILNICO — Metliški Novoteks dobro sodeluje z matično tovarno v Novem mestu in uspeh skupnega dela je nova proizvodna hala s 5000 kvadratnimi metri. Na sliki: novi objekt je na desni strani slike.

Metliška kmetijska zadruga je v Sloveniji med prvimi, ki se je na celotno lotila posodabljanja vinogradov. Te dni so se lotili rigoliranja v Boldražu in pri Lokvici in prihodnje leto bodo na terasah pridelali več grozdja. Na sliki: del starega vinograda pod Drašči.

41-stanovanjski blok v Metliki, ki ga gradi TGP

TGP iz Metlike je znano po gradnji cest. Na sliki: asfaltiranje v Drašičih.

TRANSPORTNO GRADBENO PODJETJE METLIKA

Dolgoletne izkušnje so garant za solidno in hitro opravljanje obveznosti

TRANSPORTNO GRADBENO PODJETJE METLIKA je nastalo leta 1973 po združitvi metliških podjetij METLIKATRANS in KOMUNALNEGA PODJETJA. Kot nekatera druga podjetja v Beli krajini se je tudi novoustanovljeno TGP razvijalo samorastniško. Ob nastanku ni imelo nobenih pomembnejših osnovnih sredstev.

Danes je v organizaciji združenega dela zaposlenih 360 ljudi, ki delajo v štirih tozdih in skupnih službah. Tozdi so: TOZD TRANSPORT, TOZD GRADBENIŠTVO, TOZD OBRT in TOZD KOMUNALNO GOSPODARSTVO.

Delovna skupnost bo letos ustvarila predvidoma sedem starih milijard celotnega dohodka.

Podjetje opravlja naslednje dejavnosti: gradnjo in prodajo stanovanj, poslovnih in industrijskih objektov; gradnjo cest in drugih cestnih objektov; ima peskokope in kamnolome; izdeluje zidno opeko; s specialnimi vozili kiperji prevaža vse vrste gradbenih materialov na dolgih in kratkih relacijah; posreduje storitve svojim številnim kooperantom; opravlja vse vrste obrtniške dejavnosti: mizarstvo, kovaštvo, plekarstvo, kleparstvo, vodovodno instalaterstvo, elektricarstvo, kamnoseštvo in teracerstvo; gradi vodovodna in kanalizacijska omrežja in tovrstne objekte ter po posebnih pogodbah skrbi za njihovo vzdrževanje; komunalno ureja in prodaja stavbna zemljišča.

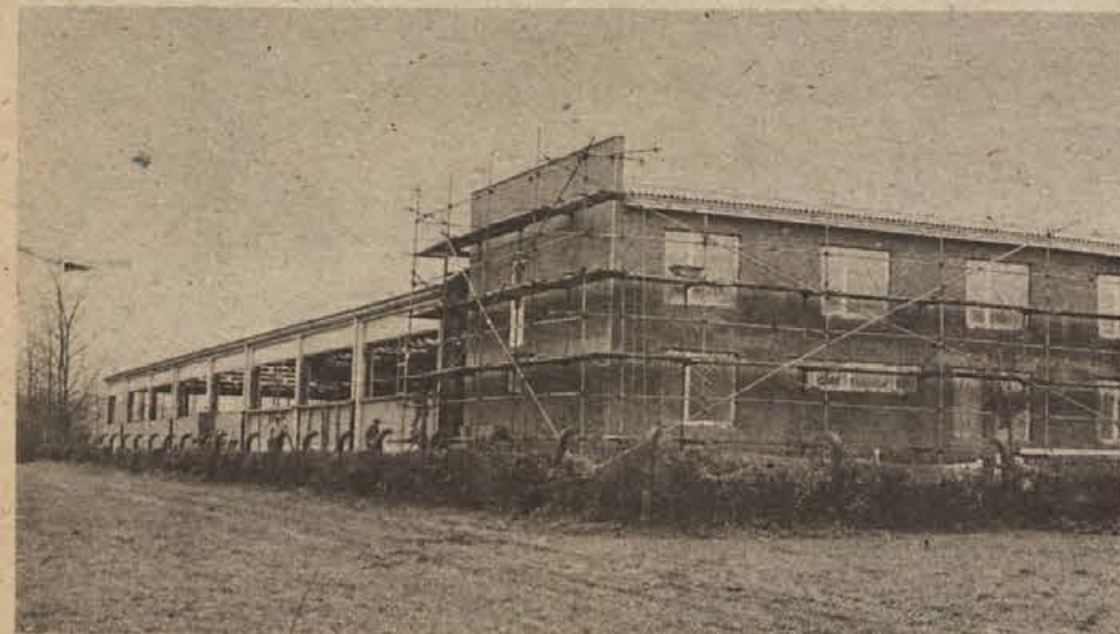
TGP Metlika opravlja tovrstne storitve po vsej ožji in širši domovini. Kolektiv sodeluje z renomira-

nimi podjetji pri gradnji zahtevnih objektov infrastrukture, kot so avtoceste in podobno.

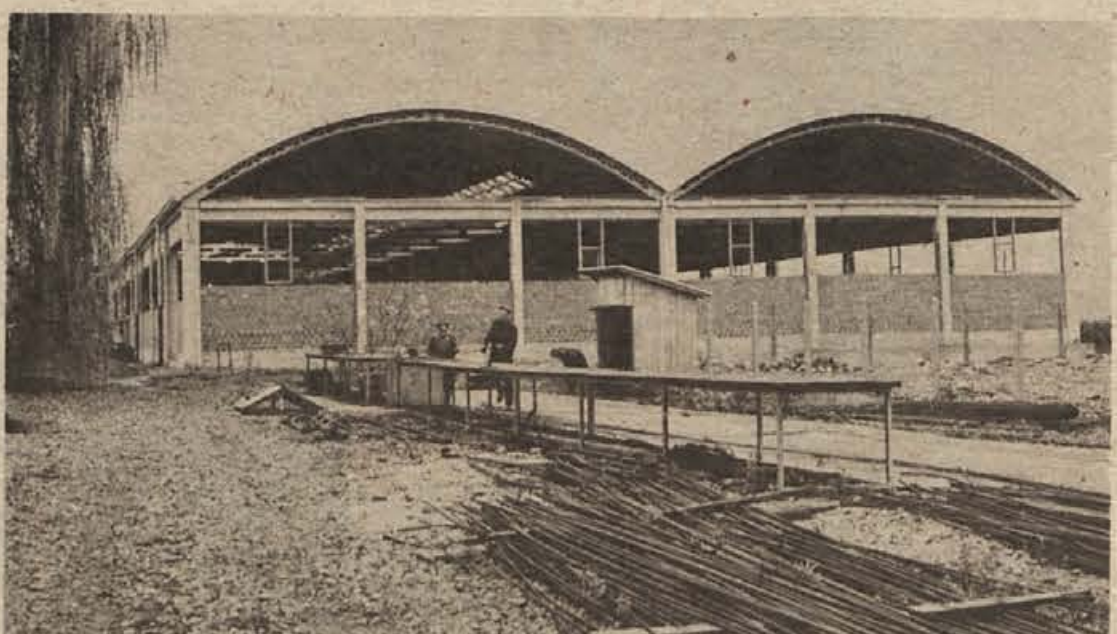
Dolgoletne izkušnje Transportno gradbenega podjetja iz Metlike so garancija za solidno in hitro opravljanje pogodbenih obveznosti. TGP razpolaga danes z vso potrebno mehanizacijo, s 4.600 m² proizvodnih in poslovnih prostorov, lastno družbeno prehrano, potrebnimi kadri, in kar je še posebno pomembno, podjetje si je pridobilo zaupanje svojih dosedanjih strank.

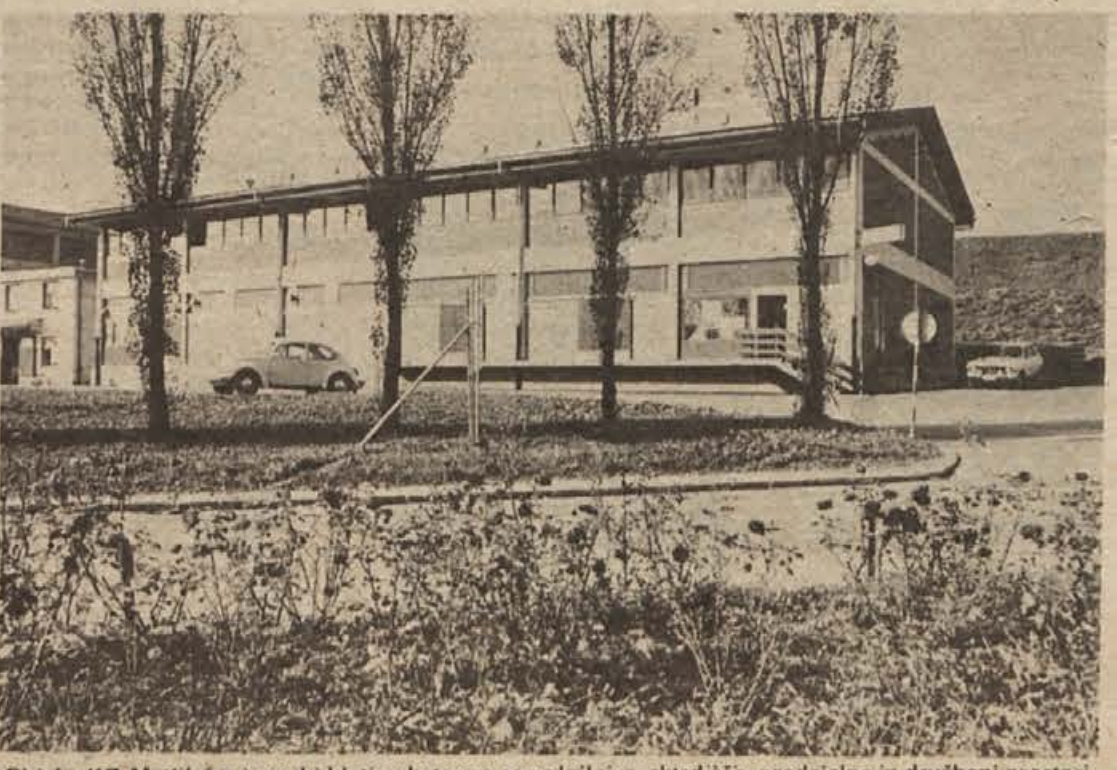
Delovna skupnost Transportno gradbenega podjetja Metlika čestita vsem kolektivom in občanom za praznik občine in dan republike ter želi še veliko delovnih zmag.

Objekt v Rosalnicah, v katerem bodo dobili delovna mesta moški, gradi Transportno gradbeno podjetje Metlika. Na sliki: pogled s sprednje in zadnje strani.

Gradnja vodovoda na Radovici, ki ga gradi Transportno gradbeno podjetje iz Metlike.

Objekt KZ Metliká pri vinski kleti, v katerem so polnilnica, skladišče, prodajalna in družbeni prostori, je zgradilo TGP iz Metlike.

NOVI MODERNI STROJI V NOVOTEKSU – PREDILNICI METLIKA

Novoteks

no pocenili proizvodnjo česane preje.

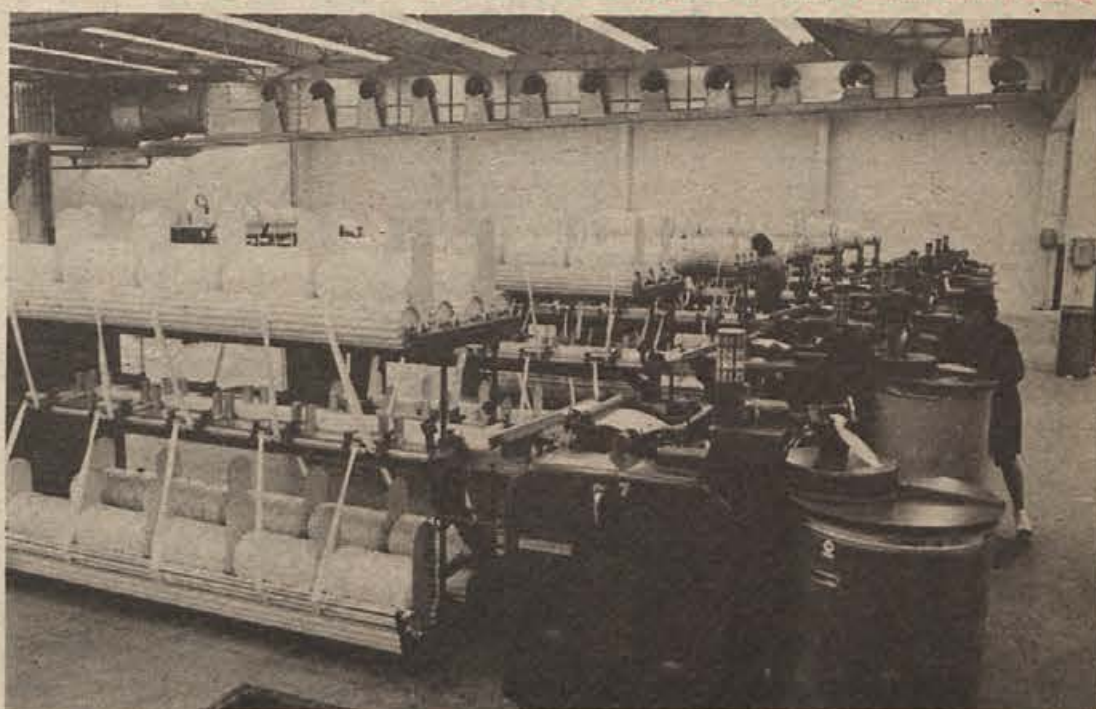
318-članski kolektiv metliškega Novoteksa si prizadeva, da bi bil načrt modernizacije njihove temeljne organizacije združenega dela čimprej uresničen in da bi dosegali take delovne uspehe, kot jih nudi nova tehnologija.

Naložba v Metliki sodi v okvir prizadevanj za povečanje proizvodnje tkanin, ki jih izdeluje TOZD TKANINA, kjer tudi modernizirajo strojni park.

Delovna skupnost Novoteks, TOZD PREDILNICA METLIKA, čestita svojim poslovnim partnerjem in vsem občanom za praznik občine in dan republike.

P. O.

Predpreditilni stroji zmorejo na dan 2500 kg predpreje

Ob praznovanju metliškega občinskega praznika bodo slovesno odprli nove proizvodne prostore Novoteksa, TOZD PREDILNICA v Metliki. S to naložbo bodo povečali obseg proizvodnje za 50 odst., to je za 450 ton česane volnene preje. Izdelek iz novega oddelka je namenjen predvsem za potrebe tkalnice matičnega podjetja, hkrati pa so z novo predilnico zmanjšali uvoz preje.

V novi hali, ki meri 4500 m², je razen proizvodnih prostorov še skladišče. Proizvodne prostore sestavljajo predpreditil-

nica z zmogljivostjo 2500 kg predpreje na dan, 28 REPCO predilnih strojev, s katerimi naredijo na dan 1400 kg česane preje, in sukalni stroji BARMAC. Posebnost so repco stroji, saj so najmodernejši stroji za izdelovanje česane preje, zavzemajo malo prostora, so enostavni za delo in hkrati opravljajo dvojenje. Izdelek iz teh strojev je kvaliteten in omogočajo gospodarnejšo proizvodnjo! Z nabavo prvih 28 repco strojev pa še ni izkoriščena zmožnost predpriprave, zato imajo v načrtu nakup še 28 takih strojev, s čimer bodo znat-

Prva skupina 28 REPCO predilnih strojev v metliškem Novoteksu

Novi sukalni stroji BARMAC

KONFEKCIJA

KOMET

15 LET DELA IN USPEHOV

15 let je minilo, odkar je bil v Metliki ustanovljen Zavod za zaposlovanje invalidov in za delo manj zmognih oseb, kjer je dobilo zaposlitev prvih 25 invalidov. Zavod je imel tri obrate: konfekcijskega, kovinskopredelovalnega in čevlarskega. Ker so konfekcijski izdelki šli najbolj v promet, je zavod ostali dejavnosti opustil. Število zaposlenih se je iz leta v leto večalo in s tem seveda tudi obseg proizvodnje. Po desetih letih razvoja se je zavod v začetku novega leta 1970 registriral pri Gospodarskem sodišču v Ljubljani kot podjetje KOMET, konfekcija Metlika.

Danes je konfekcijsko podjetje KOMET, ki se je v zadnjih letih specializiralo za proizvodnjo nedrčkov, steznikov in pasov, poznano po vsej domovini in tudi zunaj naših meja. Okoli 370 zaposlenih dela v sodobno urejeni tovarni v Rosalnicah pri Metliki. Ki so jo zgradili pred nekaj leti, delovno enoto pa imajo še v Starem trgu ob Kolpi.

Z lon poslom se je metliški KOMET že leta 1967 vključil v mednarodno delitev dela in razširil sodelovanje od enega inozemskega partnerja na večje število tujih firm. Danes kupuje izdelke KOMET na zahodnem in vzhodnem tržišču, ter na tržišču tretjega sveta.

Kolektiv konfekcije KOMET se je resno lotil tudi stabilizacij-

skih prizadevanj in varčevanja. Zmanjšal je uvoz in še povečal izvoz. Za svoje izdelke uporablja domačo surovino, odpovedal se je novi investiciji, povečal produktivnost, izboljšal kvaliteto izdelkov in zmanjšal zaloge. V prvih devetih mesecih poslovanja so na ta način ob enakem uvozu kot leto prej dosegli trikrat večji izvoz.

Nenehno skrbijo tudi za modernizacijo proizvodnje. Lani so kupili 50 novih šivalnih strojev, letos pa 30. Letos so kupili in montirali generator, s katerim lahko ob morebitnem izpadu električne energije pogonjajo vse stroje.

V Kometu pa ne pozabljajo na družbeni standard zaposlenih. Letos je dobilo stanovanjske kredite 35 zaposlenih, kupili pa so tudi dve manjši stanovanji. Vsi zaposleni so dobili po 1.100 din regresa, od začetka leta pa je vsem na voljo dobra brezplačna malica. V obratu družbene prehrane je organizirano tudi kosilo za zaposlene in njihove svojce.

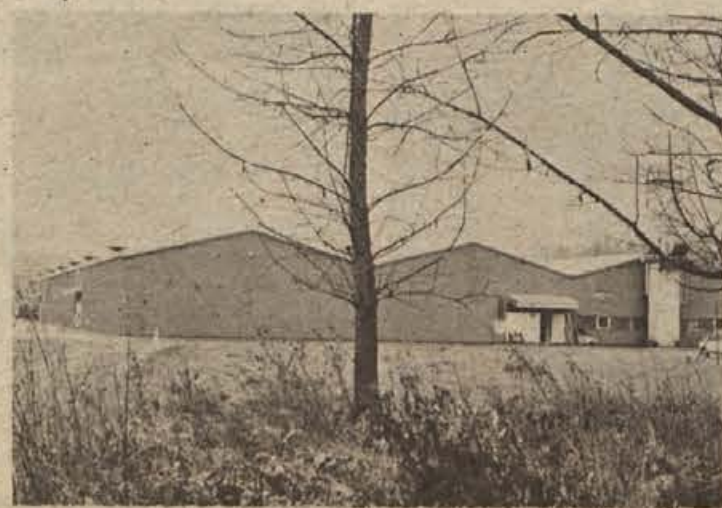
Gospodarjenje v prvih devetih mesecih letošnjega leta kaže ugodne rezultate, ki jih bodo do konca leta prav gotovo še izboljšali.

Delovna skupnost konfekcije KOMET Metlika čestita svojim poslovnim partnerjem in vsem občanom za praznik občine in dan republike.

P. O.

KOMET ima moderno opremljeno proizvodno dvorano

Pogled na prostore konfekcije KOMET v Rosalnicah s sprednje in zadnje strani

BETI OD USTANOVITVE DO DANES

Prvi zametki za belokranjsko trikotažno industrijo so bili dani z ustanovitvijo invalidskega podjetja Pletilstvo v Črnomlju leta 1948, ko je v nacionalizirani zasebni pletilski delavnici začelo delati nekaj invalidov. Leta 1956 se je to podjetje preselilo v Metliko in z odločbo ObLO Metlika so tam dali podjetju ime Belokranjska trikotažna industrija ali krajše: BETI Metlika. Delavski svet je razglasil leta 1956 za začetno leto današnje delovne organizacije.

V novem okolju in pod ugodnejšimi pogoji je tovarna dobro poslovala, vendar se je morala ves čas boriti s težavami, ki so ovirale normalno proizvodnjo. Posebne težave so bile z zastaranim strojnimi parkom z majhno zmogljivostjo, kar vse je vplivalo na kvaliteto in količino izdelkov. Težave so se kazale predvsem pri finančnem uspehu in osebnih dohodkih.

Zaradi pretežno kmetijskega območja v občini je veliko ljudi iskalo zaposlitev. Delovnih mest pa ni bilo in za kraj je bilo odpiranje novih delovnih mest edina rešitev. V dotakratnih vojašnicah je Beti začela prvo fazo rekonstrukcije. Najprej so opremili mehanično delavnico in vzpostavili vzdrževalno službo. Popravljanje zastarele opreme je bilo vsakodnevna skrb.

Ker je povpraševanje po tekstilu vse bolj naraščalo, je kolektiv kupil v Zahodni Nemčiji prve štiri računalne stroje. Leta 1958 je v Beti delalo že 200 ljudi. V obdobju 1958 - 1961 so poslali v Nemčijo rekonstruirati stroje za izdelovanje cipk in stroj za kosmatenje bombaža. Leta 1962 se je „Beti“ priključilo podjetje Belokranjka iz Črnomlja.

Druga faza rekonstrukcije se je začela 1963. Kupili so štiri okrogle pletilne stroje, star razpenjalni stroj in uredili kotlarno na premog. Z novim letom 1964 sta se podjetju pripojili pletilski podjetji Doko iz Dobove in Dolenjka iz Mirne peči. Obrata sta se zatem specializirala za izdelovanje volnene konfekcije.

Največ je bilo rekonstruiranega leta 1965. Lastna vzdrževalna skupina je zgradila poslopje za barvarno. Kupili so 4 nerjaveče kadi, 40 šivalnih strojev, 5 računalnih in dva snutkovna stroja. Do leta 1967 so vsa obnovitvena dela opravljali v lastni režiji, tega leta pa je splošno gradbeno podjetje Pionir iz Novega mesta zgradilo prve moderne proizvodne prostore za konfekcijski oddelek. Zaposlili so 150 novih delavcev in od takrat je razvoj podjetja naglo napredoval. V obdobju od 1967 do 1970 so v pletilnici, barvarni in konfekciji namestili precej

opreme, večinoma uvožene iz Zahodne Nemčije, ki so jo tamkajšnja podjetja že izločala, v Beti pa je zatem še dolgo obratovala s polno zmogljivostjo. V tem obdobju je bil poudarek predvsem na odpiranju novih delovnih mest. Stroji so obratovali po 24 ur na dan, zaposlenih je bilo več ljudi, kot je bilo potrebno, in osebni dohodki so bili zato krepko pod republiškim povprečjem.

V tem obdobju je na trgu primanjkovalo surovin za predelavo. Da bi se izognili pomanjkanju, je bila leta 1970 zgrajena najsodobnejša teksturirnica (kodranka) v naši domovini. Tisto leto so bili zgrajeni tudi novi prostori pletilnice in barvarne ter preurejeni pisarniški prostori.

Najboljši finančni uspeh je podjetje doseglo leta 1971. To je pripomoglo k stabilnejšemu poslovanju. Leta 1972 so zgradili novo konfekcijo v Dobovi, leta 1973 nove prostore v Mirni peči in lani novo konfekcijsko tovarno v Črnomlju. V obdobju 1974-1975 je kolektiv Beti dal za nove naložbe okoli 25 milijonov dinarjev.

V Beti si danes služi vsakdanji kruh okoli 1500 ljudi. Ker

Šivalnica v metliški Beti

beti

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovni skupnosti skupnih služb opravljajo številna dela. Najboljše jih: teksturiranje vseh vrst sintetičnih prej; predelava volne; proizvodnja vseh vrst trikotažnega pletiva; oplemenitenje (barvanje, beljenje, tiskanje itd.) vseh vrst tekstilnega blaga (preje, pletiva, tkanin); konfekcioniranje ženskega, moškega in otroškega trikotažnega in tkanega perila ter vrhnjih oblačil; trgovanje na debelo v trgovski mreži; prodaja na drobno lastnih izdelkov, izdelkov kooperantov in poslovnih partnerjev; uvoz surovin, drugega reprodukcijskega materiala, opreme in nadomestnih delov za lastne potrebe, za kooperante in za tiste, s katerimi ima podjetje sklenjene pogodbe o sodelovanju; poklicno izobraževanje in izobraževanje odraslih za vse veje tekstilne industrije; razvojno-tehnična dejavnost in oblikovanje izdelkov; gostinska dejavnost.

na območju metliške občine že primanjkuje ženske delovne sile, predvideva program nadaljnjega razvoja intenzivnejše gospodarjenja. Z manj zaposlenimi bo potrebno doseči večjo produktivnost in rentabilnost poslovanja.

Na vrsti so prizadevanja za odpiranje delovnih mest za moške, saj se veliko zdomcev želi vrniti v rojstno deželo. V Beti veliko razmišljajo o naložbah v tako dejavnost, kjer bo našlo zaposlitev večje število mož, sinov, bratov in drugih svojcev današnjih belokranjskih tekstilk in konfekcionark ter drugih moških.

Krojenje

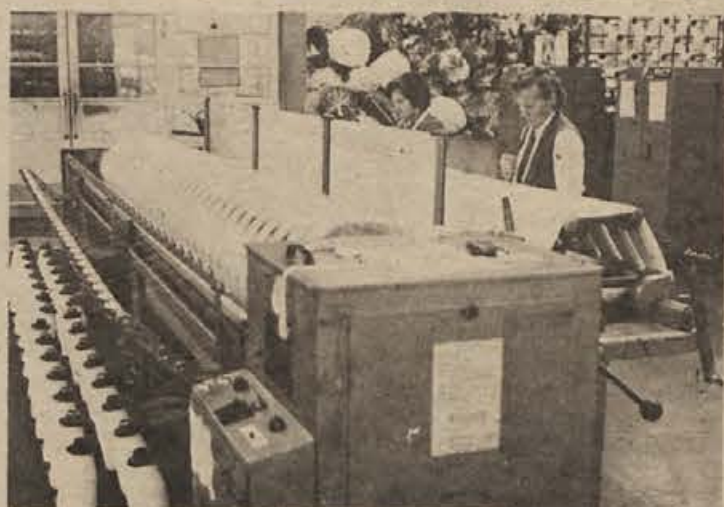
Asortiment izdelkov z lastno izvirno kreacijo se zaradi mode in povpraševanja menja od sezone do sezone, ves čas pa prevladujejo bombažno-poliamidne mešanice. Na obstoječih napravah v bazični in konfekcijski proizvodnji so izredno velike možnosti spreminjanja proizvodnje glede na povpraševanje na tržišču.

„Beti“ ima izredno širok pro-

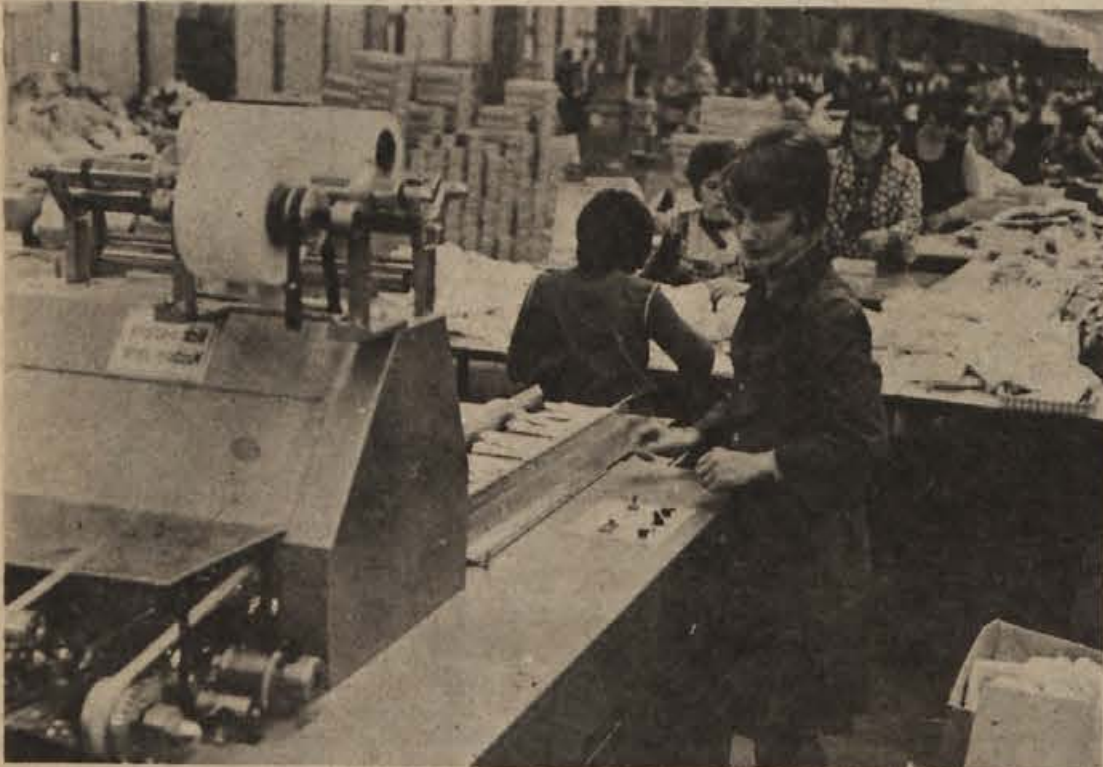
izvodni program in veliko proizvodnjo, ki pa bi se s specializacijo lahko še povečala. Za to so možnosti, saj razpolaga kolektiv z najsodobnejšo opremo te vrste pri nas, zgrajeni pa so tudi novi objekti vseh proizvodnih tozdov. V investicijskih načrtih so predvidene nove naložbe za odpravo ozkih grl v proizvodnji in za uvedbo novih proizvodov. Vse večjo pozornost bodo od-

slej posvečali boljši organizaciji dela, šolanju kadrov in družbenemu standardu vseh zaposlenih. Vsestranska uporaba naprav za mehansko obdelavo podatkov v proizvodnji in poslovanju ter visok nivo birotehnike lahko ob sodobni tehnologiji omogoči delovni skupnosti BETI realne možnosti za vključevanje v mednarodno delitev dela.

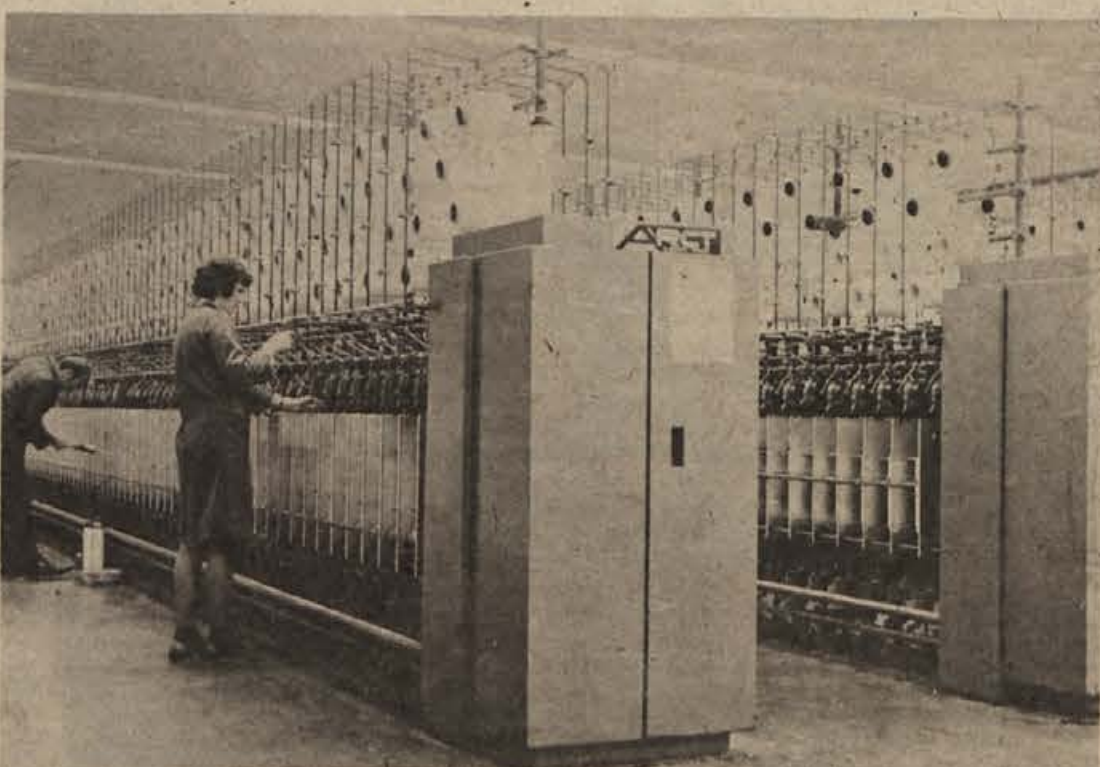
Delovni kolektiv tovarne BETI v METLIKI čestita za letošnji občinski praznik 26. november in dan republike vsem prebivalcem metliške občine, želeč, da bi s skupnimi prizadevanji dosegli v prihodnje še veliko večje uspehe.

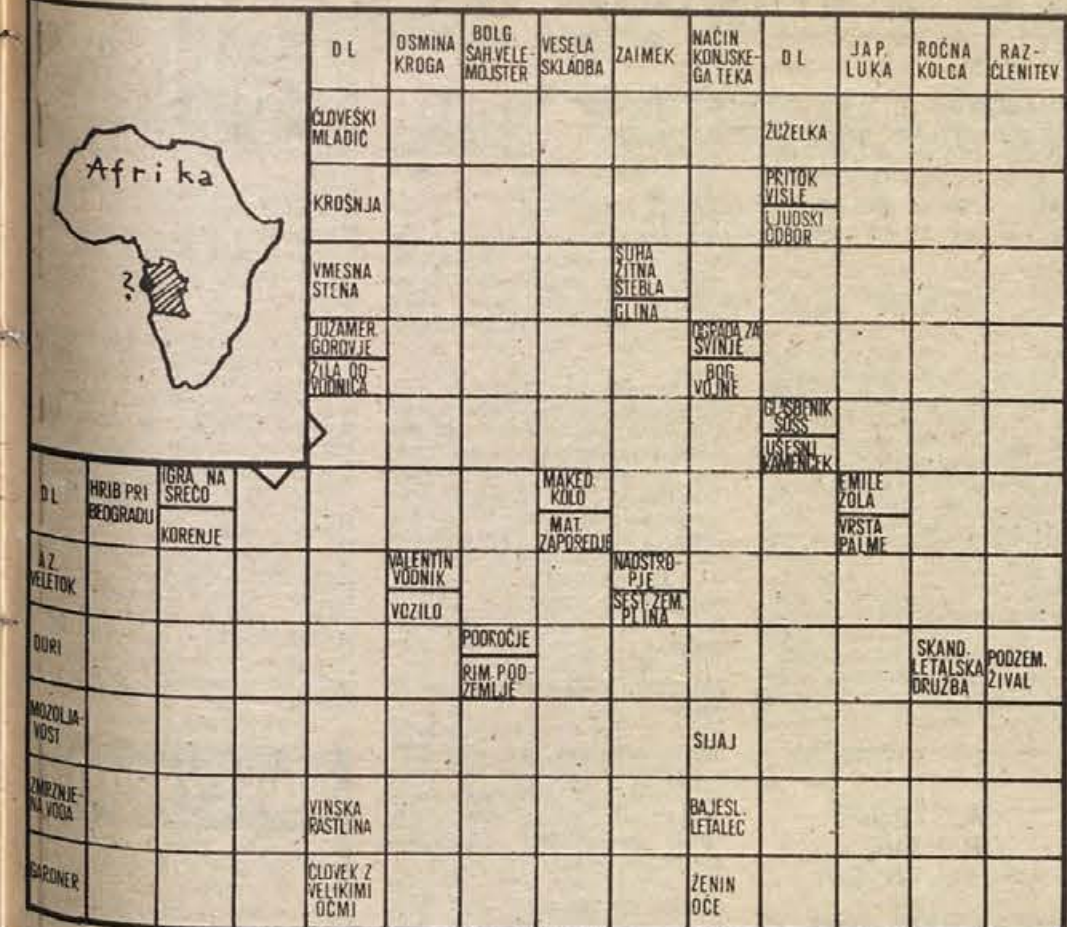
V predilnici

Pakiranje izdelkov

Beti ima moderno opremljene proizvodne prostore

Veleblagovnici

Prilagojeno v velikih trgovinah umetniške razstave — slike si je ogledalo milijon ljudi

Najbolj pa se je v veleblagovnicah razmahnila razstavna dejavnost. Vsaka velika trgovina, ki kaj da na svoj ugled, ima vsaj eno stalno galerijo, kjer razstavljajo slikarji in kiparji iz vsega sveta. Ni malo trgovin, ki so v svojih pro-

Umetniki med nakupom lahko

stori uredile tudi po štiri stalne galerije. Seveda morajo za to dejavnost trgovska podjetja odšteti kar lepe denarje. Tokijski Micukoši daje 17 odstotkov proračunskih sredstev za urejanje in vodenje galerijskih dejavnosti. Ali se to plača? Trgovci so prepričani, da se. Ne samo da dobre razstave privabljajo obiskovalce v trgovine, kjer vsaj nekaj pojedjo, če že kupijo ne — „Največ je vredno to, da nam kupci zaupajo. Ko vidijo, da smo iz pariškega Louvra dobili dragoceno mojstrovino, jim zaupanje v naše sposobnosti močno zraste. Zaupanje pa je največ, kar potrebujemo!“ prepričljivo govore voditelji največje tokijske trgovine Seibu. Odziv na razstave v trgovinah je zelo velik. Razstavo v trgovini Seibu je pred leti, ko so razstavili zbirko Renoirskih slik, obiskalo več kot milijon ljudi. Pretekli mesec pa so zabeležili že nov rekord: sovjetsko razstavo je vsak dan obiskalo po 5000 ljudi.

VSEM DIVJEM ZAHODU

Kot se je iztekel še vsak doslej: kot zmagovalci! Enkrat samkrat. Kot klada na junijskem soncu, čem po prahu. Klara se vrže na preminu- sodil, a razpletlo se je dokaj druga- stala na trgu oba junaka. Živa in razliknik, je spravljal za pas svojo pišto- Jack, pa je mahal po zraku s svojim

orožjem in ga slednjič besen tresel po tleh. In s tal ga je pobral Paradižnik. „Poglej, ljubček!“ je z mezinem pokazal v cev. Bila je zaplombirana — s svinčenko, ki jo je naravnost vanjo poslal naš Paradižnik! Da, tako se je zgodilo! Jack se je pustil odgnati v zapor kot ovčka, meščani pa so planili k Paradižniku, ga zazibali v zrak. Imeti v mestu prvega strelca Divjega zahoda, to pač niso mačje solze! Zmago so slavili pozno v noč. Vsi — razen nevoščljivega Jimmija!

MR. SCI. VET. VLADIMIR BULOVEC

Pasja trakulja

Nevarna bolezen, ki se prenaša z živali na človeka, je raz- vojna oblika pasje trakulje ali ehinokok, tako imenovana cista ali vodeni mehur na jetrih, pljučih ali drugih organih, lahko tudi v srcu ali možganih, pri človeku in nekaterih živalih predvsem prašičev, ovc in goved. Ehinokok na orga- nih pri človeku se razvija kot sivo-bel vodeni mehur, v kate- rem so glavnice pasje trakulje. Ehinokok na organih raste sedem let in zraste do velikosti novorojenčkove glavnice. Tako novotvorba že mehanično dela velike težave s priti- skom na okolico. Odstranitev je mogoča samo s komplicira- nim kirurškim posegom, če je mehur na operabilnem mestu, v nasprotnem primeru je smrt neizbežna.

Za varstvo proti ehinokoku je poleg higiene rok in prehra- ne zelo važna pravilna oskrba in hranjenje psov. Glavno napako delajo ljudje, ko ob klanju domačih živali, v prvi vrsti prašičev, pri katerih so na jetrih, pljučih vranici ali v drugih organih omenjeni mehurji ehinokoka. Mehurje izrezu- jejo ter dajejo psu za hrano ali pa jih enostavno zavržejo, da jih pozneje lahko psi najdejo. Mehurje ehinokoka moramo sežgati ali zakopati, da jih ne dobijo psi, sicer se v njih iz vsebine mehurjev razvijejo pasje trakulje. Trakulja v pasjem črevesu nosi veliko število jajčec, ki jih pes pušča z iztrebki po dvoriščih, vrtovih, sadovnjakih in pašnikih. Na tako onesnaženem področju se igrajo otroci z žogo ali brskajo po tleh, pa tudi odrasli kaj poberejo s tal in pozneje, ne da bi si oprali roke, nosijo hrano v usta. Tako pojedjo tudi jajčeca pasje trakulje, ki so zelo drobna in s prostim očesom nevid- na.

Tudi pobiranje in uživanje sadja in zelenjave, ki je bilo na onesnaženem področju, je pogost vir okužbe z ehinokokom. Domače živali, ki rijejo, se pasejo in hranijo s tal, okuženih s pasjimi iztrebki, se prav tako okužijo. Ko človek ali žival poje trakulje jajčeca, se razvije ličinka, ki potuje iz črevesja s hrano v krvni obtok. Kjer se ustavi, se razvije nevarni ehinokokov mehur.

Iz tega je razvidno, da glavna napaka in nevarnost ehino- koka leži v neznanju in napačnem vzdrževanju ter hranjenju psov, ker pes potepuh posebno sedaj, v času klanja prašičev, lahko pride do nemarno odvrženih klavnih odpadkov z mehurji ehinokoka. Posebno napako pa dela, kdor take mehurje daje psu za hrano, ker je podoben tistemu, ki žaga vejo, na kateri sedi.

Dolenjski list pred 20 leti

Kjer so pogoji boljši

TEŽKO JE S stanovanji, ne toliko v Kočevju samem, pač pa v okolici mesta. Tu imamo obširna kmetijsko-gozdarska po- sestva — velika delovišča, na katera prilaga vsako leto veliko ljudi za zaslužkom, pa tudi odhaja, ker življenjski pogoji niso zadovoljivi. Glavni vzrok za odhod delavcev so prav stanovanja. Okolica Kočevja je v tem pogledu med najslabšimi kraji v Slo- veniji, saj je bilo po vojni zgrajenih le 80 stavb. Pomanjkanje stanovanj, slabe prometne zveze, slaba preskrba, pomanjkanje šol in ostalo so vzrok, da se doseljeni ljudje ne ustalijo in beže v druge kraje, kjer so pogoji boljši!

NA POLLETNEM občnem zboru KZ Trebnje je vsakdo lahko dobil vtis, da je zadruga poslovala vzorno. Trzna inšpek- cija pa je ugotovila, da to ne drži. Pokazalo se je, da so usluž- benci samovoljno zviševali cene posameznim predmetom — umetnemu gnojilu, okenskem steklu, ščetkam in drugim. Cene umetnemu gnojilu so dvignili za 66.000 din, ne da bi bilo zato knjigovodstvo obremenjeno. Zraven tega je nastal še primanj- kljaj 120.000 din. To samovoljno zvišanje cen za svoj račun so hoteli posamezni uslužbenci prikriti organom inšpekcije tako, da so zažgali prodajne bloke.

NEKI ČLOVEK se je z ženo, dvema otrokoma in kratko- repim psom sprehajal blizu vodovodne črpalke pod železniško postajo v Novem mestu. Ko je punčka (morda je imela 2 ali 3 leta) zaostala za starši in nato v teku padla na tla, jo je oče večkrat kruto udaril s pasjim bičem. Ko se mu je strgala in zbežala, jo je ulovil in ponovno večkrat z bičem hudo udaril. Škoda, da ni nekulturnemu divjaku že kdo izmed očitilcev povedal, kar mu gre!

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 18. novembra 1955)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Kapitalizem razjeda kmečki stan

(K mečki stan) je nujno potreben državi ne samo za proizvodnjo živeža in vseh snovij za obrt, marveč tudi za varstvo reda, miru, verskega in npravnega življenja. Kapitali- zem razjeda kmečki stan v njegovem jedru. Da se reši in zopet more izvrševati svoje važne dol- nosti, zahtevamo, da se mora prepovedati zaka- nito zasebnikom nakopičevanje zemljišč v veli- ka posestva. Uvesti se morajo stalni domovi s primernim pohištvom in potrebnim številom živine. Ti domovi morajo biti toliko, da na njih lahko živi jedna družina. Stalnost mora biti takšna, da se ne smejo razkosavati in da se ne smejo zadolževati za več nego za četrtino svoje vrednosti.

(Usmiljeni bratje) v Kandiji imajo z nami Dolenjci vred letos slabo letino, ali zato ne manj marveč več bolnikov in dela. Istinito pravi apostolinski krščanske ljubezni so ti klanj

ljudje, kedor je bil v njihovej izglednej bolniš- nici, mora to priznati. (Skupni izlet) v Ljubljano namera- vajo Novoščani, kakor smo izvedeli, prirediti v soboto, da pri tej priliki obiščejo gledališče. Odpeljali se bodo z navadnim vlakom, ker ni bilo mogoče dobiti posebnega vlaka. (Zadnje število) „Rodoljuba“ so liberalni agitatorji kar stali okrog po kmetih. Kdor je ni hotel vzeti, položili so mu jo na okno, ali pa skozi okno vrli v sobo. To je res že skrajno nasilstvo. Pametni ljudje vedo, da taka stvar, ki se tako vsiljuje, ne more biti dobra, zato so liste trgali in z njimi peč zakurili. To je gotovo še najbolj pametno! (Oglas.) Na prodaj je nekaj vrat in več starih oken (zimskih in letnih) še dobro ohranjenih. Več se izve v lekarni.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. novembra 1955)

PO SVETU OKOLI

UBOGI DRŽAVLJAN

Garry Davis se je odločil, da bo postal državljani sveta. Ostal ni samo pri zamisli; ustanovil je svojo organizacijo „svetovna vlada“ ter se začel tudi tako obnašati. Po njegovem mnenju so meje, potni listi in podobno po- polnoma nesmiselne zadeve, za- to prehaja meje raznih evrop- skih držav brez potnega lista. Posledica: več kot dvajsetkrat je sedel mesec do dva v zaporih „svetovne države“.

NATANČNOST

— London- ska podzemeljska železnica se je pomladila. Naročila je 800 no- vih vagonov in jih 80 že tudi dobila. Predstavlja se osuplost železničarjev, ko so ugotovili, da so vagoni previsoki za pod- zemeljske predore! Ni preostalo drugega kot znižati tračnice za nekaj centimetrov, kar je vsekaj- kor še vedno ceneje kot izvrtati nove predore.

POZABLJIVI BRANDO

Nekaj majhnih skrivnosti iz sne- manja slovitnega filma Boter je prišlo šele pred kratkim na dan. Tako se je izvedelo, da je glavni igralec Marlon Brando zelo sla- bo poznal besedilo scenarija, za- to so mu dialoge pisali na tablo, na žepu in obleke soigralcev. Režiser Coppola je povedal, da ga je med snemanjem nekega prizora močno zanimalo, zakaj Brando tako čudno in zamišlje- no vrtil po rokah melono. Kima- lu je opazil, da ima igralec tudi tam napisan kos dialoga.

AMBASADOR IN PES

Država Barbados je poklicala na posvet svojega ambasadorja v OZN, da ji pojasni nekaj stvari. Ambasador je namreč diplo- matu, ki je zagrozil, da mu bo ustrelil psa, ker je popadel že osem uslužbencev, pisмено od- govoril in opozoril, da bi zaradi tega dejanja lahko prišlo do mednarodnih težav in tragičnih osebnih posledic. Verjetno je diplomatsko imuniteto svoje- voljno raztegnil še na svojega ljubega psa.

NI MU ŠE JASNO

— Nguyen Cao Ky je na svojem zadnjem predavanju z vso resnostjo pred- lagal, naj Američani pošljejo svoje vojaške čete v Vietnam, da bi zaščitili vračajoče se be- gunce. Možno je dvojje: ali ima že tako slab spomin ali pa v nje- govi glavi ni vse prav.

Delovni praznik

Ljudska tehnika, kot popularno imenujejo ZOTK, bo prihodnje leto slavila 30-letnico

Angelo Gatta, predsednik sveta Zveze organizacij za tehnično kulturo Novo mesto, je eden najstarejših članov Ljudske tehnike (tako se je ta pomembna organizacija imenovala pred letom 1972) na Dolenjskem, zato ni naključje, da smo ga pred današnjim medobčinskim posvetom občinskih svetov ZOTK za Dolenjsko in Posavje zaprosili za pogovor.

Angelo Gatta: „Ljudska tehnika ima globlje korenine.“

„V Novem mestu,“ je rekel Gatta, „že leta zelo uspešno delujejo Dolenjski letalski center, Radio klub, Foto-kino klub, Dolenjski kmetijski tehnični in AMD, v Žužemberku pa Društvo ljudske tehnike. Čeprav so ta društva in klubi več ali manj samostojni, spadajo pod okrilje Zveze organizacij za tehnično kulturo. Veliko vlogo je odigrala Ljudska tehnika, to ime je namreč med ljudmi bolj ukoreninjeno, tudi med mladino na so-lah.“

Ljudske tehnike imajo v tem trenutku več tako imenovanih administrativnih nalog. Svoja pravila in statute morajo uskladiti z določili nove ustave in novim zakonom o društvih. Ta naloga je priložnost za bolj poglobljeno in učinkovito sodelovanje vseh sestavnih delov organizacije, za ponovno

proučitev medsebojnih pravic in dolžnosti, za ureditev evidence in za oblikovanje bolj dolgoročnega programa politike razvoja tehničnih dejavnosti v krajevnih skupnostih, občinah, republikah in zvezi.

Drugo vprašanje, o katerem bo govor, je financiranje dejavnosti organizacij tehnične kulture, ki je bilo doslej večinoma nezadostno in neurejeno. Predlog je, naj se financiranje družbenih in društvenih dejavnosti, med njimi je tudi Ljudska tehnika, uresničuje z družbenimi dogovori med organi družbenopolitičnih skupnosti, interesnimi skupnostmi, družbenimi organizacijami in seveda organizacijami tehnične kulture – neposrednimi izvajalci tehničnih dejavnosti programov.

Ljudska tehnika bo prihodnje leto praznovala 30-letnico ustanovitve, aprila 1946 je bila namreč na pobudo CK SKOJ in v soglasju s CK KPJ ustanovljena komisija „Tehnika in šport“ pri Fizičnem centru Jugoslavije, leta 1948 pa se je ta že dokaj razširjena in priljubljena organizacija preimenovala v Ljudsko tehniko. Poudariti moram, da bo praznovanje tega pomembnega jubileja, ki bo povezano s proslavami 120-letnice rojstva velikega jugoslovanskega izumitelja Nikole Tesle, predvsem delavno, usmerjeno k nadaljnji krepitvi organizacije ter reševanju njenih kadrovskih, materialnih in denarnih vprašanj.

Predlog je tudi, naj bi prihodnje leto priredili pregledno razstavo o ustvarjanju v organizacijah tehnične kulture ter njihovemu razvoju. Razstavo na republiški ravni bi povezali s posveti, srečanja in podobnimi prireditvami.

Zdravje iz domače hiše

V Škocjanu so izglasovali samoprispevek, s katerim bodo zgradili novo zdravstveno postajo

Zdravstveni dom v Škocjanu bo. Tako so minulo nedeljo na referendumu za samoprispevek sklenili prebivalci Škocjana, Stare vasi, Dobruške vasi, Grmovelj, Dobrave, Tomažje vasi, Osrečja, Zaloge, Velikih Poljan, Zagrada, Goriške vasi, Zloganja, Stare Bučke in Dolenjih Dol.

Od 1607 prebivalcev Škocjanske krajevske skupnosti, ki imajo volilno pravico, jih je za samoprispevek 340 dinarjev na družinskega člana glasovalo 1344, kar je nekaj več kot 83 odstotkov volilnih upravičencev. Za graditev nove zdravstvene postaje jih je bilo 1221 ali 75,9 odstotka. „ne“ je obkrožilo 114 volilcev ali 8 odstotkov, 9 glasovnic pa je bilo neveljavnih.

S samoprispevkom si bodo občani krajevske skupnosti Škocjan že v bližnji prihodnosti zagotovili sodobno zdravstveno postajo, in to ne glede na dejstvo, da ta krajevna skupnost nima omembe vrednih gospodarskih organizacij, ki so ponavadi najprej pripravljene primakniti denar za tako imenovane objekte temeljne življenjske ravni.

AKCIJA ZA ASFALT

Krajani Zabe vasi so dali pobudo za asfaltiranje dela tega naselja, kar bi po predračunu veljalo okrog 900.000 dinarjev. Krajevna konferenca je zamislila podprla in ustanovila akcijski odbor, ta pa je poslal za pomoč še krajevno skupnost. Vaščani sami so dali od 4.000 do 7.000 dinarjev.

Zdaj že na pol uresničeno prizadevanje prebivalcev Škocjana in okolice za urejeno zdravstveno varstvo in patronažno službo je toliko bolj razumljivo, če vemo, da ima to območje dobre avtobusne zveze samo z Novim mestom, v bližnji Sentiernji, kamor prav tako vodi dober asfalt in ki ima dobro urejen zdravstveni dom, pa ne pelje nobeno javno prevozno sredstvo.

Suhokrajinski drobiž

SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI ŽUŽEMBERK je na svoji zadnji seji obravnaval med drugim tudi vprašanje Romov in podprl prizadevanje občine Novo mesto za rešitev tega perečega problema. Na seji so sklenili, da bodo enega Roma zaposlili pri vzdrževanju lokalne ceste, podjetoj pa bodo priporočili zaposlitev Romov na ustreznih delovnih mestih.

KOŽELJEVA MAMA IN HČERKA KRISTINA, za kateri smo poročali, da se jima je poročil dom v Klečetu, sta dobili stanovanje v Drašči vasi. Tako je tudi hčerka Kristina zapustila bivališče v Čebelnjaku.

Carski rez za nove domove?

Kaj vse ovira zasebno stanovanjsko graditev v novomeški občini – Na kvadratni meter 1.200 din komunalnega prispevka – Razprava v občinski skupščini

V prejšnji številki smo pisali o ujmah tako imenovane družbene stanovanjske graditve v novomeški občini, danes pa je na vrsti prav tako ali pa še bolj občutljiva plat te zadeve: zasebna stanovanjska graditev. Katere težave torej spremljajo človeka, ki želi postaviti svoji družini primeren dom?

Večina ljudi želi graditi na zemljiščih, ki jih lahko dobe zastopnj od sorodnikov, vendar, žal, niso zazidljiva. Za nekatera pomembna in goste naseljena območja (Sentiernje, Dolenjske Toplice, Straža in Žužemberk) še niso izdelani temeljni urbanistični dokumenti, kaj šele zazidalni načrti. Na območju mesta Novo mesto sicer so se predeli (Smihel, Regerča vas), ki jih zazidalni načrti predvidevajo za zasebno stanovanjsko graditev, vendar je ta zemljišča zelo težko pridobiti.

Nekateri investitorji zlicitiranih

zemljišč nerazumljivo dolgo ne pozidajo; primer za to so vrstne hišice na Zibertovem hribu. Sodisce in upravni organi zelo dolgo rešujejo razlastitveni in odškodninski postopek, na primer na Jedinski. Dom invest ima premalo strokovnjakov za splošne urbanistične zadeve, kakor tudi za nasvete graditeljem ter za izdelavo urbanistične in lokacijske dokumentacije. Strokovnih delavcev med drugim ni, ker jim ne morejo dati stanovanj. Pravzaprav jih nimajo kje zgraditi.

Velika ovira je tudi, ker Dolenjska nima svojega zavoda za spomeniško varstvo – zadeve namreč po svojih (ne)močeh rešuje ljubljanski – predvsem pa je pomembno, da interesi za zasebno stanovanjsko graditev niso pripravljeni in tudi ne

spособni plačati polnega komunalnega prispevka. Strokovnjaki sicer trdijo, da je to paradoks, komunalni prispevek za zasebnike je namreč še vedno cenejši kot za družbeno graditev, ne da pa se seveda zanikati, da znaša komunalni prispevek za en kvadratni meter čiste stanovanjske površine 1.200 dinarjev. Ali je to veliko ali malo, je stvar osebne presoje.

Težave dela tudi dejstvo, da v novomeški občini še nimamo načrtov za bodoče ceste, in zaradi tega preprosto ohranjamo nepozidane rezerve, kot so na primer Mačkovec – Dobruška vas, Zaba vas, Brod – Lrača vas – Partizanska cesta, Dolenjske Toplice, Vavta vas, Bršlin – Bučna vas – Kamenec in še bi se kaj našlo. Dokler ne bo zgrajeno vsaj osnovno kanalizacijsko omrežje, bo zelo težko zasebno ali družbeno graditi (neprojektirane ceste torej niso edina ovira) v soseskah Bučna vas – Kamenec, Smihel – Regerča vas in drugod.

Če že niste povsem obupali nad mislijo, kako zgraditi zaseben dom, naj navedemo še neveliko dejstvo, da se poleg tega spreminjajo tudi že sprejete urbanistične rešitve, in to zaradi nujnih potreb gospodarskih organizacij, ki širijo obrate.

Na prihodnji seji, bodo o stanovanjski graditvi v novomeški občini razpravljali delegati vseh skupščinskih zborov. Upamo, da bomo v prihodnji številki že lahko postregli z za zasebne in družbene graditelje bolj veselimi podatki in obeti. Čas bi že bil.

MARJAN BAUER

SAMOSTOJNO DRUŠTVO UPOKOJENCEV

Podružnica Društva upokojencev Novo mesto bo priredila 23. novembra ustanovni občni zbor, na katerem bodo podružnico preimenovali v Društvo upokojencev Novo mesto. Ob tej priložnosti bodo zaslužnim članom podelili častna priznanja.

V nedeljo so v predverju osnovne šole Grm v Novem mestu zaprli dvodnevno razstavo znamk nove Jugoslavije, ki jo je priredilo domače filatelistično društvo. Razstava, posvečena 30-letnici osvoboditve, je požela veliko zanimanje občanov in mladine.

NOVA ZDRAVSTVENA POSTAJA

Julija prihodnje leto bo Novo mesto bogatejše za sodobno zdravstveno postajo, ki so jo začeli graditi v torek. Denar zanjo so zbrali „Krka“, Labod, Lekarna in Zdravstveni dom Novo mesto ter krajevni skupnosti Otočec in Novo mesto. V zdravstveni postaji bodo oddelki splošne prakse, medicine dela in zobozdravstvene službe ter rentgen, laboratorij in lekarna.

Ali veste:

... da so leta 1431 (nekateri viri omenjajo leto 1429) Novomeščani s pomočjo vojske deželnega zbora nagnali Turkom, ki so oblegali Novo mesto, tako hud strah v kosti, da nejeverni-kov dolgih 30 let ni bilo videti v bližini Novega mesta?

... da so bile leta 1760 plače (takrat še niso imeli osebnih dohodkov) novomeških mestnih mož dokaj skromne? Sodnik je dobival 40 goldinarjev na leto, stražmešter 26, navijalet mestne ure pa le po 4 goldinarje na leto, razen tega je moral olje za mazanje ure kupovati iz svojega žepa.

... da so za časa cesarja Jožefa II. izgubili Novomeščani pravico, ki jim jo je bil podaril ustanovitelj Rudolf IV. v ustanovnem pismu – da je namreč vsak novi meščan za sedem let vseh davkov prost?

... da je leta 1790 novomeški stražmešter zatožil mestnega nočnega čuvaja – ta je bil dolžan skrbeti tudi za tedanje protipožarno varnost – kako da možak zlasti ob deževnem vremenu noče okoli hoditi? Čuvaja so dali v keho „na kugle“, pravico, ki jo danes vidimo le še na risanih salah.

... da je prvo novomeško kavarno ob koncu 18. stoletja odprl neki Gasper Tasio iz Milana? Za njim se je hotel lotiti te obrti tudi domače gore list Ivan Makar, vendar se mu je Tasio postavil na vse kripke po robu, češ da v mestu dva kavarnarja nikakor ne moreta shajati.

... da so se leta 1803 Novomeščani bolj po malem kadili tobak? Magistrat je namreč izdal naslednji oglas: „Opazuje se, da je postalo kajenje tobaka v tem mestu na javnih prostorih, med hišami in na trgu že prav nekaka zabava. Zato bodo mestni stražniki vzel vsacemu, budi si katerega stanu in dostojanstva koli, ko ga bodo prvič zasačili, pipo – drugič pak ga bodo odpeljali v ječo, kajti lehkomišljen človek ne zasluži nobenega priznanja.“

Žarišče

Začetek in konec tega pisanja je most. Pred približno tremi meseci se je podrl na cesti tretjega reda med Potočnim vasjo in Gorenjimi Kamenicami v krajevni skupnosti Bučna vas pri Novem mestu.

Potem so v krajevni skupnosti seveda rekli, da je treba postaviti novega, takega, ki ne bo počepljen pod vsakim tovornjakom. Krajevna skupnost je odprla blagajno za material, krajani so se skupaj s predsednikom krajevske skupnosti lotili dela in nekako do minule sobote opravili 485 prostovoljnih ur.

Verjetno bi o mostu pisali le ob njegovi otvoritvi, ko ne bi v soboto k piscu tega komentarja kar na dom jadrno prihitela dva mladeniča in zasoplo povedala, da so se vsi zbrali za delo, predsednika in gradiva za dograditev mostu pa da ni od nikoder. Da jim je obljubil, kako bo prišel.

Most razprtij

da je rekel, kako da jih gradivo za most čaka pri njem doma, ko pa so se tja odpeljali s traktorjem, so lahko vzeli le nekaj zarjavelih žebeljev in nekaj neuporabnih lesenih gred. Rekli so tudi, da je predsednik sicer delaven, vendar jih je „silil“ k delu takrat, ko je bilo na polju največ dela. Zdaj, ko imajo oni čas (zbralo se je okoli 20 mož in fantov), pa da on, predsednik, iz užaljenosti noče priti. Šli da so celo tako daleč, da so ga poiskali pri prijatelju, vendar se kljub obljubi ni odzval vabilu. Beseda da je dala besedo, vmes so prišli z obeh strani tudi takšne, zaradi katerih je treba na sodisce.

Tako nekako ena plat mostu dalje. Predsednik pa je rekel, da so imeli Potočani in Kamenčani (slednjih da je pomagalo bolj malo) v sezoni največjih poljskih del še vedno čas za popravo kakšne cerkve, za most pa da ne. Brez njega da mostu niti zastavili ne bi, njegova žena pa da je samo zato tajnik krajevske skupnosti, ker noče nihče prevzeti te dolžnosti. Žebli za leseni mostni opaž so bili sicer res rjavi, vendar je treba vse porabiti, da se ne dela škoda.

Res je, da je včasih komu posodil kakšno vrečo cementa, vendar je bila vedno pošteno vrnjena, glede starega gradbenega železa za most pa je tako, da je še vedno pri njem, vendar je dal najprej porabiti (zadnji dobrega gospodarjenja) staro. Če pa oni pravijo, da je on tak in tak, potem on lahko pove, da so oni tam doli ob nedograjenem mostu takšni in takšni.

Skratka: eno samo pranje umazanega perila. Slišal sem, da bo krajevna skupnost Bučna vas v kratkem dobila visoko priznanje za res učinkovito delo. Ne dvomim, da je bilo veliko storjenega, sobotni primer mostu pa nas spominja na bojda izmišljeno zagrebško televizijo – nadaljevanje „Gruntovčanov“. In še nekaj: kolikor vem, so bili mostovi vedno simbol dobrih vezi, nikoli pa razprtij. Razen, ko so mostove rušili.

MARJAN BAUER

Novomeška kronika

V NOVEM MESTU je bila v ponedeljek in torek zelo uspešna akcija zbiranja starega papirja. Ljubljanska televizija je to humanitarno prizadevanje Rdečega križa podprla z oglasom, da bo akcija 17. in 18. IX. Ker je deveti mesec po še vedno veljavnem kolektarju september, lahko sklepamo, da je hotela služba EPP RTV Ljubljana brčkone poudariti, naj Novomeščani darujejo zares star papir.

V POROČILU novomeškega izvršnega sveta za eno od prihodnjih točk skupščinske seje med drugim dobesedno piše, „da je stanovanje za človeka nujno potrebna dobrina. Nerešeno ali neustrezno rešeno stanovanjsko vprašanje lahko znatno vpliva na delovni učinek delavca – proizvajalca. Delavec, ki želi graditi ali kupiti stanovanje, vloži v to investicijo pomembno število let svojega dela.“ Vsaka čast izvršnemu svetu, ugotovil je modrost, o kateri je prav tako samo pisal že Marx.

RODILI STA: Marjeta Kunčič iz Milana Majcna 5 – Domna in Marija Mežnar iz ulice Ivana Roba 33 – Katjo. Ena proti ena torej.

KAR 55 KRVODAJALCEV je minuli teden dalo tekočino, ki re-

šuje življenja. Dvajset jih je bilo iz Novoteksa, 7 iz Krke, 6 iz IMV, 5 iz Pionirja, 3 iz bolnišnice, prav toliko iz Novočela, 2 iz Novograda, devetkrat po eden pa jih je bilo iz drugih podjetij in ustanov.

MINULI TEDEN je umrla Angela Fink, 84-letna upokojenka iz Istra vasi 54.

Ena gospa je rekla, da bi morala biti zadnja epizoda beografske televizijske nadaljevanke „Življenje je lepo“, ki govori o ustanavljanju kmečko-nekmečkega disko kluba, snemanja pravzaprav v Novem mestu.

Preveč ali

premalo obdavčeni?

Je ta ali ona obrt res preveč oziroma premalo obdavčena? Ali res nekateri obrtniki opuščajajo obrt zaradi prevelikih davkov in res nekatere obrti zato izumirajo?

Take očitke je bilo pogosto slišati v ribniški občini in tudi drugod. Seveda pa smo po drugi strani spet slišali, da nekateri obrtniki preveč bogatijo, ker je davčna in inšpekcijska služba neučinkovita, ter da nekateri obrtniki celo brijejo norce iz občinske skupščine in inšpekcij.

Zaradi vsega tega je gotovo pravilna odločitev ribniške občinske uprave, da bodo pač objavili, koliko je pomezni obrtnik napovedal čistega dohodka, koliko čistega dohodka je po ugotovitvi davčne službe v resnici imel in koliko davka mu je bilo odmerjenega. Tako odločitev bodo gotovo pozdravili vsi pošteni občani in obrtniki, saj so nekateri že sami izjavili, da bodo na vrata delavnice nabili podatke o tem, koliko dohodka so imeli in koliko so plačali davka. Tako bodo občani in obrtniki lahko sami ugotovili in opozorili pristojne organe, kdo je ustvaril več, kot je prijavil, to pa pomeni, da je nameraval ogoljufati vse poštene občane. Če je namreč kdo dohodek prikril, je zaradi tega prispeval manj za skupne in splošne potrebe. To pa pomeni, da so morali drugi (občani) prispevati več ali pa nekatere naloge niso bile opravljene.

Seveda pa taka javna razgrnitev dohodkov in davkov obrtnikov lahko pripomore tudi do širše in bolj pravične presoje, če ta ali ona obrt oziroma obrtnik morda res ni preveč obdavčen.

J. PRIMC

Dom Partizana končno obnovljen

Skromen obračun dela in zahvala vsem, ki so kakorkoli pomagali

Vse se je začelo s člankom „Nekulturni mraz“, objavljenim v „Delu“ 18. junija 1971, v katerem je bilo opisano žalostno stanje v ribniškem domu Partizana.

Že naslednjega dne je imel upravni odbor TVD Partizan Ribnica sejo in je zaprosil občinsko skupščino Ribnica, naj bi dobila denar za obnovo doma, saj sam Partizan s svojimi skromnimi dohodki ni mogel vzdrževati doma. Z dokumentacijo je bilo tudi dokazano, da je ribniški dom Partizana objekt splošnega družbenega pomena in da ga je družba dolžna tudi vzdrževati. Že deset let namreč ni bilo vloženih v dom nobenih sredstev, izkoriščen pa je bil vseskozi za vse javne oziroma družbene potrebe, od zborov volilcev, vsakoletnih rekrutacij, dnevnih telovadbe do noveletnih in predpustnih veselice.

OS Ribnica je našo utemeljitev sprejela in imenovala 17-članski režijski odbor za obnovo doma Partizana, katerega predsednik je bil Bogdan Abrahamsberg, tajnik pa Franc Levstek. Za nadzornega organa je bil imenovan Anton Lesar, za blaginjičarko Draga Lovšin, za dokumentarista pa Janez Goršič. Naše delo pa je bilo težavno, saj so imela več vsa gradbena podjetja za leto 1971 za ključna dela in niso imela več prostih zmogljivosti. Zato smo kasno v septembru 1971 v lastni režiji začeli prvo fazo del, in sicer gradnjo prizidka za sanitarije in stanovanja za hišnika. Načrte in ostalo dokumentacijo, ki je bila potrebna za izdajo gradbenega dovoljenja, je napravil v zelo kratkem času Janez Goršič.

Poizkušali smo tudi prekriti streho, ki je bila zelo potrebna popravila, saj je prepuščala deževnico kot rešet. Podpisali smo s Stangradom pogodbo za delo, ker pa se je niso držali, smo morali tudi ta dela opraviti v svoji režiji. Stangrad nam je dal le potrebno število strešnikov in drugega materiala. Najeli smo zasebnega obrtnika, da bi nam prikril streho še pred zimo. Dela niti v celoti dokončal, vendar je bil uspeh še to, da smo preprečili nadaljnjo škodo.

V letu 1972 smo dela nadaljevali. Borili smo se spet s podobnimi težavami. Vsi izvajalci so zahtevali dokazila o zagotovljenih sredstvih, teh pa še nismo imeli in smo morali zagotoviti denar za vsako delo posebej. Tako nismo mogli podpisati pogodb. Ko smo denar le iztržili, pa smo zopet iskali izvajalca. Pogosto je bilo potrebno zastaviti vso avtoriteto predsednika občine, da smo zaključili posamezne pogodbe. Zadnje po-

godbo za izvajanje oziroma dokončanje del smo sklenili z Zidarjem Kočevje že pozno poleti. Obljubil je, da bo vsa dela dokončal v 60 dneh po dnevu, ko bo začel delati. Toda tudi s tem ni bilo nič, kajti šele po 60 dneh je komaj začel delati, in tudi to šele na mnoga posredovanja in razne pritiske. Teh predvidenih 60 delovnih dni je trajalo od septembra 1972 do septembra 1973. Pa še takrat ni bilo vse narejeno.

Končno je bil 24. decembra 1973, torej po dveipolletnem obdobju del, razpisani tehnični pregled in prevzem doma TVD Partizan. Tudi takrat so ugotovili še razne pomanjkljivosti in nepravilnosti, za katere smo se sporazumeli, da morajo biti odpravljene do 15. februarja 1974.

Financiranje del pri obnovi doma TVD Partizan je teklo v dveh smereh. Prvotni namen, da bodo vsa dela financirana preko odbora, ki ga je bil v ta namen odprt, se je zelo hitro izjalovilo. Denar namreč ni dotekal tako, kot je bilo v načrtu, ker so samo nekatere delovne organizacije izpolnile svojo obljubo, druge pa ne. Zaradi takega pojmovanja obveznosti smo morali najti še druge načine financiranja in tudi spremeniti svoje finančne načrte. Tako je morala biti zagotovljena denarja pritegnjena tudi občina, ki je takrat še lahko najemala posojila.

Po prvotni zamisli oziroma prek lastnega žup računa je odbor zbral vsega skupaj 114.721,15 din, z raznimi posojili pa je moral pokriti znesek 817.053,00 din, kar da skupaj 931.774,15 din. Pred kratkim pa so bili poravnani še zadnji računi v skupnem znesku 12.579,30 din.

Ob zaključku del je bilo ugotovljeno, da je režijski odbor posloval odgovorno in svoje delo prilagajal nastalim razmeram. Razen tega je bilo poudarjeno, da so posebno nekateri člani odbora žrtvovali mnogo prostega časa, storili mnogo korakov in zastojnih potovanj ter pomagali marsikatero nastalo težavo. Na te ljudi ne bi smeli pozabiti.

Ne smemo pa tudi pozabiti tistih delovnih organizacij oziroma članov njihovih kolektivov, ki so kakorkoli prispevali v materialu ali denarju. Omenimo naj le prispevke enodnevnih zaslužkov, pri čemer sta prednjačila delovna kolektiva Inlesa in osnovne šole dr. France Prešeren iz Ribnice. Nekateri kolektivi so nakažovali pomoč za obnovo doma tudi v drugih oblikah, ki v finančnem obračunu niti ni zajeta. Tudi tem in sploh vsem darovalcem se moramo toplo zahvaliti za veliko razumevanje in pomoč.

To je le kratka zgodovina vseh del za obnovo našega doma Partizana. Nisem govoril o težavah in potih ter drugih neprijetnostih, ki smo jih vsi skoraj vsakodnevno doživljali. Čutil sem se dolžnega, da obvestim delovne ljudi o poteku del in porabi denarja in drugih prispevkov, ki so jih darovali za naš dom Partizana.

FRANC LEVSTEK

Denar za gradnjo vrtca zagotovljen

V njegovi bližini pa je rezerviran prostor še za novi zdravstveni dom, športno dvorano s pokritim bazenom in stavbo neke srednje šole — Denar za vrtec združen s samoupravnim sporazumom

Samoupravni sporazum o zagotovitvi oziroma združitvi denarja za gradnjo novega otroškega vrtca v Ribnici so že prejšnji mesec podpisale občinske SIS otroškega varstva, telesne kulture in izobraževanja ter krajevna skupnost Ribnica.

Sporazum določa, da bodo gradnjo otroškega vrtca, ki naj bi po predračunu veljala 6.015.400 din, financirali tako: skupnost otroškega varstva 4.440.400 din, izobraževalna skupnost 300.000 din, telesnokulturna skupnost 250.000 din in krajevna skupnost Ribnica (iz sredstev območnega sklada samoprispevka) 1.025.000 din. Če bo prišlo do podražitev oziroma povečanih stroškov gradnje, bodo sredstva naknadno združevali po posebnem samoupravnem sporazumu. Ves ta denar je tudi že zbran pri skupnosti otroškega varstva. Izjema

je le delež krajevne skupnosti, ki bo 300.000 din nakazala še letos; ostanek, ki pa bo porabljen za nakup vrtca, pa v prihodnjem letu.

Ko smo se pozanimali še o nekaterih podrobnostih v zvezi s to gradnjo, smo zvedeli, da ni nobenih ovir, da se gradnja ne bi začela že letos, oziroma da se v najslabšem primeru ne bi za-

čela vsaj zemeljska dela. Ta gradnja je priglajena tudi že pri Službi družbenega knjigovodstva, in sicer še pred uveljavitvijo novih predpisov, ki določajo, da je treba pred začetkom del zagotoviti 150 odstotkov pologa glede na vrednost investicije.

Vrtec je Ribnici zelo potreben, saj je vedno več žensk zaposlenih, varstvo za njihove otroke pa ni urejeno. Sedanji vrtec, ki je v starih prostorih, ne more sprejeti vseh otrok, ki jih želijo dati zaposleni starši v varstvo. Prav zato so se občani pred glasovanjem za sedanji samoprispevek odločili, da bodo del samoprispevka namenili tudi za gradnjo novega otroškega vrtca.

Vrtec bo stal ob Majnikovi ulici, se pravi za gostilno Žulj. Prostor med vrtcem in Žuljem je rezerviran za novi zdravstveni dom. Tu, v neposredni bližini, je predvidena še nova športna dvorana s pokritim bazenom, razen tega pa tudi poslopje neke srednje šole, o čemer že potekajo razgovori s kočevskimi občinskimi organi.

J. P.

KJE BO POSTAJA?

Avtobusna postaja v Ribnici bo predvidoma še naprej tam, kjer je zdaj, se pravi pri združenem domu oziroma cerkvi. Nekateri Ribničani opozarjajo, da to ni prav, ker je tu že brez avtobusne postaje velik promet. Na tem prostoru je namreč že tržnica, v okolici je veliko trgovin in gostiln, ob nedeljah in cerkvenih praznikih pa je zaradi vernikov ta prostor še bolj natrpan. Vendar pa spet drugi trdijo, da vse to le ni tako nevarno in da je tako avtobusna postaja pač vsem bolj pri roki.

ZANIMIVA RAZSTAVA

Športna komisija pri AMD Ribnica bo organizirala ogled do sedaj največje razstave tekmovalnih avtomobilov pri nas in v Evropi, ki bo od 20. do 29. decembra v Zagrebu. Letošnji svetovni prvak formule 1 Niki Lauda bo na njej pokazal najhitrejšje avtomobile na svetu. Obiskovalci bodo razen vozil formule 1, 2 in 3 videli še formulo W, formulo Ford ter avtomobile Drakster. Na razstavi bo sodelovala tudi vsa industrija, ki opremlja, oziroma spremlja tekmovalce. Razstavo bodo obiskali Niki Lauda, Clay Regazzoni, Jame Hunt, Carlos Reuteman.

F. Z.

Ribniški dom TVD Partizan je obnovljen in preurejen, za kar gre zahvala delovnim ljudem ribniške občine, delovnim kolektivom, pa tudi prizadevnim posameznikom. (Foto: D. Mohar)

Koliko prispevajo obrtniki?

Prihodnjič bodo na vrsti avtoprevozniki, gostilničarji in krošnjarji — Nekateri prijavili premalo, drugi preveč

O obrtništvu in davkih je tudi v ribniški občini vedno veliko razprav. Obrtniki seveda trdijo predvsem, da so davki veliki in obremenjujo, vsaj nekatero, zatirano; po drugi strani pa spet nekateri drugi delovni ljudje in občani poudarjajo, da ta ali oni obrtnik veliko zasluži in v primerjavi z njimi premalo prispeva za skupne potrebe.

Obrtniki plačujejo do višine dohodka, ki ustreza osebnim dohodkom za enake ali podobne poklice po samoupravnem sporazumu, prispevke za skupno porabo (SIS), ki jih plačujejo tudi delavci od osebnega dohodka iz delovnega razmerja. Obrtnik, ki ima večji osebni dohodek, kot so povprečni osebni dohodki zaposlenih (isti ali podobni poklici), plačuje od ugotovljenega presežka davek. Davčna osnova je dohodek obrtnika, zmanjšan za stroške, ki so bili nujno potrebni za ustvaritev dohodka. Davčni na-

povedi obrtnika lahko pristojni občinski organ verjame ali pa tudi ne. Svojo napoved obrtnik lahko podkrepi s pravnimi vodnimi poslovnimi knjigami.

Objavili bomo podatke za obrtnike, avtoprevoznike, gostilničarje in krošnjarje.

OBRTNIKI: Alojz Ajdič, Sodražica, 52.620 din; 62.190 din; 9.824 din (prva številka pomeni vedno davčno osnovo po napovedi za vezanec, druga davčno osnovo po ugotovitvi davčne službe in tretja odmerjene obveznosti. Če je kje namesto številke črta —, potem to pomeni, da tistega podatka ni, ker zavezanec ni dal napovedi, ker davč-

na služba ni ugotovila še osnove ali ker obveznosti še niso odmerjene), Oton Hostman, Hrib 12.460; 12.460; 1.969; Mustafa Iseni, Ribnica 21.390; 21.400; 3.383; Iseni Iseni, Ribnica 21.390; 21.400; 3.383; Justina Novak, Ribnica 28.420; 30.410; 4.805; Dragica Niculović, Ribnica 4.170; 4.280; 677; Petko Djovoterski, Ribnica 12.880; 12.790; 1.672; Mirko Djovoterski, Ribnica 12.880; 12.790; 1.672; Abdulverhat Murtezani, Ribnica 22.090; 44.180; 10.500;

Jože Goršič, Kot 9.640; 34.560; 5.459; Marija Kos, Zlebič 6.370; 7.890; 1.247; Alojz Osvald, Kot 15.520; 15.410; 2.434; Pavla Rigler, Breg 110.980; 110.980; 40.628;

Jože Ilc, Goriča vas 50.860; 51.020; 12.410; Janez Ilc, Goriča vas 30.920; 41.870; 6.615; Anton Lovšin, Zlebič 28.440; 27.530; 4.349; Pavla Lušin, Vinice —; 30.960; 4.893; Janez Oberstar, Rakitnica 22.960; 27.440; 4.332; Mirko Pirc, Zimarice 30.620; 31.830; 5.030;

Bogomil Juvanc, Ribnica 14.490; 30.770; 5.868; Ivan Rober, Ribnica 33.690; 61.210; 9.670; Tomaž Sulentič, Ribnica 13.590; 12.230; 1.933; Marija Suslec, Hojč 33.290; 35.460; 5.602; Jože Dejak, Ribnica 23.320; 49.300; 7.790; Jože Hengman, Dolenja vas 7.600; 49.300; 7.790; Jože Hočevar, Blate 41.160;

42.200; 9.287; Ivan Levstek, Ribnica 33.880; 33.640; 5.315; Alojz Lušin, Zapotok 19.030; 20.490; 3.237; Franc Lovšin, Rakitnica 38.300; 53.070; 8.483; Franc Lešnjak, Sodražica 26.240; 31.510; 4.978; Branko Ristivojevič, Ribnica 24.720; 33.210; 5.246; Ana Rus, Ribnica 56.310; 73.090; 16.918; Ana Ilc, Goriča vas 73.550; 73.090; 16.918; Angela Medved, Nemška vas 66.670; 68.480; 15.362; Julij Osenar, Sodražica 82.930; 99.680; 31.426; Alojz Zabukovec, Zamostec 46.990; 47.740; 7.543; Jože Zlindra, Vinice —; 3.090; 4.990;

Janez Arko, Dolenji Lazi 78.930; 91.640; 23.661; Franc Bartol, Vinice 26.690; 33.190; 5.243; Pavel Butara, Ribnica 32.120; 36.300; 9.045; Evgen Dančič, Ribnica 33.360; 33.400; 5.277; Jože Hočevar, Zapotok 32.790; 34.520; 5.454; Ladislav Oražem, Dolenja vas 43.540; 66.430; 12.467; Ivan Smisl, Sodražica 38.720; 34.700; 5.482; Rudolf Trdan, Prigorica 33.020; 37.700; 5.956;

Alojz Benčina, Sodražica 46.820; 50.270; 9.010; Franc Minelič, Globel 38.190; 38.130; 6.025; Milan Zobec, Blate 105.310; 111.990; 38.939; Anton Jančič, Globel 34.140; 58.430; 12.609; Janez Bojč, Dolenja vas 63.830; 66.170; 15.563; Jože Belaj, Zimarice 40.160; 44.850; 7.088; Jože Campa, Sodražica 65.280; 66.700;

15.958; Franc Debevc, Zapotok 36.570; 36.570; 5.777; Stane Gornik, Goriča vas 28.680; 45.060; 7.118; Jože Gornik, Zimarice 24.080; 23.920; 3.779; Vinko Govže, Breg 9.990; 9.690; 1.530; Jože Govže, Sušje 39.520; 52.220; 9.983; Anton Govže, Zapotok 30.300; 33.210; 5.246; Tone Hengman, Ribnica 36.710; 49.430; 8.041; Franc Krže, Ribnica — (napovedal celotni dohodek in ne samo dohodek 24.820 din); 19.820; 3.132; Franc Košir, Sodražica 41.830; 45.630; 7.208; Slavko Klun, Vinice 41.840; 44.640; 7.053; Simon Lesar, Zapotok 10.000; 28.250; 4.462; Matija Lesar, Ribnica 63.120; 65.390; 15.338; Leopold Lovšin, Sodražica 48.830; 47.910; 8.110; Franc Oberstar, Goriča vas 85.060; 114.140; 42.868; Alojz Pakiž, Vinice 40.960; 44.880; 7.091; Janez Pakiž, Grdi dol 32.430; 45.060; 7.118; Ivan Pakiž, Zamostec 26.250; 27.950; 4.418; Janez Pakiž, Dane 63.120; 65.390; 15.338; Franc Peterlin, Velike Poljane 24.100; 25.920; 4.094; Stane Petrič, Sodražica 8.120; 12.440; 1.966; Andrej Pust, Sodražica 77.500; 69.510; 17.009; Ivan Starc, Prigorica 7.680; 7.970; 1.259; Jože Silc, Goriča vas 33.730; 36.970; 5.842; Marjan Tanko, Hrovača 29.140; 33.740; 5.330; Peter Vesel, Sodražica 26.190; 31.080; 4.911; Ivo Vesel, Sodražica 50.790; 50.840; 9.259;

Ivan Vesel, Sodražica št. 138 42.160; 43.970; 6.947; Ivan Virant, Zimarice 58.560; 58.610; 12.693; Franc Zbašnjik, Ribnica 29.520; 37.370; 5.906; Jože Zlindra, Vinice 29.010; 45.060; 7.118;

Franc Zajc, Sodražica 70.080; 79.240; —; Ludvik Zajc, Sodražica 87.590; 88.890; —; Stane Oberstar, Rakitnica 70.910; 71.480; —; Franc Mihelič, Zamostec 48.430; 50.470; —;

Drago Mohar, Ribnica 36.330; —; —; Jože Arko, Sodražica 106.530; —; —; Andrej Joras, Breg 38.800; —;

Kakor se iz teh števil vidijo, so nekateri obrtniki prijavili precej manjši dohodek oziroma davčno osnovo, kot jo je kasneje ugotovila davčna služba; nekateri pa so napovedali tudi več in jim je zato davčna služba davčno osnovo znižala.

Pri teh številkah pa moramo upoštevati, da nekateri obrtniki niso dali vse leto. Petko in Mirko Djovoterski sta delali od 1. novembra 1974, Jože Gornik od 16. maja, Abdulverhat Murtezani od 5. aprila, Jože Hočevar od 4. junija, Stane Petrič od 1. junija in je delal le do 1. novembra, Ivan Starc od 11. septembra, Jože Zlindra od 1. septembra in Pavel Butara od 15. marca do 16. maja 1974.

Seznam avtoprevoznikov, gostilničarjev in krošnjarjev pa bomo objavili v eni prihodnjih števil našega lista.

Skozi streho piščekga gradu curi dež. Stanovanci se pritožujejo, da Stanovanjsko podjetje pobira najemnino, za popravilo pa se ne zmeni. (Foto: J. Teppey)

Brez skrbi si lahko natočijo

Vodovod za 171 gospodinjstev v kapelski krajevni skupnosti je veljal skoraj 1,65 milijona dinarjev — Občani so prispevali zanj po štiri tisočake

Konec tega tedna bodo gospodinjstva, priključena na novi kapelski vodovod, brez skrbi odprla pipe. Stanovanjsko in komunalno podjetje je ves čas od otvoritve dalje odpravljalo napake in zdaj sporoča, da je voda higiensko brezhibna. Kapelski vodovod napaja 171 gospodinjstev v naseljih Rakovec, Slogonsko, Vrhje, Jereslavec in Kapele.

Voda doteka iz Brežic, od koder so jo pred dvema letoma napeljali na dobovsko območje. Z Malega Obreža jo črpalke potiskajo v rezervoar v Kapelah. Tlačni cevovod do rezervoarja napaja hkrati tudi vas Podvinje. Za 18 hiš v Kapelah so morali zgraditi še posebej manjši rezervoar na podstrešju osnovne šole.

Omrežje kapelskega vodovoda meri nekaj nad 16 kilometrov in pol. Dve leti je trajalo, da so ga dokončali. Pri delu so našli na vrsto tehničnih in finančnih ovir, pa tudi s pomanjkanjem materiala so se morali

otepati. Delo je vodila krajevna skupnost Kapele ob strokovnem sodelovanju Stanovanjskega in komunalnega podjetja iz Brežic ter sodelavcev Zavoda za vodno gospodarstvo v Ljubljani.

Vsako gospodinjstvo je prispevalo za vodo po štiri tisočake. Ljudje so torej zbrali 684.000 din, občinski sklad za negospodarske investicije jih je podprl s 532 tisoč dinarji. Stanovanjsko in komunalno podjetje v Brežicah pa je prispevalo 443.000 din. Investicija je veljala 1.659.363 din.

RIMSKI VODNJAK V DOBOVI

Franc Curhalek iz Velikega Obreža je pred kratkim našel v gramoznici krajevnih skupnosti v Dobovi dve zanimivi najdbi. Pri izkopavanju gramoza je v globini 6 metrov našel bronasto vedrico, železno grebljico in keramične fragmente. O najdbi je obvestil Posavski muzej. Ravnatelj prof. Marjan Gregorič in arheolog Mitja Guštin sta si najdišče ogledala in ugotovila, da gre za dno antičnega vodnjaka, odkritega že leta 1974, žal, pa tedaj o tem ni nihče nikogar obvestil.

D. V.

Novo v Brežicah

PODPORE Z JANUARJEM. Po novem letu bodo tudi socialno ogrožene kmečke družine lahko uveljavile pravico do dodatka za otroke, če je dohodek na družinskega člana manjši od 600 din. Prošenj za tovrstno podporo je bilo v brežiški občini veliko, o upravičenosti do tovrstnega dodatka pa odloča komisija pri skupnosti otroškega varstva.

NOVOLETNA JELKA. Občinska Zveza prijateljev mladine v Brežicah se je pravočasno obrnila na delovne kolektive za pomoč pri novoletni obdaritvi otrok in nekatere delovne organizacije že nakazujejo denar za te namene. Letos res ni vzroka za izgovore. Večina zaposlenih soglaša s tem, da se denar steka na en račun in da za obdaritev poskrbijo društva. Tak način je najbolj pravičen, saj potem ne more priti do izjem, do dvakratnega ali trikratnega obdarovanja nekaterih.

KAKO DOLGO BREZ VEŽICE? Na brežiškem pokopališču ni

mrliške vežice, čeravno bi bila ta že zdavnaj potrebna. Zanj je dal tokrat pobudo izvršni svet občinske skupščine, ki predlaga, naj zagotovijo denar zanj krajevne skupnosti Brežice, Brežice — okolica, Zakot — Bukošek v sodelovanju s tozidi, stanovanjsko skupnostjo, stanovanjskim in komunalnim podjetjem in občinsko skupščino.

DNEVNICE PO STAREM? — Če že varčujemo, potem se moramo tega držati povsod in dnevnice potemtakem ne morejo biti izjema. Tako mnenje ni osamljeno. Zastopali so ga tudi člani predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov, ko so razpravljali o sindikalni listi za 1976. leto.

ZA SLADOKUSCE — V Cateških Toplicah so poskrbeli za novo presenečenje. V pravkar odprti "pizzeriji" postrežejo gostom s priljubljeno pizzo, pripravljeno na razne načine. Sprememba je vedno dobrodošla in trenutno je pizza jed, ki si je utrla pot v številne gostinske obrate.

Slikanje mu je najljubše

Jože Tavčar, najstarejši član Društva likovnikov amaterjev v Brežicah, je 13. novembra praznoval 76. rojstni dan. Po poklicu je bil učitelj. Vedno je imel veselje do likovne umetnosti.

Že pred vojno je sodeloval na razstavah in se tudi samostojno predstavljal. Dobil je številne pohvale in priznanja. Z Društvom likovnikov iz Brežic je gostoval v Krškem, Brestanici, Hrastniku, Trbovljah, Ljubljani, Dugi Resi, Karlovcu in drugod. Lani je samostojno razstavljal v Slovenskem domu v Zagrebu. Najraje slika pokrajine in tihožitja. Posebno rad pa upodablja Pišcece z okolico, kraj, kjer živi zdaj kot upokojenec.

B. H.

Bo do spomladi kaj drugače?

V Brestanici upajo, da se graditev bazena ne bo še dlje zavlekla — Ni jim vseeno, kako dolgo denar stoji in izgublja vrednost, saj je to del njihovih željev

Zamudi pri gradnji rekreacijskega centra v Brestanici, za katerega občani zbirajo samoprispevek, se krajevna skupnost ne more izogniti. Začetek gradnje je bila prisiljena odložiti na pomlad. Do konca oktobra se je iz samoprispevka občanov nateklo 900 tisoč dinarjev. Enako vsoto je sklenila dati zraven krajevna skupnost, delavski svet Termoelektrarne v Brestanici pa je že odobril 350 tisoč dinarjev pomoči.

Trenutno torej razpolagajo z 2 milijonoma in 150 tisočaki. S tem denarjem žal ne morejo začeti, ker vsota ne zadostuje za 50-odstotni polog, katerega zahteva banka pred pričetkom vsake investicije. V Brestanici

GRAD BODO ŠE UREJALI

Muzej pregnancev v Brestanici je imel letos precej več obiskovalcev kot prejšnja leta. Ob tridesetletnici osvoboditve so se ustavljale v njem zlasti številne šolske skupine. Zbirko o pregnancijah bodo v prihodnjih letih obogatili z novimi gradivom iz drugih evropskih dežel. Obiskovalce bodo poslej postregli s toplimi in hladnimi jedmi, zato v grajskem bifeju ta čas obnavljajo kuhinjo.

upajo, da se bodo predpisi za gradnje s samoprispevkom občanov do pomladi vendarle spremenili.

Prebivalci bodo pri gradnji rekreacijskega centra sodelovali še s prostovoljnim delom. Krajevna skupnost računa na pomoč gospodarskih organizacij in telesnokulturne skupnosti. Občinska telesno-kulturna skupnost je pred kratkim podprla gradnjo bazena in drugih rekreacijskih objektov v Brestanici. Njen izvršni odbor je skle-

nil odstopiti za te namene 500 tisoč dinarjev od posojila, ki ga bodo najeli za telovadnico pri novi osnovni šoli v Leskovcu.

Za zemljišče, na katerem bo stal bazen, bo krajevna skupnost odštela okoli 200 tisoč dinarjev. Medtem je naročila tudi načrte. Odločila se je, da bodo gradili bazen iz betona in ne iz plastične snovi, ker je betonski cenejši. Bazn bo dolg 50 metrov in širok 22 metrov, voda v njem pa bo ogrevana.

Za brestaniško senovsko dolino bo tak objekt pomembna pridobitev. Zaradi tega nihče ne dvomi, da delovne organizacije ne bodo pokazale razumevanja za pomoč pri gradnji. Bazn je namenjen rekreaciji vseh ljudi, ki živijo in delajo v tej krajini.

Še premalo je vsebine

Enoletno obdobje, ki loči slovensko mladino od zadnjega kongresa njene organizacije, v krški občini sicer ni prineslo bistvenih premikov v njeni dejavnosti, vsaj vseh tistih ne, ki jih je prinesla zahteva po nekaterih novih oblikah organiziranosti. Vendar zato mladi v osnovnih organizacijah niso nič manj uspešni, kot so bili poprej.

Občinski konferenci je uspelo vsaj formalno zadostiti vsem predvidenim in zahtevanim novostim, vendar z njimi ni uspelo zagotoviti tudi vsebinskih sprememb delovanja. To je pokazala tudi dokaj kritična razprava na nedavni konferenci občinske organizacije. Ob tem so prisotni ugotavljali tudi manjšo pripravljenost mladih za politično delo v svoji organizaciji in sploh manjšo zanimanje deklet in fantov za programe, ki nosijo v sebi tudi več ali manj politično vsebino.

Seveda je hkrati tudi res, da veliko članov organizacije politično delo v drugih družbenopolitičnih organizacijah, po raznih društvih, v kra-

jevskih skupnostih in drugod. Tudi med njimi je vse več takih aktivnosti, ki so že preobremenjene s funkcijami, zato marsikdo opazuje samo "rutinsko" in zato brez večjega učinka. Četudi mladinske organizacije sama doslej še ni organizirala nikakih oblik družbenopolitičnega izobraževanja, je med generacijami izražena želja po večji vsebini, ki bi morala najprej delovati na "svoji" organizaciji, kar precej težje, ki že imajo tako znanje, s katerim, ki se izkazuje v drugih organizacijah, po raznih društvih, v kra-

Nekateri razpravljavci so zato še posebej poudarjali potrebo, da bi se v mladinski organizaciji po krajšem obdobju izvedla konferenca o politični vsebini, delovnih organizacijah in drugod vse bolj vključevali mladi člani Zveze komunistov, ki jo v krški občini ne manjka, a so v ZSMS res le redki. Poleg tega so opozarjali na še vedno veliko pristranost organizacije kot celote, pa tudi njenih osnovnih celic. Prav zato so bili uspehi mladih doslej precej znanji in cenjeni, njihovi načrti pa imeli premalo moralne in materialne podpore. Na konferenci so spregovorili o delovni program do konca maja prihodnjega leta.

Z. ŠERBEJ

Ne bodo nosile na glavci vode

Vas Ržišče nad Kostanjevico je šele letos dostopna z avtomobilom. V kratkem bo dobila tudi vodo in tako bo končno popoln. Dan trud, ki so ga ljudje vložili, da bi jo speljali v hrib.

Kmetje pod gorjanskimi košencami morajo garati od zore do mraka, da si kaj prigrisodajo. Obdelovalne zemlje je malo in na hribovitem zemljišču si niti s stroji ne morejo veliko pomagati. Če je pri hiši dovolj delovnih rok, še neko gre, če pa ostane gospodinja sama z otroki, se težko prebije. Taka usoda je med vojno doletela Fani Junkarjevo z Ržišča. Moža so ji 21. oktobra 1943 odpeljali Nemci in belogardisti in ga še isti večer z drugimi talci vred ustrelili na Malencah. Mesec dni prej so prišli prvič ponj, pa jim je skupaj s sosedom med potjo pobegnil v temo.

Zena Fani je tedaj ostala sama s tremi otroki in 71 let staro materjo. Najmlajši sin Jožek (zdaj je mizar) je bil tedaj star tri mesece, sin Nace, s katerim vdova obdeluje kmetijo, pet let, in hčerka (poročena je v Ljubljani) devet let.

Junkarjevo posestvo meri deset hektarov. Obdelovalne zemlje je približno dva hektara, drugo so večinoma pašniki in gozd. Vdova Fani si je prva povojna leta pomagala s sadjem. Z izkupičkom zanj je navedno plačala mlatičce. Letos sadno drevje ni veliko obrodilo, a tudi če bi, jim to ne bi dosti hasnilo, saj kmečkih jabolk skoraj nihče več ne kupi. Do denarja pridejo kvečjemu s prodajo prašičev in drv. Perutnine tudi ne morejo veliko rediti, ker jim jo odnašajo kragulji in druge roparice.

„Pa se nam le obrača na boljše,“ meni Fani Junkarjeva, „vsaj vode nam ne bo treba več nositi. Lani smo celo zimo hodili ponj v Velike Vodenice. Vedno smo morali po vodo tja dol, kadar je bila suša. In če boste pisali o našem vodovodu, ne pozabite na tiste, ki so nam pomagali in nas spodbujali. Zahvaliti se moramo predvsem Ivanu Grubarju iz Ivanšč, ki je po skoraj nedostopnem kolovozu prihajal z avtom dan za dnem sem gor in organiziral delo. Zahvalo za pomoč smo doli tudi prizadevnima, predstavnika kostanjeviške krajevnih skupnosti Branku Čuku in

Ivanu Abramcu. S traktorjem je veliko pomagal Franc Penca iz Velikih Vodenic, Franc Brdjak je dovažal vodo, Ivan Prime pa je vzorno opravil vsa zidarska dela. S skupnim delom smo vsak nekaj prispevali k napredku naših krajev in ni nam žal.“

J. TEPPEY

Cesta se vdira. Posnetek je z odseka Senovo — Koprivnica, kjer prebivalci že dolgo želijo asfalt. (Foto: J. Teppey)

Krške novice

POHVALA — SPODBUDA

Krško združenje „Glasbene mladine Slovenije“ je za dejavnost v prvem letu po ustanovitvi prejelo veliko priznanje republiškega združenja, saj ga je le-to uvrstilo med najboljše. Petro dejavnost namerava poslej finančno izdatneje podpreti tudi občinska konferenca Zveze socialistične mladine, ki ji bo namenila milijon starih dinarjev.

DOBER ZAČETEK

Prizadevanja, da bi tudi Rome v krški občini kolikor toliko usmerili v normalne življenjske tokove, so doživeli prvi uspeh. Ze nekaj časa obiskuje 17 otrok do štirinajstega leta starosti pouk v redni šoli v Velikem Podlogu, kjer imajo svoj razred. Poleg tega so petero malčkov vključili v malo šolo, ki jo obiskujejo skupaj z ostalimi vrstniki.

ZNOVA V JAVNOST

Prizadevanja, da bi tudi Rome v krški občini kolikor toliko usmerili v normalne življenjske tokove, so doživeli prvi uspeh. Ze nekaj časa obiskuje 17 otrok do štirinajstega leta starosti pouk v redni šoli v Velikem Podlogu, kjer imajo svoj razred. Poleg tega so petero malčkov vključili v malo šolo, ki jo obiskujejo skupaj z ostalimi vrstniki.

PRVA V OBČINI — Štirinajst osnovna šola na Velikem Trnu je prva ustanova v krški občini, ki ima dnevno šolo. Izkušnje, ki si jih bodo nabrali tamkaj, bodo verjetno uporabljali v drugih osnovnih šolah, ki jih bodo odprli še kje. O uspehih, ki jih bodo dosegli na tej ustanovi na sestanku krške skupščine, ki bo v oktobru, se bodo izmenjali s predstavniki občin, ki so se sestal pri pripravi šolske ustanove.

KRŠKI TEDNIK

BREŽIŠKE VESTI

TEDEN DNI V JAMI

Posavski muzej je novembra uresničil napoved o izkopavanju v Levakovi jami pri Štuni. V ekipi, ki jo je vodil arheolog Mitja Guštin, so sodelovali tudi kostanjeviški jamarji.

Na sredo je predsednik občinske skupščine Valentin Dvojmoč na slavnostni seji občinske skupščine podelil letošnja občinska priznanja Dušana Kvedra-Tomaža moškemu pevskemu zboru iz Sevnice, Francu Dobovšku iz Boštana in Francu Hribarju iz Pijavic. Na sliki: zbor, ki slavi letošnje delo; v ospredju F. Hribar med podelitvijo priznanja.

Srednjeročni načrt: obet za vse

Sevniška občina prednjači pri pripravi bodočega srednjeročnega načrta

Republiki in federaciji so sicer roki za pripravo novega srednjeročnega načrta prestavljeni za nekaj mesecev v začetek prihodnjega leta. Priprava tega pomembnega dokumenta za razvoj sevniške občine teče v glavnem po dogovorjenem rokovniku. Pred razpravo o delovnih ljudih sta na zajeto gradivo dala nekaj pripomb župan in izvršni svet in tudi občinska skupščina.

Na razpravi o gradivu bodočega srednjeročnega načrta je predsednik občinske skupščine Valentin Dvojmoč opozoril na stabilizacijsko obnašanje tudi pri naložbah. Zavzel se je za večji porast produktivnosti. Dosti možnosti bi bilo za koristno uporabo okrog 40.000 ton lesnih odpadkov v sevniški lesni in kemični industriji. Ravno tako opaža premajhen poudarek na raziskovalni dejavnosti, kadrovske potrebe. Premalo so nakazane potrebe v otroškem varstvu, šolstvu pa jih le nakazuje. Pripombe so bile tudi glede ne-

PONOSNI NA ROKOMET

Prizadevnimi telesno-športnimi delavci, ki so prejeli občinska priznanja občinske Zveze za telesno kulturo, je tudi članek TVD Partizan iz Sevnice Drago Bizjak (na le-

členu odbora občinske skupščine za telesno kulturo v Sevnici. 11. novembra v okviru prazničnega programa po rokometa turnirju povabil rokometa in telesnovzgojne delavnice so pripomogli, da je ta občina doživela množično športno kakovost pa se meri z vrhunskimi klubi. Srečanje v prostorih Lise. Knjižnica je priznanje za izredno delo pri organizaciji rokometnih klubov so podelili Dragu Bizjaku, Vladimiru Senčarju in Francu Hribarju. Na podoben način so priznali igralce, ki imajo zaslug za razvoj rokometne igre. Čeprav so sicer priznani: to so Marjan Zavržnik, Papež (oba iz Krme), Oluč, Ratimir Filej, Mirko Sirk, Janez Sivčič in Zvezdana Jureš iz Sevnice. Klubov v Sevnici, ki imajo delujeta letos še v Boštanu in Loki.

Sevniški paberki

PAPIR ZA TELEVIZOR - Odbor Savo Kladnik na občinski skupščini so z denarjem, ki ga zbrani stari papir, razstavili sprejemnik. Predsednik občinske skupščine, Valentin Dvojmoč, je podelil paberkice šole v Loki. Tudi v krepitvi vezi med področji se matično šolo. Akcije so dokaz, da se da s starimi papirji zbrati nekaj denarja za odpadnega papirja, ki bi ga lahko uporabili.

AMENJ - V nedeljo, 10. novembra, so člani planinskega društva krenili po občinski planinski poti iz dveh smeri: iz Sevnice na Bučko in Sevnice na Breg. To pot je označena s "T" (TRIM). Na poti so zbrali nekaj denarja za odpadnega papirja, ki bi ga lahko uporabili.

REDI: REDKOST - V nedeljo, 10. novembra, so člani planinskega društva krenili po občinski planinski poti iz dveh smeri: iz Sevnice na Bučko in Sevnice na Breg. To pot je označena s "T" (TRIM). Na poti so zbrali nekaj denarja za odpadnega papirja, ki bi ga lahko uporabili.

SEVNIŠKI VESTNIK

(1376) ★ 20. novembra 1975

dodelanega področja novega usmerjenega izobraževanja. Delegat Franc Flaš je opozoril na potrebo po večji pomoči manjšim krajevnim skupnostim. Bodoči srednjeročni načrt je tudi prilika za združevanje denarja v občini.

A. Z.

SPET OSEM SOLIDARNOSTNIH STANOVANJ

Samoupravna stanovanjska skupnost razpisuje po sklepu zbora delegatov samoupravne enote za družbeno pomoč natečaj za dodelitev novih stanovanj solidarnostnega sklada. Treje garsonjer, eno enosobno in dve dvosobni stanovanji v stolpnici v Naselju heroja Maroka 24 bo vseljenih konec letošnjega decembra, dvoje stanovanj (enosobno in dvosobno) v krmeljskem desetorčku pa aprila prihodnje leto. Pravico do teh stanovanj imajo družine in občani z nižjimi dohodki, mlade družine in upokojenci. Prošnje bodo zbirali do 15. decembra.

Vsi pri delu

Sadovi samoprispevka treh krajevnih skupnosti Mirense doline (Krmelja, Tržišča in Šentjanža) za sodobnejše cestišče so dali polet akciji v Tržišču in Pijavicah.

Predsednik tržiške krajevnih skupnosti Igor Malus, ki je član skupnega odbora vseh treh krajevnih skupnosti, bi seveda rad videl, da bi lahko drugo leto nadaljevali tudi drugod. Dejal je: „Seveda je prijetno videti, kako so pri nas pri kopanju in polaganju cevi za kanalizacijo sodelovali vsi, od otrok do odraslih. Še posebej složni so v Pijavicah.“ Predsednik gradbenega odbora v Tržišču Rafko Blažič je zadovoljen, ker bodo ceste skozi kraj sedaj, ko so odpake speljali pod cesto, lahko razširili.

Ker so z denarjem na tešnem, so se na sestanku dogovorili še za izredne prispevke krajanov. Kdor ne plačuje samoprispevka, ker je iz kakršnihkoli razlogov iztujen, naj bi primaknil po štiri tisočake, ostale pa so razdelili v dve skupini. Tisti, ki imajo domačije ob cesti, naj bi primaknili še 2.500 dinarjev, tisti, ki so od ceste stran, pa po 1.500 dinarjev. Vse kaže, da bodo za akcijo pokazale razumevanje tudi delovne organizacije, kjer so krajanje zaposleni.

A. Z.

Rafko Blažič: „Da bi le še vreme vzdržalo!“

Vse se ne začne in neha z gradnjo

Samoupravna stanovanjska skupnost v svojem akcijskem programu govori o načrtih in težavah, dostikrat tudi ni manjkalo odporov

Samoupravna stanovanjska skupnost v Trebnjem je morala pogoltniti že marsikatero pikro na svoj račun, predvsem zaradi tega, ker so ljudje nestrpni in bi radi čimveč stanovanj. Ključne novih stanovanj bi seveda radi čimprej izročili novim stanovalcem tudi pri skupnosti.

„Graditi ni mogoče brez komunalno opremljenih zemljišč, treba je reševati stvari, ki jih predpisuje urbanizem. Marsikdo ne vidi dela, ki je nakopičeno okrog pravnih in zakonodajnih vprašanj same skupnosti,“ ugotavlja Janez Mihevc, predsednik izvršnega odbora stanovanjske skupnosti. „Pripravljeni akcijski program je le pomemben korak naprej. Same delovne organizacije nimajo pravih programov o tem, kakšne stanovanjske zahteve imajo. Enkrat npr. govorijo o dvosobnih, drugi o trisobnih stanovanjih, ko pa se začne pogovarjati o udeležbi, je brž vsega konec.“

Zanimivo je, da prav šentrupeška krajevna skupnost, odkoder ne manjka raznih očitkov, še vedno ni pristopila k samoupravni stanovanjski skupnosti! Prav tako ne mirenška Kolinska, mokronoška Iskra,

Grmada, Novotelina, enote železnice, pošta in še sedem manjših organizacij. Med delovnimi organi

VEČ KOT LE PREGLED

Brošura, ki jo je občinska gasilska zveza Trebnje izdala ob dvajsetletnici, je več kot samo bežen pregled uspehov in prizadevanj gasilcev v občini. Gradivo za knjižnico je zbral Franjo Bulc in jo tudi uredil. Vsa društva so predstavljena s slikami, ne manjka podatkov o vseh gasilskih vodstvih v občini in društvih. Zanimiv je pregled opreme, ki skuša prikazati napredek v društvih.

Prvi blok, za katerega je investitor samoupravna stanovanjska skupnost na Mirni, je pod streho. Dokler blok ni zrasel, je seveda malokdo vedel, kakšen bo, sedaj ne manjka pikrih na račun tistih, ki so stavbo obrnili tako, da ne kaže preveč balkonov soncu.

Janežičevi imajo majhno kmetijo. Franc je kot mizar zaposlen v mirenškem lesnem obratu IMV. Meni, da tudi malih ne gre zanemarjati pri pridelavi hrane.

Franc Janežič pred nedograjeno hišo: „Krompir sem prodal iz nje in tudi jeze!“

Odkar dela Kolinska na Mirni, je vedno oddajal krompir. Prvo leto je namesto dogovorjenih 2.600 kg oddal 2.900 kg, predlani je dal namesto petih ton šest ton, lani pa niso vzeli pet ton, temveč le 3.950 kg. „Imel sem ga 10 ton. Moledoval in moledoval sem, naj ga vzamejo, vendar sem ga takrat lahko oddal prvič šele 24. novembra, drugič pa celo šele aprila! Verjemite, da sem ga letos dal neposredno potrošniku po dva dinarja kilogram iz nje in tudi jeze. Slišati je namreč bilo, da s predelavo v tovarni letos ne bo nič, kar je tudi res. Nič kaj prijetna ni bila misel: spet čakati.“

Družina namreč ob dotrjani hiši gradi novo brez kakršnihkoli posojil. „Za več kot 58 tisočakov sem kupil gradbenega materiala izključno v zadružnih trgovinah. Pred zimo bi se radi še vselili. Da bi odkupovalec sploh vprašal, ali imamo še kaj krompirja! Enostavno — izključitev, očitno za primer drugim!“ Janežič seveda ni hotel spregovoriti še o tistih drugih, čes da ne bo s prstom kazal na nikogar.

A. Z.

zacijami, ki združujejo denar za stanovanjsko gradnjo, jih je vrsta, ki združujejo denar šele letos. Nekateri, kot IMV — Tovarna opreme Mirna, Iskra — TOZD Elektroliti ali obrat mirenškega Kremena, so združevali denar samo v enkratnih zneskih.

O tem, kakšna naj bi bila nadaljnja gradnja, je že marsikaj jasno. Pavlinov hrib v Trebnjem omogoča gradnjo objektov za 250 stanovanj. Seveda je težko reči, kdaj bodo do tega prišli. Začetek je gradnja 36-stanovanjskega bloka, ob čemer naj bi bilo rešeno tudi vprašanje enotne kotlovnice za vse bodoče bloke na Pavlinovem hribu. Razen 25-stanovanjskega bloka, ki ga gradijo na Mirni, naj bi se bodoča gradnja nadaljevala na stavbiščih za IMV-TOZD Tovarna opreme. Priprave na Mirni naj bi za gradnjo na teh stavbiščih stekle februarja 1977. V teku so priprave za začetek gradnje za Mokronog. Do konca tega leta naj bi izbrali projekt, sama gradnja naj bi se pričela spomladi. V srednjeročnem obdobju v Mokronogu ne mislijo ostati le pri 9 stanovanjih, temveč mislijo zgradbe ponoviti tako, da bi na kraju imeli 27 stanovanj. Vprašanje kotlovnice nameravajo ravno tako reševati enotno. Za gradbenice majhna gradbišča niso kdove kaj privlačna, z etapno gradnjo na manjših mestih bi seveda dosegali tudi večje učinke.

ALFRED ZELENK

POKLONILI KRI DRUGIM

Tudi na zadnji krvodajalski akciji na Mirni in v Trebnjem so se izkazali številni kolektivi. Trimo je dal 47 krvodajalcev, čeprav so delavci te tovarne tudi poleti v velikem številu darovali kri. Nova tovarna Donit iz Velike Loke se je takoj vključila in je dala kri 23 njenih delavcev, iz mokronoške Iskre 17, male čateške Elme 8, Laboda (Tip-top) 27, IMV-TOZD-Tovarna opreme Mirna 80, iz Dane 40, Trelesa 5, iz Novolesa-Akri 3. Ljudje iz oddaljenih krajev občine, posebno Mokronoga, so negodovali zaradi oddaljenosti, pa tudi čakanja. Služba za odvzem krvi in Rdeči križ se trudita, vendar ni šlo drugače, akcije se pač ravno po tem, kakšne so potrebe za kri v republiki.

V Šentlovrencu so minuli petek položili asfalt. V Trebnjem pa so delavci v Ulici herojev kljub slabemu vremenu nadaljevali z delom. Na sliki: zaključna dela pri kanalizaciji.

Iz kraja v kraj

PREMAGANI VETERANI - Letošnje nogometno sezono na Mirni so 9. novembra končali z nogometno tekmo veteranov in mladih, ali kot so to zapisali na plakatih, s tekmo med poročenimi in neporočenimi. Neporočeni so izid tekme obrnili v svoj prid s 5:1. Do tekme je prišlo predvsem na željo veteranov. Pri veteranih se je izkazal Turk, pri fantih pa Kolenc in vratar.

tega vodovoda vodo že nekaj hiš. Pri montaži povzroča neželbe zastoje pomanjkanje raznih drobnih delov, ki jih dostikrat kljub iskanju ni mogoče dobiti v trgovinah.

TO SEZONO DOMEN - Prosvetno društvo Ivan Cankar iz Velike Loke, ki je zaradi gostovanja po drugih krajih znano v trebanjski občini in tudi izven nje, bo v zimskem času naštudiral Jurčičevega Domna.

DROBEN MATERIAL POVZROČA ZASTOJE - Prejšnji teden so iz novega šentrupeškega vodovoda na Hom poskusno spustili vodo. Pritisk je znašal kar 12,5 atmosfere. Zgradi-tri je treba še vrsto raztežljivikov in mazbremenilnikov. Na Ravnah ima iz

OBČNI ZBORI SO MIMO - Vseh 16 osnovnih organizacij Rdečega križa v občini je te dni opravilo občne zборе. V ponedeljek je bil zadnji v Trebnjem. V delo odborov so skušali vključiti kar največ mladih.

TREBANJSKE NOVICE

SO POTNIKI LE MOLZNE KRAVE?

Malo kje se potnik tako težko znajde kot na avtobusni postaji v Kočevju. Avtobusi vozijo v vse smeri, svojega pravega, stalnega odhodnega mesta pa nimajo. Zato ni čudno, da jim večkrat kakšen potnik ostane.

Potniki tudi upravičeno go-drnjajo zaradi presedanja na progi Kočevje-Ljubljana v Ve-likih Laščah. Čeprav so avtobusi polni, se morajo potniki tam presedati. Prihaja do zmešnjav in uveljavljanja pravice močnejšega. Na sedeže se zrinejo mladi lju-dje, starejši pa morajo v nabito polnem avtobusu stati. Redko kdaj se zgodi, da mlajši vstane in ponudi sedež starejšemu. Brez-brični so celo do starih mož ali žena, ki se opirajo na palico.

POTNIK

Marjan Manček je v Kidričevi ulici odprl ekspresno popravilnico čevljev pod imenom „mojster Vseved“. Zaradi pomanjkanja čevljarjev je ta delavnica občanom zelo dobrodošla, predvsem zaradi hitro opravljenih storitev. (Foto: France Brus)

VPRAŠANJA OBČANOV IN ODGOVORI NANJE

Zakaj nimamo več srednjih šol?

Novo vprašanje se glasi:

„Pred več kakor dvema letoma je bilo zapisano v DL in povedano na sestankih, da bo v Kočevju začel de-lati Center srednjih šol. V tem centru bi poleg gimnazije in vajejske šole imeli ESS, TSS ipd. Občinska skupščina je bila pismeno obvešče-na, da je Tehnična srednja šola iz Ljubljane pripravljena v Kočevju odpreti svoj oddelek. Center so že takrat ustanovili v Črnomlju, Idriji, Tolminu in še marsikje. V Kočevju pa se še vedno nič ne premakne. Zakaj moramo starši pošiljati svoje otroke v Ljubljano in tam plačevati drage sobe ali internat, če bi lahko otroci bili doma?

Pri zadeti starši iz Kočevja.

čevje in gimnaziji Kočevje. Zvedeli smo, da je izvršni svet (IS) občinske skupščine Kočevje že večkrat raz-pravljaj o možnostih razvoja sred-njega šolstva na območju občine. Skupaj z občino Ribnica je Obs Kočevje dala izdelati pri Zavodu za izobraževanje kadrov in produktiv-nost dela v Novem mestu tudi stro-kovno analizo o razvoju srednjega šolstva na območju obeh občin (podatke za to analizo je zbiral Matija Cetinski).

Na osnovi razprav in zbranih po-datkov o potrebah srednješolskih kadrov je Center poklicnih šol Kočevje (CPS) v marcu prijel akcijo, ki jo je podprl tudi IS Obs Kočevje, da

bi se pri CPS v šolskem letu 1975/76 odprla za mladino disloci-rana oddelka Tehnične šole za stroj-ništvo v Ljubljani – strojna smer: en oddelke redne štiriletnje tehnične šole za mladino in en oddelke dve-letne tehnične šole za učence, ki so končali poklicno kovinarsko šolo in si želijo pridobiti poklic strojnega tehnika. O tem je CPS obvestil tudi vse osnovne šole na območju Kočevja in Ribnice. Za oddelke redne štiriletnje tehnične šole se je infor-mativno prijavilo samo 12 učencev.

Za oddelke dveletne tehnične šole ni bilo kandidatov, ker so bili vezani na matična podjetja, s kate-rimi so sklenili štipendijske pogode-be. Vloga CPS za odpiranje disloci-ranih oddelkov je svet Tehniške šole v Ljubljani obravnaval na svojih dveh sejah (v marcu in maju) in ugo-tovil, da zdaj še ni možnosti za odpi-ranje dislociranih oddelkov za mla-dino, ker bi to presegalo njihove zmogljivosti. Zahteve verifikacijske komisije za otvoritev dislocirane enote so take, da bi jih zaradi po-manjkanja denarja ne zmogli. Zato je bil svet šole mnenja, naj bi OZD na področju kočevske in ribniške regije odobrile učencem, ki bi želeli nadaljevati šolanje, štipendije.

Na podlagi stališč v resoluciji X. kongresa, zlasti o usmerjenem izo-braževanju, je sedaj umestno raz-pravljati, kako bo vsak učenec ali zaposleni, ki se izobražuje ob delu, programsko dokončal prvo fazo (dveletno srednjo šolo), ki bi na začetku usmerjenega izobraževanja nadomestila srednje šole, ki so raz-lične po organizaciji, vsebini in tra-janju izobraževanja.

Pri zadeti starši so bili torej slabo obveščeni o pismenem obvestilu TSS iz Ljubljane. Odgovor na to javno vprašanje bi moral dati tisti, ki je pred dvema letoma pisal, da bo prišel delati v Kočevju Center sred-njih šol, oz. tisti, ki je to zagotavljal na sestankih.

J. PRIMC

SPET ASFALT

Pred dnevom praznovanja 20-let-nice samoupravljanja in obstoja ti-skarne Kočevski tisk in otvoritvijo novih proizvodnih prostorov so de-lavci Cestnega podjetja Novo mesto asfaltirali obe dovoznici poti z Lju-bljanske ceste in prostorov pred ti-skarno. S tem so veliko prispevali za lepše okolje prav za proslavo.

V. I.

Drobtine iz Kolpske doline

CESTA JE OKNO V SVET – Nekdaj pozabljena in zapušče-na Kolpska dolina dobi novo podo-bo. Z novo asfaltno cesto se nam odpirajo vrata v svet. Cesta povezuje Brod na Kolpi s Kočevjem. Stara, dotrajana cesta, ki nam je služila že pod avstroogrsko vladavino, gre v zaslužni pokoj. Turistom bo zdaj odprta pot do nas.

OBNOVLJENA POT – Tudi mi ne spimo. S pomočjo občine Kočevje je obnovljena vaška pot Kuželj-Laze. Tudi gasilski dom bo kmalu uredili.

NEVAREN MOST – Kaj bo z mostom čez Kolpo v Kuželju? Revez je dotrajan in je zelo razpokan. Sprašujemo se, kolikokrat bo še zdržal velike tovore, ki jih večkrat vozijo čezenj? Kaj bo, če se podre in bomo ostali odrezani od sveta?

NEUVIDENI VOZNIKI – Šoferji naj bi malo previdneje vozili po vaških poteh. Zdjaj drvijo kot na kakšni magistrati. Nas je malo in nimamo kdo popravljati poti, ki jih takšni „dirkalci“ najbolj uničujejo.

DIVJADI VELIKO, PLENA NI – Lovci so bolj šibki s plenom. Divjadi je dovolj po polju in dela, kar se ji zahoče. Za vse pa je prizadet le kmet.

JOŽE KRIZ

Ne le prispevek, tudi korist

Vodni sklad in vodna skupnost precej pomagata ribniški občini

Na delegatsko vprašanje, kaj nudita, oziroma dajeta Republiški vodni sklad in Vodna skupnost Ljubljana-Sava za vse prispevke, ki jih dobijo iz ribniške občine, je bil na zadnji seji zbora krajevnih skupnosti občinske skupščine Ribnica dan naslednji odgovor:

Vodni sklad bo dal v petih letih 7 milijonov dinarjev poso-jila za gradnjo vodovoda, čistil-nih naprav in drugega, razen

tega pa še del v obliki dotacije. To je precej več, kot znašajo vplačila iz ribniške občine v ta sklad.

Vodna skupnost ureja v rib-niški občini vodotoke. Porabila bo 800.000 din za študijo o gradnji akumulacijskega jezera pri Prigorici, ki bo predvidoma končana do leta 1977 ali 1978, nakar se bo začela široka javna

razprava o dobrih in slabih stra-nih, ki bi jih prineslo jezero.

Sodelujejo tudi pri urejanju kanalizacije za Ribnico, oziro-ma jo bodo delno kreditirali. Načrt za kanalizacijo je že naro-čen, na prihodnji občinski seji pa bodo predvidoma že razprav-ljali in sklepali o predlogu za uvedbo kanalizacije, iz katere bi se financirala tudi gradnja ka-nalizacije za Ribnico.

Vodna skupnost sodeluje tudi pri melioracijah in raznih drugih delih v ribniški občini.

J. P.

SE ENO HIŠO PODRETI

Za dokončno ureditev in asfali-ranje čevljarškega mostu in njegove okolice v Ribnici je, kot smo zvede-li, denar zagotovljen. Porušena je tu-di, vsaj delno, že ena hiša; drugo hi-šo, Češarkovo, pa bodo lahko v kratkem, saj se bo v teh dneh Karel Češarek preselil.

MALA ŠOLA

Malo šolo bo v ribniški občini pri-hodnje leto obiskovalo predvidoma 230 otrok, ki bodo razporejeni v enajstih oddelkih. Učni program bo trajal 120 ur. Za organizacijo take male šole je v prihodnjem šolskem letu potrebno zagotoviti 116.500 din.

Sami ne bodo zmogli vsega

Za uresničenje delovnih programov v prihodnjem letu bo potrebna izobraževanju in otroškemu varstvu pomoč drugih

Prvi krog javne razprave o de-lovnem programu samoupravnih interesnih skupnosti (SIS) in njihovem financiranju je v ribniški občini v glavnem zaključen. Zdjaj bo treba zbrati pripombe, jih kritično pretresti in potem upoštevati ali zavrniti. Programi pa bodo dokončno sprejeti še letos.

Osnutek programa občinske izobraževalne skupnosti predvi-deva za prihodnje leto 21.471.181 din dohodkov in iz-datkov. Od tega zneska naj bi šlo 18.513.800 din za izvajanje obveznega dela programa,

1.754.697 din za izvajanje do-govorjenega dela programa, 1.000.000 din za sofinanciranje gradnje šolske kuhinje, ostalo pa bi bila obvezna rezerva. Vse-ga programa pa tudi letos ne bodo še zmogli financirati le delovni ljudje iz ribniške obče-ne. Zato računajo tako kot v preteklih letih na solidarnostno pomoč vseh delovnih ljudi v re-publiki. Le s tako pomočjo bo-do tudi učenci v ribniški občini imeli vsaj približno enake mož-nosti za šolanje, kot jih imajo učenci v drugih občinah, s tem pa bi jim bili omogočeni tudi približno enaki pogoji za vstop v srednje šole oziroma v življe-nje in na delo.

Skupnost otroškega varstva računa prihodnje leto na 2.444.800 din dohodkov in iz-datkov. Največji izdatki so predvideni za gradnjo in opre-mo novega vrtca v Ribnici. Pri-spevek iz osebnega dohodka za vse to ne bo zadoščal, zato bo-do morale za uresničitev pro-grama prispevati še dodatno krajevne skupnosti, predvsem ribniška, pa tudi organizacije združenega dela, ostale SIS in vsi, ki so zainteresirani za boljše otroško varstvo.

Ribniški zobotrebc

TRŽNICA ZAPRTA – Do 1. de-cembra bo zaprta ribniška tržnica, ki je vse leto oskrbovala Ribničane s sadjem in zelenjavo. Njen lastnik oziroma prodajalec je namreč na let-nem dopustu.

URNIK TELOVADNICE IZDE-LAN – Pred kratkim smo pisali o neizkoriščenosti nove dvorane DC-16 v Dolenji vasi. Te dni pa smo zvedeli, da je že izdelan urnik za uporabo dvorane, kar je bila želja športnikov in delovnih ljudi oziroma občanov. V dvorani bodo imeli tre-ninge oziroma vadbo ribniški roko-metaši, nogometaši in igralci namiz-nega tenisa. Torek in četrtek bosta rezervirana za rekreacijo, kar pome-ni, da se bo v teh dneh lahko veliko delovnih ljudi in občanov ukvarjalo z različnimi oblikami športa.

KONFEKCIJA NA POSOJILU – Prek sindikalne organizacije lahko dobite trimesečno posojilo za nakup konfekcije v trgovini Ona-On v Ribnici. Polog ni potreben. Taka vrsta nakupa oziroma prodaje je ko-ristna tako za kupca, ki si večje iz-datke za nakup zimskih oblačil za vso družino razporedi na več mese-cev, kakor tudi za trgovino, ki bo imela zaradi takega načina prodaje gotovo več prometa, kot bi ga imela sicer.

nokulturna skupnost Ribnica 100.000 din, krajevna skupnost Loški potok iz samopriskevka 90.000 din, osnovna šola „Dr. Anton Debeljak“ iz Loškega potoka 30.000 din in TVD Partizan Loški potok 20.000 din. Če bodo nastale pri gradnji podrazitve, jih bo plačala krajevna skupnost iz svojih sredstev.

Gradnja novega igrišča bo po predračunu veljala precej več, kot bo združenih sredstev, in si-cer kar 479.794 din. Razliko med samoupravno združenimi sredstvi in predračunom pa predstavlja lastno delo doma-činov. Tako domačini sami pri-pravljajo igrišče za asfaltiranje, okoli njega bodo postavili ograjo, uredili pa bodo tudi okolico.

Rokometno igrišče v Loškem potoku ni potrebno le za osno-vošolsko mladino, ampak tudi za mladino, ki obiskuje druge šole in se ob prostih dneh zbirajo doma. Vedno večje zanimanje za rekreacijo in šport pa je tudi med zaposlenimi, seveda spe-cijalno med mladimi, kjer je zapol-njenih največ mladih. Tokrat omenimo le članice kolektivne obrata Bombažne predilnice v tkalnice, ki so v raznih športnih panogah na sindikalnih in dru-gih igrah dosegle že lepe uspe-he.

J. P.

PROMETNI KABINET

Kandidati, ki si želijo pridobiti potrebno znanje za voznika motornih vozil, bodo odslej uporabljali nove prostore v osnovni šoli, kjer je organiziran kabinet za prometno vzgojo. Novi kabinet je namenjen tudi prometni vzgoji učencev osnovne šole. Možnosti za prometno vzgojno delo so zdaj neprimerljivo boljše.

F. P.

Drobne iz Kočevja

KAJMEBRIGAVŠČINA – Naj-novejši odgovor nekaterih občanov, ki so povabljeni na sodelovanje pri raznih društvih in akcijah, je običaj-no: „Kaj me briga, naj delajo tisti, ki so za to plačani!“ Delno to drži, vendar bi kakšno stvar lahko naredi-ti tudi brezplačno. Takemu odnosu je vzrok šibka društvena zavednost. Več govorimo in načrtujemo, kot delamo in naredimo.

– Kaj pa tekaš kot kura brez glave po avtobusni postaji?
– Rad bi ugotovil, od kod bo odpeljal naš avtobus, ker se ved-no ni nikjer oznak, od kod od-pelje avtobus v katero smer.

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

12.000 kilogramov kruha na dan

V Črnomlju bo 24. novembra odprta nova pekarna

Kruhe težave, ki so do zdaj pestile Belo krajino od Vinice pa tja do Suhorja nad Metliko, bodo v kratkem prešle. Ne samo da kruha v oddaljenih krajih ni bilo dobiti, celo v mestu ga je večkrat čez dan zmanjkalo, razen tega pa potrošniki niso imeli nobene izbire. V stari pekarni z zastarelimi stroji ni bilo mogoče poslovati na sodoben način.

Ljubljansko podjetje ŽITO, kamor pekarija spada, je v Črnomlju zgradilo novo pekarijo z najsoodobnejšo opremo. "Tovarno kruha" bodo slovesno odprli 24. novembra v okviru praznovanj za občinski praznik Metlike, ker bo pekarna poslovala za obe občini. Nova pekarija je veljala okrog 7 milijonov dinarjev, v njej pa bodo lahko spekli vsak dan 12.000 kilogramov kruha.

Potrošnikom bo na voljo tudi ržen in koruzen kruh, pa razno petivo in druge specialitete, s katerimi se bavi taka proizvodnja. Zaenkrat bo nova pekarna obratovala s polovično zmogljivostjo. Pekarna ŽITO bo nadomestila prejšnji dve manjši pekarni v Metliki in Črnomlju, ki ne bosta več obratovali.

GOSPODARSTVO IN OBRT

Za torek, 25. novembra, je v Črnomlju sklicana seja treh občinskih odborov. Delegati bodo razpravljali o letošnjih uspehih oziroma neuspehih v gospodarstvu in pretresali položaj obrti v občini. Prav tako se bodo poglabili v delo krajevnih skupnosti, pri čemer bo govor tudi o sredstvih, potrebnih za sofinanciranje programov del.

Če solidarnost odpove...

Za potrebe šolstva je v prihodnjih petih letih predvidenih za 13 milijonov dinarjev investicij

Po zdajšnjem osnutku srednjeročnega razvojnega načrta občine Črnomelj bodo do leta 1980 več ali manj urejeni prostori na več solah. Že v letu

ŠTIRI DNI SO DELALI

Cesta Učakovci-Vukovci-Kovači grad-Vinica je usposobljena za avtomobilski promet. Po njej zdaj lahko vozi vsako vozilo, ne da bi se bilo treba soferju tresti, ali bo prišel na cilj in koliko kmake bo naredil na avtu. S prostovoljnim delom je 45 stanovalcev hiš v teh vaseh štiri dni delalo na cesti in jo temeljito popravilo. Jame so zakrpli, izravnali, kjer je bilo potrebno, in pri krajeh ceste očistili. Krajanje so celo popravili samo s prostovoljnim delom, medtem ko je krajevna skupnost prispevala potreben material.

Črnomaljski drobir

NE POZABITE NA 25. NOVEMBER! Za občane črnomaljske bo ta dan spet odzvem krvi. Na novomeški transfuzijski postaji bodo na vsaj na 50 ljudi. Avtomobilski oddelek kot običajno ob 12.30 izpred avtobusne postaje pri

NAVDUŠENI ZA KARATE? - Na kartanje, kar v Črnomlju ni bilo sprazevati, saj je več mešanih klubov preveč navdušenih za to športno panjo. Karate klub dela v okviru Vukovci in bo imel treninge vsak ponedeljek in sredo od 18.45 do 19.30 ure.

Črnomaljski poročevalec

Zadnje dni pred otvoritvijo pekarije v Črnomlju so delavke krajevnih skupnosti urejale okolico stavbe. Na več zelenicah so zasadile vrtnice in drugo okrasno cvetje, da bo tudi zunaj lepo. (Foto: R. Bačar)

Znanje - orožje komunistov

13. novembra so na seji občinskega komiteja ZK v Črnomlju pretresali delo komisij in sprejeli program za idejno-politično izobraževanje članstva. Začelo se bo takoj in bo trajalo do konca marca 1976.

Za vse članstvo v osnovnih organizacijah ZK je na izbiro 8 predavanj, sami pa bodo izbrali štiri ali pet, ki jih najbolj zanimajo, in snov, s katero so najmanj seznanjeni. Enodnevni seminar bo za nove člane Zveze komunistov in evidentirane za sprejem, prav tako pa je v načrtu seminar za člane aktivne delavcev - proizvajalcev. Ti se bodo seznanili predvsem z ustvarjanjem in delitvijo dohodka v OZD, s sistemom odločanja in informiranja ter z vlogo in nalogami aktivne delavcev.

V tej izobraževalni sezoni bo tudi že četrtič delala politična šola. Celoten izobraževalni program za komuniste bo izvajal Zavod za kulturno-prosvetno dejavnost z domačimi predavatelji.

Ta predavanja niso zgolj formalnost, saj mora po sklepu partijskih organov vsakemu predavatelju slediti razprava z osvetlitvijo razmer v domači osnovni organizaciji, ob teoretičnem pouku torej takojšen prenos tega v prakso. Se pravi, da se predavanja ne bodo več končala s ploskanjem in odhodom domov, temveč bodo uvod v razpravo o konkretnih razmerah.

MEDVEDA SO POJEDLI V LEVU

Lovska družina Loka pri Črnomlju ima v svojem lovišču več medvedov, ki se za držujejo največ na Židovcu, Slivovem hribu in v Kalcih. V tej sezoni so gostje, lovci iz Cerkelj pri Kranju, odstrlili medvedko. Naložili so jo na avtomobilski prtljajnik in jo peljali najprej odreti kožo, meso pa so prodali ljubljanskemu hotelu LEV, kjer imajo zahtevne goste in jim je medvedovina prava poslastica.

DANES O STABILIZACIJI

Na občinski konferenci Socialistične zveze v Črnomlju bodo danes popoldne ocenjevali dosedanja prizadevanja, dosežene uspehe in nadaljnje naloge pri ustavitvi gospodarstva v domači občini. Razen tega je na programu nadaljnji samoupravni razvoj krajevnih skupnosti in sprejem delovnih načrtov za občinsko konferenco do prihodnjega februarja.

Začenja se prvi krog

Najprej uskladiti razvojne načrte med kolektivi in občino

11-članski odbor, izvoljen na nedavni konferenci delegatov, smatrajo kot operativno telo, katerega člani bodo vodili usklajevalni postopek za družbeni plan. Najprej bodo morali poskrbeti za uskladitev posameznih postavk srednjeročnega plana med delovnimi organizacijami in občinskimi načrtom, kjer se prvi osnutki ponekod razhajajo.

Potrebno bo v posameznih delovnih organizacijah spodbuditi k večjim "apetitom", začrtati višjo stopnjo družbenega proizvoda, višji družbeni standard in raven zaposlovanja. Pokazalo se je, da v nekaterih kolektivih niso voljni izkoristiti v prihodnosti niti možnosti, ki jih imajo ali se jim tako rekoč ponujajo. Zadovoljstvo z doseženim je namreč škodljivo in pomeni že začetek konca.

V Črnomlju pri sestavi družbenega plana ne mislijo premikati dogovorjenih rokov in zaenkrat vsa akcija planiranja poteka po planu. V prvem krogu usklajevalnega postopka na ravni delovne organizacije - občina pričakuje največ težav v tozidih, ki imajo sedeže podjetja zunaj občine. Do zdaj še ni primera, kjer bi se razvojni načrti zunanega tozida in celotnega podjetja povsem ujemali.

Za množičnost ni igrišč

Delavske športne igre so vse bolj priljubljene, organizirata pa jih Zveza sindikatov ali ZSMS Metlika

Začetki industrializacije segajo v metliški občini v leto 1956, nekoliko kasneje pa se je pojavila tudi organizirana športno-rekreativna dejavnost, ki se odvijava v delavskih športnih igrah.

Razveseljiv je predvsem podatek, da na športna igrišča zahaja iz leta v leto več delavcev, na zadnjih igrah pa je v devetih panogah nastopilo več kot 10 odstotkov vseh zaposlenih. Škoda, ker se z rekreacijo ukvarjajo predvsem možje. Organizatorji iger ugotavljajo, da se pred začetkom tekmovalne priprave veliko ekip in posameznikov, zaradi premajhne športne zagretosti pa marsikdo ostane le pri prijavi. Če bi hoteli premagati to pomanjkljivost, bi morali ustvariti boljše možnosti za rekreacijo, saj imajo v Metliki eno samo igrišče, na katerem se prav gotovo ne bo razmahnila množičnost.

V okviru delavskih športnih iger so bila v letošnjem letu organizirana tekmovanja v rokometu, malem nogometu, odbojki, plavanju, kegljanju, streljanju, atletiki, šahu in namiznem tenisu za moške in v rokometu, odbojki, plavanju, streljanju in kegljanju za ženske. Delavci in delavke so tekmovali za nagrade in priznanja za najboljše posameznike in za ekipno in skupno uvrstitev. V skupnem seštevku so največ točk zbrali športniki iz TGP, sledijo jim Beti, Kmetijska zadruga, občinska skupščina, Novoteks, osnovna šola in Mercator. V ženskem delu tekmovala so največ točk dosegle športnice iz osnovne šole, sledijo jim vrstnice iz Beti, Kometa, Kmetijske zadruge, občinske skupščine in Mercatorja.

Nagrade in priznanja bodo udeležencem delavskih športnih iger podelili v okviru praznovanja občine.

Te dni bo dvorišče pred suhorsko osnovno šolo dobilo dolgo pričakovani asfalt. Kot zagotavlja Franc Pibernik, tajnik suhorske krajevnih skupnosti, bodo osnovnošolci lahko prvič telovadili na asfaltni plošči že v nedeljo, 23. novembra. O delu na šolskem dvorišču je Pibernik povedal:

"Takoj po sestanku, na katerem smo se odločili za asfaltiranje, smo se lotili dela in v nekaj dneh spremenili okoliščine šole. Izkazali so se predvsem avtoprevozniki Milan Popovič, Darko Pečaver, nekaj traktoristov in mladine.

"Nova obleka"

cev. S prostovoljnimi delom so na dvorišče pripeljali 70 kubikov peska, opravili zemeljska dela in za ploščad do danes opravili več kot 250 prostovoljnih ur. S pomočjo krajevnih skupnosti, pravzaprav njenih prebivalcev, smo privarčevali okoli 1,5 milijona. Kot je obljubil novomeško cestno podjetje, bodo asfalt položili 23. novembra, za novih 491 asfaltnih kvadratnih metrov pa gre veliko zaslug tudi suhorskega obratu IMV in metliški osnovni šoli, ki je prvi plačnik...

V imenu krajevnih skupnosti vabim vse krajanje na praznovanje občinskega in krajevnega praznika, ki ga bomo letos praznovali prvič. Začetek praznovanja bo 26. novembra ob 15. uri, in sicer na pokopališču pri sv. Jakobu, kjer bomo odkrili spomenik padlim borcem. Nato bomo proslavo nadaljevali na novem asfaltnem igrišču, na katerega smo Suhorjani ponosni že sedaj, saj se zavedamo, da smo z našim delom še enkrat podprli celodnevno šolo, ki potrebuje za svoje delovanje veliko sobodnih igrišč."

skega praznika, in sicer v petek, 21. novembra, v Domu Partizana. Ob tej priložnosti bodo organizatorji pripravili zanimiv pogovor o razvoju telesne kulture in športno-rekreativne dejavnosti v metliški občini, na katerega vabijo vse, ki želijo, da bi telesna kultura v metliški občini dobila tisto mesto, ki ji pripada.

PODPRTI PREDLOGI

Prejšnji teden so se na 2. redni seji koordinacijskega odbora za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL sestali člani odbora in razpravljali o predlogih vodilnih funkcij za vodstva v enajstih gasilskih društvih, društvu upokoencev in čebelskem društvu. Vseh trinajst predlogov so člani koordinacijskega odbora soglasno podprli.

Nova obeležja

Občinski odbor Zveze združenj borcev Metlika je v okviru delovnega programa za letošnje leto sklenil, da bo v jubilejnem letu svobode uredil tri neurejene partizanske grobišča. Na Jugorju so ob dnevu borcev uredili grobišče 17 partizanov, ob metliškem občinskem prazniku in krajevnem prazniku Suhorja bodo uredili grobišče, kjer leži več kot 20 partizanov, ki so padli v boju za svobodo na območju suhorske skupnosti. Spomenik na grobišču bo odkrit 26. novembra ob 15. uri. 22. novembra bodo odkrili obeležje na pokopališču na Božakovem, kjer bodo počastili spomin partizanu Cankarjeve brigade Petru Racmanu. Racman je padel junija 1944, ko je Cankarjeva brigada pregnala iz Metlike ustaše in Čerke. Grob do sedaj ni bil obeležen. Odkritju bodo prisostvovali Racmanovi tovariši, borci Cankarjeve brigade.

Še danes je pred suhorsko osnovno šolo pravo gradbišče, čez dober teden pa bodo učenci in učence že lahko tekali po težko pričakovanem asfaltu. Veliko zaslug za "prevleko" imajo matična osnovna šola v Metliki, suhorski obrat IMV, krajevna skupnost in krajanje, ki so s prostovoljnim delom privarčevali precej denarja. Na sliki: dvorišče pred šolo je bilo še pred sedmimi dnevi polno gromozov.

Sprehod po Metliki

PREDSTAVNIKI SIS razlagajo razširjenim političnim aktivom v posameznih podjetjih delovne programe za leto 1976. Ker sredstev ne bo na razpolago veliko več kot leta 1975, so programi sestavljeni tako, da bo zadosteno vsaj minimalnim potrebam. Če bodo hoteli imeti delovni ljudje več aktivnosti, bodo morali skleniti še posebne samoupravne sporazume.

UPRAVNI ODBOR AEROKLUBA Bela krajina se je sestel prejšnji teden. Pogovorili so se o konkretnih nalogah članov upravnega odbora ter o sprejemu statuta. Delo novega kluba se bo začelo te dni.

URESNIČEVANJE STABILIZACIJSKIH programov v podjetjih je že pokazalo rezultate. Delovnim organizacijam je med drugim uspelo zmanjšati zalogo, varčujejo pri porabi materiala, časa in podobno. Slednji zaposleni se zaveda, da lahko prispeva svoj delež k stabilizaciji. Programi so torej s papirjev prešli v prakso.

V HOTELU BELA KRAJINA igrajo ob sobotah za ples črnomaljski.

Prejšnji teden se je v Metliki končala redna letna dvodnevna krvodajalska akcija. Udeležilo se je 431 krvodajalcev, zaradi prehlada in nekaterih lažjih obolenj pa so jih 70 odklonili. Pri metliškem Rdečem križu so poročali, da bi akcija lahko še bolj uspela, če ne bi odkrili v nekaterih podjetjih in ustanovah, prav tako pa je bilo med prostovoljci zelo malo vodilnih in vodstvenih delavcev ter voznikov motornih vozil. Pred akcijo so sicer obljubljali svojo kri, kot kaže, pa so se prestrašili sicer nebolečega odvzema. Nekateri se akcije niso udeležili, baje zaradi govorice, češ da odvzemajo po pol litra krvi.

361 odvzemov

Prav gotovo moramo pohvaliti Slava Grguriča in podjetje TGP, ki je rednemu krvodajalcu omogočilo - Grgurič ima redko skupino krvi, ki so jo tiste dneve nujno potrebovali - da je v najkrajšem času prišel v Metliko in na lastno željo daroval kar pol litra krvi, ki je po vsej verjetnosti rešila življenje.

V humani akciji so sodelovali: Beti (93 krvodajalcev), Novoteks (51), Komet (12), IMV - obrat Suhor (33), Kmetijska zadruga (32), Transportno gradbeno podjetje (34), osnovna šola Metlika z otroškim varstvom (18), osnovna šola Podzemelj (3), osnovna šola Suhor (1), metliška občinska skupščina (4), družbenopolitične organizacije (4), Dom počitka (1), Zdravstveni dom (4), Belokranjski muzej (1), Trgovska podjetja (10), Viator (4). Ostali krvodajalci so iz krajevnih skupnosti, največ pa jih je prišlo iz gradaške skupnosti.

PISMO

IO samoupravne stanovanjske skupnosti metliške skupščine je na 18. seji razpravljalo o pisanju Dolenjskega lista v 44. in 46. številki v zvezi s stanovanjsko gradnjo v metliški občini. IO ugotavlja, da pisanje ne ustreza dejanskemu stanju, zato spravlja javnost v zmotno in škoduje prizadevanju stanovanjske skupnosti v Metliki za čim hitrejšo, samostojno in cenejšo stanovanjsko gradnjo. Samoupravna stanovanjska skupnost je 18. junija 1975 dala v javno razpravo osnutek družbenega dogovora o stanovanjski gradnji, zadnje pripombe nanj pa smo dobili 18. avgusta; podpisan je bil 25. avgusta. Pripominjamo, da smo dogovor podpisali med prvimi izmed vseh občin v Sloveniji.

IO samoupravne stanovanjske skupnosti

METLIŠKI RIBIČI

Na prste ene roke bi lahko v Metliki prešteli neporočene ribiče. Fantje se prično zanimati za ribe kmalu zatem, ko stopijo v zakon. Ribiška palica in trnek sta namreč le za izgovor za nekajurno "svobodo". Torej le ni vsakdo ribič, kdor ima doma pribor.

metliški tednik

ZA NOVO LETO K SORODNIKOM V NEMČIJO!

Z novoletnim obiskom sorodnikov, ki so na delu v Nemčiji, jim izkazuje svojo ljubezen. Zato izkoristite avio prevoze, ki so namenjeni samo zdomcem in njihovim sorodnikom doma.

LJUBLJANA	FRANKFURT	LJUBLJANA
	HANNOVER	
	DUSSELDORF	
	HAMBURG	
ZAGREB	STUTTGART	ZAGREB

Poseben novoletni popust na teh letih
CENE: od 900 din navzgor glede na relacijo
PRODAJA KART: INEX ADRIA AVIOPROMET,
Ljubljana, Titova 48, tel. 061/313-366, GENE-
RALTURIST in ATLAS Zagreb.

SADJARJI, VRTNARJI, TRSNIČARJI IN VINOGRADNIKI, POZOR: VOLUHAR JE NA DELU!

Da boste v nasadih uničili vse glodalce, si nabavite pasti na vabo RABLA za voluharje, ki je nevarna le za tega glodalca in malo rova. Voluharjevi rovi so večji kot krtovi. V ustje rova, ki ima premer 60 mm in je oglašen, namestite celo jabolko, prebodeno s tenko palico, da je voluhar ne potegne globlje v svoj rov. Ko bo jabolko oglodano, jo odstranite in na isto mesto položite past RABLA z isto vabo. Že po 10 minutah boste imeli lovsko srečo.

Pasti lahko dobite po poštne povzetju, če pišete konstruktorju in izdelovalcu pasti RABLA za voluharja na vabo: Franc Ivnik, Kisovec 75, 61410 Zagorje ob Savi.

**vsak četrtek
DOLENJSKI LIST**

NOVO!

NOVO!

KMETIJSKI STROJI NA POTROŠNIŠKI KREDIT

Kmetovalce obveščamo, da prodajamo priznane stroje na potrošniški kredit:

SIP Šempeter

- samonakladalna prikolica Senator 22
- samonakladalna prikolica Pionir 17
- samonakladalna prikolica Pirat 15
- obračalni zgrabljalnik Favorit 220
- obračalni zgrabljalnik Favorit 160 TV
- obračalni zgrabljalnik Favorit 160
- obračalni zgrabljalnik Maraton 140 B
- obračalni zgrabljalnik Sokol 140
- trosilnik hlevskega gnoja Krpan 30 V
- trosilnik hlevskega gnoja Krpan 30 H
- čelni, prednji nakladalnik Težak 8
- kosilnica-kombinator M 200

TEHNOSTROJ Ljutomer

- traktorske prikolice
- trosilnik hlevskega gnoja

AGROTEHNIKA, PROIZVODNI OBRAT Brežice

- razsipalnik gnojil Ferti
- kultivator (peresni) „Breko“
- voziček kosilnice BCS, dvoramni
- žaga-cirkular za BCS
- kabine (ceradne) vseh vrst
- obračalnik-zgrabljalnik Sonce 3
- obračalnik-zgrabljalnik Sonce 4

Vse informacije o kreditiranju dobite v prodajalnah Agrotehnike: „Jurček“ Ljubljana, Celje, Maribor, Murska Sobota, Ljutomer, Lendava, Škofja Loka, Poreč, Zminj, Buzet in Beograd.

Za gotovino dajemo poseben izvensezonski popust.

Izkoristite ugodne priložnosti, ki vam jih nudi Agrotehnika Ljubljana.

DODATNA STANOVANJSKA POSOJILA OBČANOM VARČEVALCEM

Na predlog izvršilnega odbora zbora varčevalcev in po sklepu izvršilnega odbora podružnice z dne 28. 10. 1975 razpisuje LB — podružnica Novo mesto

NATEČAJ

za dodatna stanovanjska posojila občanom varčevalcem podružnice, da bi jim omogočila čimprejšnjo dograditev stanovanja.

1.

Za pospešitev zasebne stanovanjske graditve se odobri dodatnih 2.500.000 dinarjev

2.

Namenjena sredstva iz 1. točke bodo uporabljena za posojila občanom:

- za zaključna dela, kadar občan zida stanovanjsko hišo,
- za plačilo razlike med prvotno in končno ceno, kadar občan kupuje stanovanje od organizacije, ki je za to pooblaščen,
- za rekonstrukcijo stanovanjske hiše, kadar občan s to rekonstrukcijo pridobi nove stanovanjske površine in ima za to gradbeno dovoljenje.

3.

Podružnica bo dajala dodatna posojila občanom, ki so pri njej že dobili stanovanjsko posojilo za gradnjo stanovanjske hiše ali za nakup stanovanja od pooblaščen organizacije na podlagi:

- namenskega lastnega varčevanja za stanovanjsko graditev,
- namenske prodaje konvertibilne valute za stanovanjsko graditev,
- namenske vezave domače ali tuje valute za stanovanjsko graditev.

4.

Občan, ki izpolnjuje pogoje iz 2. in 3. točke tega natečaja in mu je odobreno dodatno posojilo, se mora s posojilno pogodbo obvezati, da bo z dodatnim posojilom:

- usposobil stanovanjsko hišo za vselitev najpozneje do 30. 9. 1976,
- poravnal vso kupnino za stanovanje.

Občan, ki zaseda družbeno stanovanje, se mora tudi obvezati, da bo to stanovanje do 30. 9. 1976 izpraznil in ga izročil dajalcu stanovanjske pravice.

5.

Posojilni pogoji:

- najvišji znesek dodatnega posojila je 50.000,00 dinarjev,
- letna obrestna mera je 8 %,
- najdaljša odplačilna doba je 5 let,
- rok porabe posojila je največ 8 mesecev od odobritve posojila,
- občan vrača posojilo v mesečnih obrokih, ki znašajo šestino polletne anuitete.

6.

Občan mora vlogi priložiti naslednjo dokumentacijo:

- za ugotovitev kreditne sposobnosti:
 - potrdilo o povprečnem mesečnem dohodku za zadnje trimesečje, potrjeno od organizacije, v kateri združuje svoje delo,
 - potrdilo o višini mesečne pokojnine, če je upokojenec,
 - potrdilo pristojnega občinskega organa o višini dohodka in potrdilo o poravnanih mesečnih obveznostih, če je kmetovalec, obrtnik ali če opravlja svobodni poklic.
- za ugotovitev namena posojila:
 - kadar kupuje stanovanje od organizacije, ki je za to pooblaščen:
 - kupoprodajno pogodbo, overjeno na sodišču;
 - kadar zida ali rekonstruira stanovanjsko hišo:
 - gradbeno dovoljenje s tehnično dokumentacijo,
 - zemljiškoknjižni izpisek, če je lastnik stavbnega zemljišča,
 - zemljiškoknjižni izpisek z vknjiženo pravico do uporabe stavbnega zemljišča v gradbeno namene, če gradi na zemljišču, ki je v družbeni lasti.

7.

Prednost pri pridobitvi dodatnega stanovanjskega posojila imajo občani, ki:

- s preselitvijo v svojo stanovanjsko hišo ali stanovanje sprostijo družbeno najemno stanovanje,
 - imajo sedaj slabe stanovanjske razmere.
- Ob enakih pogojih imajo prednost občani z nižjimi mesečnimi dohodki na člana družine. Pri izračunavanju povprečnega mesečnega dohodka na člana družine bo podružnica upoštevala mesečne dohodke obeh zakoncev, ne pa tudi njihov otrok, ki že prejemajo osebne dohodke.

8.

Glede zavarovanja, porabe in vračanja posojila veljajo smiselno določila veljavnega pravilnika o stanovanjskih posojilih občanom na podlagi vezave domače ali tuje valute.

9.

Občani, ki so dobili dodatno posojilo na podlagi natečaja v letu 1974, ne morejo dobiti posojila po tem natečaju. Nihče ne more dobiti dodatnega posojila dvakrat na isto stanovanjsko enoto.

10.

Občanom, ki se do 30. 9. 1976 ne bodo vselili v svojo stanovanjsko hišo, bo podružnica povišala za neodplačani del posojila letno obrestno mero na 12 %.

11.

Vloge za posojila bodo sprejemale: enota za stanovanjsko kreditiranje podružnice Novo mesto, ekspozitura Metlika in ekspozitura Trebnje, kjer lahko dobijo potrebne obrazce in nadrobnejša navodila.

Rok za prijavo je en mesec od dneva objave natečaja.

12.

Dodatna posojila bo odobral izvršilni odbor zbora varčevalcev podružnice Novo mesto, ki lahko določi tudi podrobnejša merila za izvajanje tega natečaja.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Odbor za kadre
Belokranjskega gradbenega podjetja
Begrad, Črnomelj

objavlja prosto delovno mesto

VARNOSTNEGA INŽENIRJA

za delo v službi varstva pri delu, za nedoločen čas

Pogoji za sprejem: poleg splošnih pogojev še višja varnostna šola.

Kandidati lahko dobijo podrobnejše informacije o delovnem področju in drugih zadevah na sedežu podjetja.

Kandidate prosimo, naj pošljejo prošnje na naslov: Odbor za kadre, Begrad, Črnomelj, v 15 dneh po objavi oglasa.

Kandidate bomo obvestili o izboru v 15 dneh, ko poteče rok za zbiranje prošenj.

PROSTA DELOVNA MESTA!

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

TOZD Tovarna opreme Črnomelj

Objava
prostih delovnih mest:

1. DELOVNO MESTO POSLOVNEGA SEKRETARJA.
Pogoj: višja šolska izobrazba pravne, upravne ali ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj.
2. DELOVNO MESTO VODJE TEHNIČNE PRIPRAVE PROIZVODNJE
Pogoj: inženir lesarstva in 5 let delovnih izkušenj.
3. DELOVNO MESTO VODJE VZDRŽEVANJA.
Pogoj: strojni tehnik in 10 let delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe Odboru za medsebojna delovna razmerja IMV-TOZD Tovarna opreme Črnomelj v roku 15 dni po objavi.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Odbor za medsebojna razmerja delavcev pri veletrgovini

„Kurivo“,
Ljubljana, Trg VII. kongresa ZKJ 4

objavlja za poslovalnico Novo mesto, Bršlin 2, naslednja prosta delovna mesta:

1. ŠOFERJA C KATEGORIJE ZA DELO NA NAKLADALNIKU „PESCI“
2. SKLADIŠČNIKA
3. NEKVALIFICIRANEGA DELAVCA

Pogoji: pod 2 nepopolna srednja šola in vsaj 1 leto tovrstne prakse.

Zasedba delovnih mest je za nedoločen in poln delovni čas. Poskusno delo pod 1 in 2 traja 2 meseca, pod 3 1 mesec.

Ponudbe pošljite na naslov: „Kurivo“, poslovalnica Novo mesto, Bršlin 2, v 8 dneh po objavi oglasa.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Tobačna tovarna Ljubljana
TOZD TOBAK
POSLOVNA ENOTA KRŠKO

objavlja prosto delovno mesto

PRODAJALCA(-KE)
v prodajalni BREŽICE

Pogoj: kvalificiran delavec trgovske stroke. Poskusno delo traja 1 mesec. Prijave pošljite v 10 dneh po dnevu objave na naslov poslovne enote Krško, Krških žrtev 11.

VIATOR, TOZD BELA KRAJINA VAM PRIPOROČA:

sporoča vsem interesentom, da sprejema naročila za izvedbo ohranjenosti v naslednjih gostinskih obratih;
PENSION SMUK SEMIČ, HOTEL BELA KRAJINA METLIKA in RESTAVRACIJA GRAD ČRNO MELJ po zelo ugodnih cenah.

Vse informacije dobite neposredno v navedenih gostinskih obratih.

Odbor za medsebojna razmerja
OSNOVNE ŠOLE SENOVO

razpisuje prosto delovno mesto

ŠOFERJA D KATEGORIJE
za šolski kombibus.

Osební dohodek po sistemizaciji. Pismene prijave pošljite v 15 dneh po objavi na gornji naslov.

OBVESTILO O DERATIZACIJI zastrupljanju podgan in miši

Po odloku o splošni obvezni deratizaciji v večjih naseljih občine Novo mesto (Ur. vestnik Dolenjske št. 4/64 in Skupščinski Dolenjski list št. 7/70) bo Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto opravil OBVEZNO DERATIZACIJO (nastavljanje zastrupljenih vab) na območju naselij ŽUŽEMBERK, GOR. STRAŽA, DOLENJSKE TOPLICE in ŠENTJERNEJ v dneh od 24. novembra do 27. novembra 1975. NA OBMOČJU NOVEGA MESTA PA V DNEH OD 2. decembra do 30. decembra 1975.

Točna navodila in opozorila bodo v krajih, kjer bomo opravili deratizacijo, objavljena na vidnih mestih.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO
NOVO MESTO

Mej vrti 5, tel. št. 21-253

OBVESTILO!

Cenjene stranke obveščamo, da smo preselili iz Adamičeve 2 vodovodni, kleparski in oddelak centralnih kurjav v novozgrajene proizvodno-skladiščne prostore na Cikavi.

Vsa naročila sprejemajo omenjeni oddelki na telefonsko številko 21-276.

Sporočamo tudi, da bo od 1. 1. 1976 naš RTV servis posloval v novih prostorih na Adamičevi 2. Naročila bo servis sprejemal na tel. št. 21-126 in na Adamičevi 2. Za naročila se priporočamo.

instalacijsko podjetje
Novomontaža

LICITACIJA!

ISKRA
Industrija za avtomatiko
TOZD Napajanja
68000 Novo mesto, Bršlin 63

razpisuje javno prodajo

OSEBNEGA AVTOMOBILA CITROEN – FURGON

leto izdelave 1971, v voznem stanju, za 26. 11. 1975, in sicer v prostorih podjetja ob 14. uri.

Izključna cena je 4.000,00 din.

Pravico do licitacije imajo vse pravne in fizične osebe, ki položijo 10-odst. varščino od izključne cene. Varščina se plača neposredno pred licitacijo.

Ogled je možen uro pred začetkom licitacije.

Kupljeno blago je potrebno plačati in prevzeti v treh dneh.

PROSTO DELOVNO MESTO!

Odbor za medsebojna razmerja pri
VIATORJU – TOZD „BELA KRAJINA“,
Črnomelj,

objavlja prosto delovno mesto

KVALIFICIRANEGA NATAKARJA

Pogoji:

– končana poklicna gostinska šola,

– 2 leti delovnih izkušenj,

– odslužen vojaški rok.

Poskusno delo dva meseca.

Prijave pošljite Odboru za medsebojna razmerja, Viator – TOZD „BELA KRAJINA“, Črnomelj, do 30. 11. 1975.

PROSTO DELOVNO MESTO!

INLES,
industrija stavbnega pohištva,
Ribnica

–kadrovski odbor TOZD TRGOVINA razpisuje naslednje prosto delovno mesto

ŠEFA SKLADIŠČ IN ODPREME
v centralnem skladišču izdelkov v Ribnici

Pogoji:

Višja šola ekonomsko-komercialne smeri z najmanj 2 letoma delovnih izkušenj ali srednja strokovna izobrazba trgovske smeri z najmanj 5 leti delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delovnih mestih.

Kandidat mora poznati izdelke stavbnega pohištva, seznanjen mora biti s poslovanjem skladiščenja blaga in opreme. Imeti mora organizacijske sposobnosti in sposobnost vodenja. Zaželeno sta družbenopolitična razgledanost in udejstvovanje v družbenopolitičnih organizacijah.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Stanovanje zagotovljeno v doglednem času.

Osební dohodki spodbudni.

Prednost pri izbiri imajo pri enakih pogojih člani delovnega kolektiva.

Prošnje sprejema kadrovska služba podjetja do 27. 11. 1975.

Delovna skupnost osnovne šole „Belokranjskega odreda“ v Semiču

razpisuje prosto delovno mesto

KVALIFICIRANE KUCHARICE

za nedoločen čas.

Nastop službe takoj. Osební dohodki po sporazumu.

Prošnje pošljite na delovno skupnost osnovne šole „Belokranjskega odreda“, Semič.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Odbor za medsebojna razmerja

Zavarovalnice SAVA

– Poslovna enota Novo mesto

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. STROJEPIŠKE
2. UNIVERZALNEGA ZASTOPNIKA za zastop Gabrje, p. Brusnice
3. DVEH SPECIALNIH ŽIVLJENJSKIH PRODUKTOV za Novo mesto
4. SPECIALNEGA ŽIVLJENJSKEGA PRODUKTA za Kočevje

POGOJI:

pod 1: srednja upravno-administrativna šola in 1 leto delovnih izkušenj ali dvoletna administrativna šola in 3 leta delovnih izkušenj,

pod 2, 3 in 4: srednja šolska izobrazba ali končana osnovna šola in odslužen kadrovski rok.

Za vsa objavljena prosta delovna mesta je obvezno dvo-mesečno poskusno delo.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi prostega delovnega mesta na naslov:

Zavarovalnica SAVA – Poslovna enota Novo mesto, Glavni trg št. 24, z oznako „Odbor za medsebojna razmerja“.

Ljubljanska banka

Odbor za medsebojna razmerja pri delovni skupnosti LB
podružnice Črnomelj vabi k sodelovanju nove delavce, zato

objavlja prosta delovna mesta za EKSPOZITURO NA VINICI

1. 1 DELOVNO MESTO – VODJA EKSPOZITURE
2. 2 DELOVNI MESTI ZA DINARSKO-VALUTNE POSLE S PREBIVALSTVOM.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

- pod 1. točko: ekonomska srednja šola ali gimnazija z zaključnim izpitom in pet let ustreznih delovnih izkušenj ter pasivno znanje enega tujega jezika,
- pod 2. točko: ekonomska srednja šola ali gimnazija, PTT šola ali srednja komercialna šola z zaključnim izpitom in tri leta ustreznih izkušenj.

Kandidati naj pošljejo prijave v roku 15 dni po dnevu objave na naslov: Ljubljanska banka, podružnica Črnomelj, Trg svobode 2, kjer lahko dobe tudi dodatne informacije o delovnih pogojih.

KZ METLIKA

- iz naše vinske kleti lahko dobite pristna rdeča in bela belokranjska vina
- enota mesarija prodaja vse vrste kvalitetnega mesa
- naše trgovine imajo na zalogi kmetijski in gradbeni reprodukcijski material in drugo
- strokovne nasvete in ureditvene načrte za vinarstvo in gospodarske objekte vam pripravijo naše strokovne službe

Za praznik občine in dan republike čestitamo članom zadruga, kmetijskim proizvajalcem in vsem občanom.

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 20. novembra – Edmund Petek, 21. novembra – Marija Sobota, 22. novembra – Cecilija Nedelja, 23. novembra – Klemen Ponedeljek, 24. novembra – Flora Torek, 25. novembra – Katarina Sreda, 26. novembra – Konrad Cetrtek, 27. novembra – Virgil

LUNINE MENE
26. novembra ob 7.52 – zadnji krajec

KINIO

BRESTANICA: 22. in 23. 11. slovenski barvni film Pomladni veter.
BREŽICE: 21. in 22. 11. italijanski barvni film Skrivnostna vikendica. 23. in 24. 11. ameriški barvni film Najsmehljivejši človek na svetu. 25. in 26. 11. ameriški barvni film Lov na ljudi.
CRNOMELJ: 21. 11. ameriški barvni film Rdeči oblak nad Riatom. 23. 11. ameriški barvni film

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

TAKOJ SPREJMEM žensko za pomoč v gospodinjstvu in varstvo dveh otrok (3 in 6 let) v dopoldanskem času. Martina Lipnik, Kristanova 32, ali osebno od 15. ure dalje.
ZA SKRBNOST VARSTVO šestmesečnih dvojčic v Ljubljani nudim sobo, hrano in doplačilo. Mlajše upokojenke niso izključene. Ponudbe pošljite pod šifro „DVOJČICI“ ali na telefon (061)57-309.

STANOVANJA

OGREVANO sobo in hrano dam za 4-urno dopoldansko pomoč v gospodinjstvu sraščilki ali kakim drugim delavki ali mlajši upokojenki. Mira Puc, Ljubljana, Vošnjakova 9/1.
USLUŽBENEC vzame takoj v najem garsonjero ali enosobno stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici za nedolga časa. Naslov v upravi lista.
PRODAM takoj vseljivo dvosobno stanovanje v Selnici. Naslov v upravi lista (2740/75).
SOBO S KOPALNICO oddam dekletu za pomoč pri pospravljanju enodružinske hiše. Ing. Venturini, Magajnova 7, Črnuče, Ljubljana.
IŠCEM sobo s posebnim vzhodom in souporabo kopalnice v Krškem. Ponudbe pod „DOBRO PLACAM“.
TAKOJ nujno potrebujem opremljeno in ogrevano sobo z možnostjo kuhanja (lahko sta tudi soba in kuhinja) in souporabo kopalnice v Novem mestu. Naslov v upravi lista (2777/75).
ODDAM opremljeno sobo dvema fantoma. Naslov v upravi lista (2784/75).

Motorna vozila

PRODAM FIAT 750, letnik 1967. Vili Šega, Majde Silc 22, Novo mesto.
PRODAM karambolirano zastavo 101, letnik 1975. Oglej vsak dan. Momčilo Pavlovič, Nađ mlina 24, Novo mesto.
PRODAM traktor Fiat univerzal 42 KS. Selak, Dobrava 32, Skocjan.
PRODAM dobro ohranjen traktor Lanz (24 KM) s kosilnico. Branko Poček, Mostec 1, Dobova.
PRODAM traktor Sama Delfino, pogon na vse štiri kolesa. Jože Udovč, Obrh 10, Šmarješke Toplice.
PRODAM malo rabljen enofazni hidrofor, karambolirano škodo 100 S, letnik 1970, in kombi DKW, letnik 1967, v vzornem stanju. Alojz Bartol, Sentjerne 144.
PRODAM PEUGEOT 204, letnik 1967. Cesta herojev 43.
PRIKLJUČEK za prikolico za zastavo 101 prodam in napeljem elektriko za 1.200 din. Naslov v upravi lista.
PRODAM ZASTAVO 750 po delih in enosobno prikolico za osebni avto. Franc Kocjan, Gor. Grčevje 4, Otočec.
PRODAM osebni avto 125 PZ, letnik 1973, prevoženih 37.000 km. Cena 46.000,00 din. Avto je v odličnem stanju. Naslov v upravi lista (2773/75).

Cleopatra Jones, 26. 11. angleški barvni film Šakal.
KOSTANJEVICA: 23. 11. ameriški barvni film Čatova zemlja.
KRŠKO: 22. in 23. 11. film Karate – jekleni mladenič. 26. 11. ameriški film Ena – je osamljena številka.
METLIKA: Od 20. do 23. 11. ameriški barvni film Veliki valček. Od 21. do 23. 11. ameriško-italijanski film Cosa nostra – resnica o mafiji. Od 21. do 23. 11. ameriški barvni film Vagabundi zahoda. Od 26. do 30. 11. ruski barvni film Komandir srečne ščuke.
MIRNA: Od 22. do 26. 11. film Vzorna dekleta.
NOVO MESTO, KINO KRKA: Od 21. do 27. 11. domači barvni film Doktor Mladen. 24. in 25. 11. Lilium – gostovanje Tržaškega gledališča.
RIBNICA: 22. in 23. 11. ameriški barvni film Šamus – sla po nevarnosti.
SEVNICA: 22. in 23. 11. italijanski film Tudi angeli jedo rižol.
TREBNJE: 22. in 23. 11. japonski barvni vojni film Bitka za Okinavo.

PRODAM motor MZ 150 ccm šport. Slavko Legan, Dol. Ajdovec 15, Dvor.
PRODAM ŠKODO 100, letnik 1970. Dušan Vencel, Gor. Nemška vas 3, Trebnje.

PRODAM

PRODAM starejši dnevno sobo. Oglej od 15. ure dalje. Zmavc, Kristanova 32, št. 2.
PRODAM 16-colski gumi voz. Alojzija Hrovatič, Gor. Lakovnice 5, Novo mesto.
PRODAM nov, nerabljen štedilnik Gorenje na štiri električne in dve plinske plošče po ugodni ceni. Vprašajte na Smihelski cesti 10 a, Novo mesto.
PRODAM kosilnico BCS (širina kose 127 cm), vprežni obračalnik (6 vil) in vprežne grablje (širina 220 cm). Anton Nemanič, Radoviči 11, Metlika.
TAPISONE – TOPLI POD v 8 različnih barvah prodajam po tovarniških cenah. Kostić, Ljubljanska 39, Domžale.
PLETILJE – GOSPODINJE! Razprodajam po znižanih cenah volneno in sintetično predivo za ročno in strojno pletenje. Kostić, Ljubljanska 39, Domžale.
PRODAM mlado kravo s teličkom in skoraj novo jermenico za traktor Ursus in Porsche. Franc Struna, Potov vrh, Novo mesto.
UGODNO prodam dve beli kovinski postelji z bakrenimi vložki. Vrhovi del postelje je iz medenine. Njegovci: Evgenija Bratkovič, Krško, Aškerčeva 6.
PRODAM trajno žarečo peč EMO 5, Martina Peskar, Majde Silc 20, Novo mesto.
UGODNO prodam krojaški brzošivalni stroj Pfaf. Stane Bec, Krmelj 105.
PRODAM kuhinjsko kredenco, štedilnik na drva, hladilnik in elektrimotor (2,5 KM). Jože Draginc, Konec 11 a, Stopiče.
PRODAM krožno žago (cirkular) na trofazni tok. Franc Potočar, Vel. Bučna vas 35, Novo mesto.
UGODNO prodam črno-beli televizor. Oglej ob sobotah, ponedeljkih popoldne in torkih dopoldne. Dr. Škedelj, Ragovska 12, Novo mesto.
TOMOS 4, izven krmni motor z dolgo osjo in rezervnimi deli, približno 45 ur delovanja, prodam za 3.500 din. Naslov v upravi lista.
POCENI prodam avtoplašče in zračnice za zastavo 750. Naslov v upravi lista (2774/75).
PRODAM prikolico za osebni avto s priključkom za zastavo 101. Telefon 22-749.
PRODAM klavirsko harmoniko in manjši elektronski orgle, primerne za začetnike. Miklič, Gor. Kamenec 9, Novo mesto.
UGODNO prodam konzolno dvigalo (kompletno) in plevnik 100 cm širine za vinogradniški traktor Pasquali ali Tomo Vinkovič. Novak, Ljubljana, Vižmarje, Peščena pot 5.
MASIVNO OREHOVO SPALNICO, zelo dobro ohranjeno, prodam. Naslov v upravi lista (2782/75).
UGODNO prodam lepo ohranjen globok otroški voziček. Ljuba Krisper, Krško, Kolodvorska 3, telefon 71-401.

POSEST

PRODAM zidanico (zgrajeno do tretje faze). primerno za vikend, in nekaj zemlje v Česnjicah. Ludvik Rifelj, Česnjice 19, Otočec.

PRODAM gozdno parcelo (4500 m²) pri Gotni vasi. Podrobna pojasnila dobite pri Viliju Šegi, Majde Silc 22, Novo mesto.
PRODAM zazidalno parcelo v Mahorovcu. Naslov v upravi lista (2771/75).
STAREJŠO ZIDANICO, primerno za vikend, z 12 ari zemlje, nekaj trtami in 4-letnimi sadikami različnega sadja v Novi gori k. o. Straža, prodam najboljšemu ponudniku. Naslov v upravi lista.

KUPIM

KUPIM dobro ohranjeno enodružinsko hišo z nekaj zemljo med Čerkjami, Krško vasjo in Brežicami. Ponudbe pošljite na naslov: A. J., Kubed 9, Slov. Gračišče, Koper.

RAZNO

IZGUBILA SE JE lovka psica posavka na Libni pri Krškem, rjave barve, z belo liso pod vratom in belimi prsti. Najditelj dobi nagrado. Sporoči naj na naslov: Leopold Mlinar, Radež 12, Loka pri Zid. mostu.
POROČNI PRSTANI! – Poroka – spomin nanjo naj bo lep in trajen! Zato izberite sodoben poročni prstan pri zlatarju v Ljubljani. Gosposka 5 (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!
KLJUČ OD ZIDANICE, najden na poti od ločenskega pokopališča proti mestu, dobi lastnik na Dolenskem listu.
ANTONU SPELKU iz Irče vasi 65 pri Novem mestu se iskreno zahvaljujem za vrnjene vložke od fotelja, ki sem jih bil izgubil. Marjan Sinkovec, Zihovo selo 6, Otočec.
KMEČKI FANT, 25 let, mirne narave, želi spoznati kmečko dekletko skupno življenje na kmetiji. Imam srednje veliko mehanizirano kmetijo, hišo in avto. Slika zaželeni. Ponudbe pošljite na naslov: Janko Šifer, Kurirska pot 8, 64000 Kranj.

ČESTITKE

DRAGI mami ELIZABETI OVNIČEK iz Novega mesta, Karlovska cesta, obilo sreče, predvsem pa zdravja želi za njen dvojni praznik hčerka Cirila z družino.
BETKI MALINOVIČ iz Novega mesta, Karlovska cesta, želi obilo zadovoljstva in sreče za njen god Cirila z družino.
DRAGI mami in stari mami KATARINI ZUPANČIČ s Tolstega vrha 17 za njen 80. rojstni dan in god vse najlepše, predvsem pa zdravja in dobrega počutja želi sin Lojze z družino.
LJUBI mami in stari mami MARIJI DEŽMAN iskrene čestitke za njen 50. rojstni dan, predvsem mnogo zdravja želijo hčerke Metka in Marica z družinami. Vera in Nasta, sinova Silvo in Franci z družinami ter Srečko, vnučkinje in vnuki pa jo toplo poljubljajo.

PREKLIC

LUDVIK RIFELJ, Česnjice 19, Otočec, prepovedujem hojo po mojem vinogradu v Česnjicah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

IZDELUJEM vse vrste rolet, izvršim montažo in vsa popravila. Cene ugodne, dobavni rok po dogovoru. Naročite jih lahko pri Lojzetu Medletu, Zaba vas 47 (pri transformatorju), Novo mesto.
PRVORAZREDNE VRTNICE ima na zalogi vrtnarija Rauh, Crnomelj, Padlih borcev 12.

ZAHVALA

Ob prerani, boleči, težki in nemudostiljni izgubi našega dragega moža, očeta, starega ata in brata

JANEZA GORENCA
iz Cerovega loga 33

se iz srca zahvaljujem vsem sorodnikom, vaščanom in vsem, ki ste nam stali ob strani ter nam v težkih trenutkih lajšali bolečine. Hvala za vence in cvetje ter denarno pomoč, vsem, ki so pokojnika v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujem se ZD Sentjerne, strežnemu osebju rehabilitacije Novo mesto, tovarni Iskra Sentjerne, gradbenemu podjetju Tehnika iz Ljubljane, podjetju Kremen in župniku za opravljeni obred. Hvala tudi ZB Orehovec, tov. Zagorcu za poslovljne besede in DU Sentjerne.
Žalujoci: žena Anica, hčerka z družino, sinova Jože in Ivan z družinami ter sin Franc.

Ob boleči izgubi našega dragega moža in očeta

JANEZA BAJUKA
z Radovice 74

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nam izrekli sožalje, spremlili pokojnika na zadnji poti in mu darovali cvetje. Posebna zahvala zdravnikom in zdravniškemu osebju novomeške bolnišnice, sosedom, članom gasilskega društva na Radovici in občinski Zvezi borcev v Metliki, govorniku Antonu Maziju za poslovljne besede, radovskim pevkom in suhorskem župniku za opravljeni obred.
Žalujoci: žena Štefka, sinova Janez in Stanko ter hči Ivanka z družino

Radovica pri Metliki,
11. novembra 1975

V SPOMIN

15. novembra 1975 je minilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

ANDREJ LUPŠINA
iz Starega grada pri Krškem

Čas beži, a ne celi ran. Te so vse globlje, žalost vse večja, a naša srca polna solz. Hvala vsem, ki ga niste pozabili in še vedno prinašate cvetje in prižgane sveče na mnogo prezgodnjem grobu.

Žalujoci: žena Milka, hčerka Zinka ter Marinka z družino

V SPOMIN NA

MILANA
ŠOBARJA

27. novembra bo minilo leto dni, odkar si nam dal roko v slovo in odšel služiti vojaški rok. Milan, niti ti niti mi nismo stutili, da je bilo to slovo zadnje. Morda samo nekaj dni in zopet bi se vrnil med nas, da se ni zgodilo tisto, kar se ne bi smelo zgoditi. Izgubil si svoje življenje, a ne po svoji krivdi. Tvoje plemenito mlado srce je v starosti 27 let prenelo biti. Zaman te bomo čakali, zaman bo sinko čakal na očka, katerega je imel tako rad. Kruta usoda je ustavila tok tvojega življenja in 14. novembra je minilo že težkih 6 mesecev, odkar smo se na novomeškem pokopališču za vedno poslovili. Nismo te pozabili in te ne bomo! Naš dom je brez tebe prazen, ob spominu nate nam silijo solze v oči. Milan, dokler bomo živeli mi, boš v naših srcih živel tudi ti! Hvala vojaku Miroslavu Ratkoviču in vsem ostalim vojakom V. p. 2420 Celje, ki nam obljublajo, da bodo imeli Milana vedno v spominu. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov grob, ga krasite s cvetjem in prižigate na njem sveče.

NJEGOVI

ZAHVALA

Ob prerani, boleči in nemudostiljni izgubi moža, očeta, strica, tasta in starega očeta

FRANCETA VIDERVOLA
iz Mrtvic pri Stari cerkvi

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani ter pokojnika v tako velikem številu spremlili na poti v njegov zadnji dom, grob pa bogito zasuli s cvetjem. Posebej se zahvaljujem dr. Kvaterniku iz Loškega potoka za zadnjo pomoč, dr. Rupniku za dolgotrajno zdravljenje, gasilskemu društvu Stara cerkev za organizacijo in poslednjo stražo ob krsti ter vsem drugim gasilskim društvom. Zahvaljujemo se tudi pevcem za ganljive žalostinke, govornikom in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Karolina, sinova France in Janez ter hčerki Anica in Mara z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA AŠIČA

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, celotnemu kolektivu Tovarne celuloze, kolektivu osnovne šole VVV, ZK, ZB in ribiški družini za poklonjeno cvetje ter spremstvo na pokojnikovi zadnji poti. Prav tako se zahvaljujem pevcem, godbi ter govornikom za poslovljne besede ob odprtem grobu. Hvala vsem, ki ste se od pokojnika poslovili in ga ohranili v lepem spominu.

Žalujoci: žena Angelca, sin Ivan, hčerki Slavica in Djurdja z družinami, mama, sestra in bratje z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše dobre, drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

ANE GAŠPERŠIČ

roj. Štepic
iz Gornjega Medvedjega sela pri Trebnjem

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Posebna zahvala sosedom za vso pomoč v tako težkih trenutkih, kolektivoma Novosela Trebnje in Tip-Top Trebnje za podarjene vence. Prav lepa hvala dekanu za opravljeni obred in ganljive besede, pevcem in vsem, ki so pokojnico v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož France, sin Ivan, hčerke Ani, Just in Pepca z družinami, hčerka Malka, sestra Mici in Malka ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Do konca je razdal svoje veliko plemenito utrjeno srce naš ljubi mož, oči, dedo, brat, tast in stric

ALBIN KIRN

avtobusni šofer,
z Malega Slatnika 29

Vsem, ki ste se enkrat pokazali, kako zelo ste ga spoštovali in ga imeli radi, hvala! Hvala vsem, ki ste počastili pokojnikov spomin, mu darovali cvetje, ki ga je tako ljubil. Hvala podjetjem SAP Ljubljana in Gorjanci Straža, Združenju šoferjev in avtomobilistov, njegovim poklicnim tovarišem, govorniku za ganljiv govor, dobrim sosedom za vso pomoč, dr. Vodniku za skrb med boleznijo in duhovniku za lep obred. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in kakorkoli z nami delili najhujše trenutke. Tako veliko vas je, zato vsem in vsakemu še enkrat hvala. Nam pa bo naš oči ostal še naprej ideal, kajti njegovo življenje je bilo eno samo darovanje.

Sami s kruto resnico so ostali: žena Rezka, hčerka Majda in sin Vilko z družinami, sestra in brata z družinami in njegovi ljubljani vnučki Robert, Alenka, Matjaž in Blaž

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Casopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Marjan Bauer, Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primc, Jože Splichal (urednik priloge), Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Oblikovalec priloge Peter Simič.
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.
IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 5 din – Letna naročnina 169 dinarjev, polletna naročnina 84,50 din, plačljiva vnaprej. Za izoemstvo 340 din ali 20 ameriških dolarjev oz. 49 DM (za ustrežna druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9.
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na določen strani 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Za vsi mali oglas do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za druge oglašne in oglašne v barvi velja do preklica cenik št. 7 od 3. 1. 1975. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/75 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.
TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 52100-601-10558 – Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 – Telefon (068) 21-227. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Casopisni stavek: filmi in prelomi: CZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica Ljubljana.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.00, in 24.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

CETRTEK, 20. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 9.35 Zborovska glasba preteklih dob. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zagotovo po želji. 12.10 Predstavljamo vam. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jože Dular: Pomen vključevanja mladih kmetov v aktivne zadružnikov. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Med lo, družino in delom. 15.45 "Vrtljak". 16.45 Jezikovni pogovori. 17.20 Iz domačega opernega arhiva. 18.20 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 18.35 Vedre melodije. 19.40 Minute z ansambli. 20.00 Mojstir Sepeta. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.40 Literarni večer. 21.40 Lepe melodije. 22.20 Slovenska komorna glasba od 1900 do danes.

PETEK, 21. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo. 9.30 Jugoslovanska narodna glasba. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.30 Po Talijanih. 12.10 Revija orkestrrov in solistov. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jelka Hočevar: Enoletne trave med žitom lahko zatremo tudi s herbicidi. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 "Vrtljak". 16.50 Človek in zdravje. 18.05 Ogledalo našega časa. 18.15 Zvočni signali. 19.40 Minute z ansambli. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Stop-pops. 20.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Jazz pred polnočjo.

SOBOTA, 22. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tehnik. 9.35 Glasbena pravljica. 9.50 Naši umetniki mladim poslušalcem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Sedem dni na radiu. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Milena Jazbec: Izkušnje s herbicidi v pramorskih vinogradih. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.45 "Vrtljak". 16.45 S knjižnega trga. 17.20 Gremo v kino. 18.05 Pogovor s poslušalci. 19.40 Minute z ansambli. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 21.15 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za našo izseljence. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden. **NEDELJA, 23. NOVEMBRA:** 8.07 Radijska igra za otroke. 8.47

Skladbe za mladino. 9.05 Se pomnite, tovariši... 10.05 Prvi aplavz. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.04 - 18.50 Nedeljsko popoldne. 17.50 - 18.29 Radijska igra: Pokrajina. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Skupni program JRT - studio Beograd. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 V lučeh semaforjev.

PONEDELJEK, 24. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Izberite pesmico. 9.40 Mali vokalni ansambli in solisti. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Dopoldanski komorni koncert. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Colnarič: Akcija za izpopolnitev praznih mest v obstoječih mladih vinogradih. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 "Vrtljak". 17.20 Koncert po željah poslušalcev. 18.05 Kulturna kronika. 18.20 Ob lahki glasbi. 19.40 Minute z ansambli. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Če bi globus zaigral. 20.30 Operni koncert. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 25. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo. 9.30 Iz glasbenih sol - glasbena šola Radeče. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Promenadni koncert. 12.10 Popevke brez besed. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Benigar: O naši čebelarstvu zakonodaji. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Iz dela glasbene mladine Slovenije. 14.40 Na poti s kitaro. 15.45 "Vrtljak". 16.45 Družba in čas. 18.05 V torek nasvidenje! 19.35 Lahke note. 19.40 Minute z ansambli. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Od premiere do premiere. 21.30 Zvočne kaskade. 22.20 V utripu kola. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 26. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Nenavadni pogovori. 9.25 Zaposimo pesem. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Urednikov dnevnik. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Franjo Janežič: Malo znani rastlinski škodljivci. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 "Loto - vrtljak". 17.20 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana. 18.05 Po poteh odločanja. 18.35 Instrumenti v ritmu. 19.40 Minute z ljubljanskim jazz ansambli. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Zvoki in melodije za vas. 20.45 Kulturni globus. 21.00

Koncert iz našega studia. 22.20 S festivalov jazza. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

CETRTEK, 27. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 9.35 Zborovska glasba iz dobe čitalnic. 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.03 Uganite, pa vam zagotovo po želji. 12.10 Predstavljamo vam... 12.30 Kmetijski nasveti - Janez Čop: Gozd in divjad. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Iz glasbenih sol - glasbena šola Ribnica. 15.45 "Vrtljak". 16.45 Jezikovni pogovori. 18.20 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 18.35 Vedre melodije. 19.40 Minute z ansambli. 20.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Prenos prireditve jugoslovanskih radijskih postaj. 22.20 Slovenska komorna glasba od 1900 do danes. 23.05 Literarni nohturno. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 20. NOVEMBER: 16.00 - 16.35 Napoved programa. Povejmo na glas. Poročila. Nove plošče RTB - 16.35 - 16.45 AKTUALNOST TEDNA - 16.45 - 17.00 Obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 Glasbena oddaja IZBRAJLI STE SAMI

SOBOTA, 22. NOVEMBER: 16.00 - 16.20 Za gram humorja in glasbe - 16.20 - 16.40 Jugoton vam predstavlja - 16.40 - 17.00 Radijska univerza 17.00 - 17.30 KRONIKA. Obvestila in reklame. Za naše najmlajše - 17.30 - 18.00 Domače zabavne na valu 192 m

NEDELJA, 23. NOVEMBER: 10.30 - 12.00 Napoved programa. UVODNIK radia Brežice. DOMACE ZANIMIVOSTI. Naš komentar. Za naše kmetovalce. Nedeljski magnetofonski zapis. Obvestila in reklame. Spored naših kinematografov - 12.00 - 15.30 OBCANI ČESTITAJO IN POZDRAVLJAJO

TOREK, 25. NOVEMBER: 16.00 - 16.30 Napoved programa. Iz produkcije RTV Ljubljana. Iz naše matične knjižnice - 16.30 - 17.00 Kaj prinaša nova Stevilka Dolenskega lista. Sportni pregled. Obvestila in reklame - 17.00 - 18.00 MLADI ZA MLADE

TELEVIZIJSKI SPORED

CETRTEK, 20. NOVEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 10.35) (Bgd) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) (Zg) - 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd) - 17.30 Knjiga, barvna oddaja iz zagrebške serije Bistrootki (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.20 Tretji svetovni mir - 9. del (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 Bitka za ranjence - barvna nadaljevanka TV Zagreb (Lj) - 20.50 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.00 Cetrtkovski razgledi: Bistri učenci (Lj) - 21.30 Po belih in črnih tipkah (Lj) - 22.00 TV dnevnik (Lj)

PETEK, 21. NOVEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 TV v šoli (do 11.05) (Bgd) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (do 16.30) (Zg) - 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Bgd) - 17.20 Pisani svet (Lj) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Pevski tabor - II. del barvne oddaje (Lj) - 18.35 Mozaik (Lj) - 18.40 Svet, ki nas obdaja - barvna oddaja (Lj) - 18.55 Bivališča rastlin in živali - barvna oddaja (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.10 Lev pozimi - barvni film (Lj) - 22.15 625 (Lj) - 22.35 TV dnevnik (Lj) - 22.50 Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu (Lj)

SOBOTA, 22. NOVEMBRA: 9.30 TV v šoli (Bgd) - 10.35 TV v šoli (Zg) - 12.00 TV v šoli (do 12.45) (Sa) - 14.10 625 (Lj) - 14.30 Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu - prenos - 15.55 Nogomet Borac - Vojvodina - prenos (Sa) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Kako se je kalilo jezero - barvna serija (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cikcak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.00 Zivljenje je lepo - barvna oddaja TV Beograd (Lj) - 20.30 Zagreb 75 - prenos festivala zabavnih melodij (Zg) - 21.45 Moda za vas, barvna oddaja (Lj) - 21.55 TV dnevnik (Lj) 22.10 Barvna propagandna oddaja (Lj) - 22.15 Kojak - serijski barvni film (Lj)

NEDELJA, 23. NOVEMBRA: 9.00 POROČILA (Lj) - 9.00 R. Bratny: KOLUMBOVCI - TV nanizanka (Lj) - 10.08 BARVNA PROPAGANDNA ODDAJA (Lj) - 10.10 OTROSKA MATINEJA: Klovni Ferdinand in nogomet. Znameniti živalski vrtovi: Basel. (Lj) - 11.10 MOZAIK (Lj) - 11.15 KMETIJSKA ODDAJA (Zg) - 12.00 POROČILA (do 12.05) (Lj) - NEDELJSKO POPOLDNE: Pisani svet. Za konec tedna. Moda za vas, barvna oddaja. Poročila. Prodali so jih milijon. 2. del. Mednarodno prvenstvo v namiznem tenisu (Lj) -

17.00 KOŠARKA BORAC - ZELJEZNIČAR - prenos (Sa/Lj) - v odmoru REZERVIRAN CAS - 18.20 PIONIRJI LETALSTVA - barvna serija (Lj) - 19.10 BARVNA RISANKA (Lj) - 19.20 CIKCAK (Lj) - 19.30 TV DNEVNIK (Lj) - 19.50 TEDENSKI GOSPODARSKI KOMENTAR (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 M. Kerstner: GRUNTOVCANI - nadaljevanje TV Zagreb (Lj) - 21.05 KARAVANA: Kozara (Lj) - 21.40 SPORTNI PREGLED Zg - 22.15 TV DNEVNIK (Lj)

PONEDELJEK, 24. NOVEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) (Zg) - 17.15 Millne: MEDVEDEK PU - nadaljevanje in konec (Lj) - 17.35 CAROBNA ZOGA - barvna risanka (Lj) - 17.50 OBZORNIK (Lj) - 18.05 NASI ZBORI: Fužinar, barvna oddaja (Lj) - 18.30 MOZAIK (Lj) - 18.35 MARKSIZEM V TEORIJI IN PRAKSI (Lj) - 19.00 ODLOČAMO (Lj) - 19.10 BARVNA RISANKA (Lj) - 19.20 CIKCAK (Lj) - 19.30 TV DNEVNIK (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 F. Benedetič - M. Košuta: RIZARNA - TV drama (Lj) - 21.45 KULTURNE DIAGONALE (Lj) - 22.15 TV DNEVNIK (Lj)

TOREK, 25. NOVEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 17.35 OTROCI IN PTIČKI POZIMI - barvna oddaja (Lj) - 17.45 T. Pavček: CENČARIJA - I. del

barvne oddaje (Lj) - 17.55 OBZORNIK (Lj) - 18.10 ZNAMENITI ŽIVALSKI VRTOVI: London, barvna serija (Lj) - 18.40 MOZAIK (Lj) - 18.45 NE PREZRITE: Spomenik Dražgoški bitki (Lj) - 19.10 BARVNA RISANKA (Lj) - 19.20 CIKCAK (Lj) - 19.30 TV DNEVNIK (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) 20.05 AKTUALNA ODDAJA (Lj) - 20.55 BARVNA PROPAGANDNA ODDAJA (Lj) - 21.05 A. Strindberg: PREBIVALCI HEMSOA - TV nadaljevanka (Lj) - 22.35 TV DNEVNIK (Lj)

SREDA, 26. NOVEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.00 ZACETEK DELOVANJA TV PRIŠTINA (Priština) - Eventual. prenos nogometne tekme - 17.20 KLOVN FERDINAND IN ZIMA, barvna oddaja (Lj) - 17.50 OBZORNIK (Lj) - 18.05 MLADI ZA MLADE, oddaja TV Sarajevo (Lj) - 18.35 MOZAIK (Lj) - 18.40 PO SLEDEH NAPREDKA (Lj) - 19.10 BARVNA RISANKA (Lj) - 19.20 CIKCAK (Lj) - 19.30 TV DNEVNIK (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 ODDAJA TV NOVI SAD (Bg) - 21.00 FILM TEDNA: PTICI IN PTIČKI (Lj) - 22.35 TV DNEVNIK (Lj) - 22.05 ev. posnetek nogometne tekme

CETRTEK, 27. NOVEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (do 16.00) (Zg) - 17.15 BISTROOKI - oddaja TV Zagreb (Lj) - 17.45 TV OBZORNIK (Lj) - 18.00 MOZAIK (Lj) - 18.05 TRETJI SVETOVNI MIR (Lj) - 19.10 BARVNA RISANKA (Lj) - 19.20 CIKCAK (Lj) - 19.30 TV DNEVNIK (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 BITKA ZA RANJENCE - barvna nadaljevanka TV Zagreb (Lj) - 21.00 CETRTKOVI RAZGLEDI (Lj) - 21.30 PO BELIH IN ČRNH TIPKAH (Lj) - 22.00 TV DNEVNIK (Lj) - 22.15 GOLI EVROPE - reportaža (Lj)

ZAHVALA

Ob težki, boleči izgubi našega srčno dobrega moža, očeta, starega očeta in strica

MARTINA HOČEVARJA

pekovskega mojstra iz Krmelja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih dneh stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje in pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom za nesebično pomoč, dr. Levstiku in drugemu osebju zdravstvenega doma in lekarne v Krmelju za zdravniško nego, zdravnikom in sestram pljučnega oddelka novomeške bolnice za zdravljenje, gasilcem iz Krmelja za pomoč in organizacijo pogreba, gasilcem "IGD" Metalna Maribor, gasilskim društvom sevniske in trebanjske občine za spremstvo s prapori, pevcem "Svobode" Krmelj za žalostinke, govornikom za poslovljene besede. Za pozornost se zahvaljujemo tudi kolektivni KPD Dob pri Mirni, osnovni šoli Krmelj, društvu upokojencev Tržišče in Sentjanž.

Se enkrat srčna hvala vsem, ki ste imeli našega očeta tako radi. **Zaljujoci:** žena Julka, otroka Zvone in Milena z družinami in drugo sorodstvo.

labod labod labod labod

F.S. FINŽGAR 20 PREROKOVANA

"Pri vas je sreča, da France ni vojak. Vi lahko vidite. Kako pa, brat kaj hodi pomagat k Jančarju? Je župnik postal pred vrati pisarne in iskal po žepu ključa ter motril Lojzo. "Zdaj ne. Za jesensko setev bo pač spet treba. Za rajata begunec ni." Župnik je bral Lojzi z lica, da nič ne sluti o tem, dar je Jera tožila, in je bil tem bolj prepričan, da je vse pretirano. "No, kaj bi?" jo je vprašal v pisarni, kakor je imel navado nagovariti vsakega. "Nič veselega nimam, gospod." "Ta se je takoj spet domislil Jančarice in Franceta, ali prejšnji odgovor Lojze mu je omajal slutnjo in tem bolj dvignil zanimanje za novico. "Lojza ne hodi na prazne spletke semkaj," je preudarno, sedel za pisalno mizo in Lojzi ponudil stol. Lojza je pričela: Tako in tako sem našla Golobovo - in mu vse razodela. "Kakor je založna ta novica - moj Bog, kaj mi se vse prišlo s to grozno vojko - si vendar sila odrovnala. Ali sedaj? Kaj misliš, Lojza?" "Domov naj bi šla, mislim jaz. Sramoti ne morejo ne tako ne drugače." "To bi bilo najboljšo. Toda Golob! On je pravi človek." "Ko bi mu vi rekli."

"Tudi moji besedi se ne bo uklonil, vsaj takoj ne." "Nekaj tednov je lahko Francka pri nas. Saj je dovolj dela." "Pri vas," je poprijel naglo župnik. "Pri tebi, nič ne rečem, toda je France, je Jera." "Franceta poznam. Še zmenil se ne bo. No, in Jera, njej pa nič mar ni to." "Morda bolj kot vsem drugim." Župnik si je na pol zatislil oči, da je Lojza, ki mu je gledala odkritosrečno v obraz opazila sumnjo v njih. "Čudna je Jera in hudega jezika." "To je, Morda ne veš, in če ne, je prav, da zveš: Franceta je prišla tožit ali pravzaprav Jančarico, da gleda za njim." Lojza je ostrmela: "O, ti grda ženska, ti! Torej to je napravila!" "Vidiš. In sedaj Francka, taka, kot je, pri hiši? Ali ni težko?" Lojza je pomolčala in zbiral misli. Dobro se je spominjala večera, ko jo je svarila zaradi natolčevanja. Da si je pa Jera upala do župnika, to je bilo Lojzi odveč. "Ne, gospod župnik, Jera je Jera, ali vse naše hiše ne bo uganjala. Prosim, pomirite Goloba, dotlej pa ostane dekle pri nas. Zanesite se name." "Meni prav. Storim, kar bom mogel, todi pomni, Lojza: brez težav to ne bo. Težke ure si nakladaš!" Lojza je naglo odšla. Čim bolj se je oddaljevala od župnišča, tem bolj jo je pekla Jera. Francko je skoro pozabila in samo Jera in spet Jera ji je hodila na misel. In ko je vse dodobra presodila, se ji je zazdelo, da je Jera na Franceta ljubosumna. Skoro bi se bila na glas zasmejala temu spoznanju. Ali še enkrat je preletela vsa leta Jerine službe in vsaka malenkost je govorila: Jera je ženska, ki si niti z mislijo ne drzne upati, da bi bila kdaj Francetova; toda sovraštvo vsaki drugi, ki bi se mu bližala! Ko je prišla do bogca vrhu griča, se je ozrla nanj in se pokrivala. Zapeklo jo je, da se je morda

le presovražno razburjala nad Jero. "Saj ji vse odpuščam," je obujala kes. "Morda si sama ne more kaj, ko je svet tako čudno prečuden." Zasukala je misli od Jere na Francko in prišla domov, kjer je srečala dekle na dvorišču. "Kje je France?" jo je nagovorila prijazno. "Na podu. - Sem že zakurila in pristavila. Mleko sem tudi scedila. Pisana ga ima vsak dan več. To je živalca." je hitela Jera in potresala otrobe na rezanico za telike. "Prav. Po zajtrku pojdeš takoj okopavat repo; jaz pridem za tabo." "Saj bi jo skoro sama, kar je še je." Lojza je bila vesela, da nihče niti ne sluti, kako gostjo ima pri hiši. Oprezno je odprla sobo. Francka je spala. Prsti desne roke so bili zapleteni v težke kite. Lojza je obstala pri postelji. "Kakor Magdalena," jo je spreletela misel. "Morda v sanjah umiva Gospodove noge s solzami in jih briše z lasmi." Tiho se je preoblekla, popravila zastoreček na oknu, kjer je sililo ob vrzeli sonce na posteljo, in šla v kuhinjo. Pri zajtrku je Lojza še enkrat naročila Jero, kaj naj dela, in vprašala Franceta: "Kajne, da je prav?" France je bil čuda dobre volje, kakor se je bil prejšnji večer raztogotil pri Jančarici zaradi novice, da je bil zatožen pri župniku. "Seveda je. Saj pojdem tudi sam tja, ko mine rosa, da na ozarah odkosim za krave." Jera je takoj odrezala malico kruha, ga zavila v predpasnik, zadelala motiko in odšla. Lojza je težko čakala, da je Jera izginila, potem je poklicala brata in mu vse razodela. "Meni je vseeno," je skomignil brat z rameni, ko je Lojza dokončala povest in vprašala, kaj sodi on. "Vseeno! Ni res, prav tebi ne sme biti vseeno in Jero tudi ne bo vseeno." "Jeri - Jeri - za zlomka, no - " "Ne kleti," mu je hitro požugala Lojza s

prstom. "Saj to ni kletev," je ugovarjal France in zastavil še enkrat: "Za zlomka je to čudno, kaj pravice ima pri hiši dekla." "Pravice? - Naj jih ima ali ne, za tožbe ji je vendar odprta pot." "Za kakšne tožbe? Ali ni pošteno plačana?" Zadnjo besedo je France izgovoril samo na pol, segel pod klobuk v lase in razširil oči. "Saj se drugod tudi lahko toži, ne samo na sodniji." "V župnišču, kajne?" je planil brat in veselo mu je žarelo z lic. "Kdo ti je pravil?" "Nič ne taji. Sedaj jo imamo! Ti šklebeder ti stari - ha ha ha!" France je skočil kvišku in mahal s klobukom. "Da si je upal ta kolovrat kaj takega! Ali jo izplačam!" "Ne, brat, nikar! Jaz jo posvarim zlepa." "Ti, kakor hočeš, in jaz, kakor hočem. Sedaj nalašč. Golobova naj kar ostane pri nas. Le udinjaj jo in po dve kroni ima več na mesec kot Jera." "Ne, France," je prosila Lojza. "Je že vse dobro," je mahal z rokami France in skočil po stopnicah v svojo sobo. Lojza je obsedela. "Saj mu nisem pravzaprav nič povedala in vendar ve: Pa da je tako vesel in se smeje!" France je prišel naglo spet na dvorišče, žvižgal krog voza, včasih se zasmejal in spet žvižgal zidane volje, da se je Lojza še bolj čudila. Videla ga je, kako je zadel koso na ramo in odšel. Lojza bi bila najrajši šla za njim. Ali imela je še dela v kuhinji: tudi Francko je morala počakati, da se prebudi. Brat je korakal s klobukom po strani na polje in obsedla ga je radost, ki čaka trenutka, da se znese nad sovražnikom, in je prepričana, da ga stre. Veselo je zapela osla ob koso na ozarh. Jera se je sklonila, oprla ob motiko in rekla:

Mož množice priznanj

„Včasih smo imeli eno društvo Partizan, trinajst sekcij in enega blagajnika, zdaj pa bo 13 društev in klubov, potrebnih bo 13 ljudi, ki se bodo spoznali na predpise o poslovanju z denarjem. Včasih smo športniki vedeli za imena vseh starost in športnih organizatorjev v Sloveniji, danes se za domače ne veš več. Sport je bil včasih namenjen le razvoju telesa, danes pa je doseganju rezultatov.“ Tako je na kratko povedal Andrej Arko, znani športni in družbeni delavec iz Kočevja, dobitnik mnogih odlikovanj in priznanj, najbolj ponosen na Bloudkovo plaketo.

O telesni vzgoji nekdaj in danes je Andrej Arko, ki bo jutri praznoval svojo 70-letnico, dejal še:

„Včasih je bilo dobro tudi, ker smo vse organizacijsko, tehnično in vadbno delo opravljali amatersko. Denar nikoli ni bil vzrok, da telesna kultura ne bi žela uspehov. Vzrok za nedelo je bilo lahko le nedelavnost amaterjev. Danes smo prišli tako daleč, da mora biti vse plačano, honorirano.“

Včasih smo kot navijači ploskali tudi dobrim akcijam nasprotnega moštva, čeprav smo po tiho vedno upali, da bodo zmagali naši. Ni bilo tepežev, preklinjanja in celo šovinističnih izgovorov, vsaj dokler ni začela politika vmes. Današnji navijači niso športno vzgojeni. Branje športnih časopisov in tuljenje na tekmah ni zadostno telesnovzgojno delo.“

Tovariš Arko je tudi dobitnik bronastega, srebrnega in zlatega znaka Turistične zveze Slovenije. Dejal je:

„Za napredek turizma morajo skrbeti predvsem tisti, ki imajo od njega komercialno korist, ne pa le amaterji v turističnih društvih. Tako žanjejo podjetja

korist, kritiko pa amaterji v društvih.“

Kočevje nima tradicij, ker je mesto priseljencev, prav tradicija pa je osnova za turizem. Taka turistična tradicija je polharstvo, vendar se tudi polharski večeri niso obnesli, kot smo organizatorji pričakovali. Naša tradicija je še lov, a je lovski muzej dobila Bistra, kjer je malo divjadi.“

Andrej Arko je prejel tudi več delovnih odlikovanj:

„Po končani vojni je bilo pri nas v Kočevju vse razrušeno in nobene industrije nismo imeli. Vendar smo seki les in ga dajali drugim, da so si gradili industrijo, medtem ko so bile pri nas porušene še hiše. Spominjam se – takrat sem bil tajnik „Lipa“ in gozdne – ko smo vsi skupaj naložili od sobote popoldne do ponedeljka zjutraj 360 vagonov lesa. Veliko je slo lesa iz občine, nazaj pa smo dobili malo oziroma nič. Mnogi kraji, ki niso nič dali za skupnost, so dobili obrate in tovarne. Mi smo tovarne napravili iz obrtnih delavnic sami.“

Jubilant Andrej Arko je prizadevno delaval še na mnogih področjih, o čemer govore tudi priznanja, ki jih je dobil: najvišje priznanje občine Kočevje Seškova nagrada in plaketa, najvišje priznanje krajevne skupnosti Kočevje „Bronasta jelka“, zlati znak republiške Zveze prijateljev mladine, zlati znak Filatelistične zveze Slovenije, zlati znak Avtomoto Zveze Slovenije, srebrni znak OF, srebrni znak Planinske zveze Slovenije itd. Ob njegovi 70-letnici mu čestitamo vsi prijatelji in znanci, čestitkam pa se pridružuje tudi kolektiv Dolenjskega lista, katerega zvesti dopisnik je vse od njegove ustanovitve.

JOŽE PRIMC

Trije mrtvi in osem ranjenih

Pri prehitevanju vozil na Martinovi nedeljo čelno trčenje pri Beli cerkvi

V nedeljo, 16. novembra, se je ob 18.15 pri Beli cerkvi na magistrali Ljubljana-Zagreb spet zgodila ena tistih hudih nesreč, ki na mah terjajo več življenj in poškodb ter veliko gmotno škodo.

Na kraju nesreče sta bila takoj mrtva 72-letni Jože Gorenc in njegova žena Alojzija z Jerman vrha pri Bučki. Še istega dne, le malo kasneje, pa je poškodbam podlegel 35-letni Martin Udovč z Bučke, ki je vozil avtomobil.

Zgodilo se je, ko je Udovč vozil proti domu, pri Beli cerkvi pa je po levi pripeljal naproti avtomobilist Mehlo Abdič iz Ljubljane, ki je prehiteval kolono vozil. Prišlo je do silovitega čelnega trčenja z Udovčevim avtom, katerega je odbilo čez živo mejo ob cesti in čez vzporedno lokalno cesto na travnik. Razen treh mrtvih so bili v

Udovčevem avtomobilu poškodovani še 32-letna Olga Udovč, 10-letna Brigita in 6-letni Robert. Pa tudi Abdič in njegovi štirje sopotniki inajo take poškodbe, da so vse ranjene prepekljali v novomeško bolnišnico. Vrh vsega je tragična nesreča terjala še za 50.000 dinarjev gmotne škode.

Prizorišče tragične nesreče pri Beli cerkvi, kjer je ponoči po karambolu ostalo kup razbitin.

OKOLICO UREJAJO

V kratkem bo za novo osnovno šolo Kočevje dograjen plavalni bazen s telovadnico. Urejšajo tudi okolico oziroma dovožno pot. Zal pri asfaltiranju niso uredili vsega prostora med šolo in telovadnico, pač pa samo pot, poleg katere nameravajo napraviti zelenice in posaditi rože ali grmičevje. Veliko bolj bi bil izkoriščen ta prostor, če bi ga asfaltirali, saj bi se tu lahko učenci vadili voziti s kolesi, uredili bi igrišča za tenis, s kolkarje, organizirali razna športna, predvsem prometno-kolesarska tekmovanja. Za to bi bilo potrebnih 150.000 din, ki pa jih krajevna skupnost Kočevje-mesto nima.

KEGLJAČI TEKMUJEJO

8. novembra je na kegljišču v Kočevju pričela kegljati vaška liga, v kateri tekmuje šest ekip, in to iz Kočevske Reke, Livolda, Dolge vasi, Mozilja ter upokojevc in invalidi iz Kočevja. Zanimanje za tekmovalstvo je veliko. Tekmujejo za prehodni pokal, ki so ga v spomladanskem delu tekmovanja osvojili invalidi. V jesenskem delu je konkurenca še večja. Tekmovanje je vsako soboto in nedeljo.

POSTAJALIŠČA V ZAVETRJU

Krajevna skupnost Koprivnica se je letos lotila postavljanja avtobusnih čakalnic. Pri financiranju sodelujeta Rudnik in Metalna, Senovo. Do zdaj so dokončali čakalnico na Velikem Kamnu, v Koprivnici in Šikovcu pa gre delo tudi že h koncu. Pozimi je čakanje na prostem zelo neprijetno, saj imajo avtobusi večkrat zamudo. Pa tudi sicer so šolarji in odrasli vsi premočeni in premraženi, če morajo stati na prostem, pozimi in poleti ob vsakem vremenu.

NOVO MESTO: PODRL KOLESARJA – Tone Držaj iz Bršlina se je 16. novembra dopoldne peljal na kolesu po Ljubljanski cesti proti mestu, pri trgovini „Dolenjke“ pa je naproti pripeljal avtomobilist Negoslav Latinovič z Broda. Tega je med srečanjem zaneslo, podrl je kolesarja in zapeljal na pločnik. Držaj je bil laže ranjen, gmotno škodo pa cenijo na 4.000 dinarjev.

Mali svet ob Vrbskem jezeru

Sredi avgusta sem se iz Kranjske gore čez Korensko sedlo odpravil na obisk h Korošcem, ki živijo onkraj naše meje v Avstriji. Od Beljaka sem se peljal proti Celovcu, ko sem na koncu Vrbskega jezera zagledal napis „Mini mundus“ (Mali svet).

Radovednost me je premagala: pri blagajni sem plačal 15 dinarjev in si začel ogledovati miniaturne znamenite zgradbe iz vsega sveta. Modeli so izdelani zelo lepo in spretno in so razpostavljeni na 1700 m² površine ob Vrbskem jezeru. Gledalec lahko občuduje ladjo Titanik, ki se z drugimi pozibava v pristanišču, newyorški Kip svobode, salzbursko stolpnico, Belo lužo, Eifflov stolp, poševni stolp iz Pise, Jugoslavijo zastopa model cerkve in samostana iz Studenice.

Modele so s prostovoljnimi delom naredili učenci tehnične strokovne

UKRADLI DELAVSKI AVTOBUS

Ko je hotel 17. novembra pred 14. uro šofer odpeljati avtobus IMV izpred trgovine v Dragi, kjer navadno stoji, vozila ni bilo nikjer. Tam v bližini pa je stal volkswagen LJ 28-93. Kakor so ugotovili, je bil osebni avto ta dan ukraden v Ljubljani, neznanec se je z njim pripeljal do Drage pri Beli cerkvi, kjer se mu je zahotelo večjega vozila. Vzel je avtobus in se odpeljal do Velike Kladuše na Hrvaškem, kjer so našli avtobus IMV. Kdo ga je odpeljal, zaenkrat še ni znano.

šole; tako delo je zelo zahtevno, en model delajo tudi tri leta. Vsak model dela ena skupina, iz leta v leto jih je več.

Najpogostejši obiskovalci so otroci, ki lahko zlezejo v odprtino slavo-

Znameniti Eifflov stolp med zelenjem v „Malem svetu“

loka, se igrajo v vodi pri ladiah. Starši pa se za ta čas „preselijo“ v New York, Carigrad, Pariz...

Najlepši je „Mini mundus“, v čer, ko luči pričarajo pravljice videz.

LOJZE KERŠTAN

Deček leze skozi slavalok znamenja, ki je v resnici v Parizu

Buče za poldrugi štefan

Vinske buče Janeza Klemenčiča neobičajno velike

Nekdaj so v vinogradih v času trgatve nosali brent pri zidanici dobivali okrepčilni požirek vina iz posebnega korca, izdelanega iz vinske buče. Danes te buče še vedno uporabljajo za pomivanje sodov in prelivanje mošta. Gotovo je to najzvirnejša posoda, kar jih je najti pri nas, saj jo vsako leto ljudem rodi narava. Janez Klemenčič, 72-letni kmet iz Zdinje vasi, že dolga leta sadi tudi vinske buče. Seme je dobil od svojega očeta; kje jih je dobil stari Klemenčič, pa nihče več ne ve. Običajno zrastejo vinske buče velike za pol do enega litra. Letos pa je med desetimi vinskimi bučami Janez Klemenčič našel dve, ki sta v primerjavi z drugimi pravi velikanki, vsaka ima do tri litre prostornine.

„Veste,“ je Klemenčič ponosno dejal, ko je prinesel buče na naše uradnišvo, „s temi bučami mora človek pazljivo ravnavati. Sadijo se ob svečnici, in ker so zelo občutljive za mraz, jih je treba dostikrat pokrivati, da ne pomrznejo. Tudi gnojiti jih je treba. Ampak take kot letos mi niso zrastle že 35 let.“

Klemenčič sadi buče tako, da se lahko plazijo po drevesu ali podtaknjeni veji. Pred leti so se ljudje ustavljali pod njegovo slivo in začu-

deni gledali v nenavadne plodove nje. Vinske buče so se na gosti mrazle med slivami.

„Vse buče sem že obljubil sosedom. Ljudje jih še vedno radi uporabljajo,“ je dejal ob slovesu Janez Klemenčič.

Janez Klemenčič z obema vinskima bučama velikankama

KAMERA ODKRIVA. Gostilna Kos v Ločni pri Novem mestu je očitno zelo dobra. Dobronamerni upajo, da so se tovarnjakom zaustavili samo zaradi prigrizka, kozarček ali dva malignanov namreč dali zgodbi nove, trpke razseznosti. (Foto: S. Mikulan)

NATANČNO UREJENO – PO REPIŠKO

Z visoko dvignjeno glavo je tovariš sekretar Kuripeča koracil prek tovarniškega dvorišča proti izhodnim vratom in kar samo od sebe se mu je smejalo, ko se je spomnil, da je oddal pred dobrimi petimi minutami izpolnjen listek za sedemdnevni oddih. Kljuka izhodnih vrat se še ni dodobra ohladila od sekretarjeve toplone, že so po njej segle roke drugih sekretarjev, le-tim je sledila desnica predsednika delavskega sveta v Kuripeču ter vseh predsednikov samoupravnih odborov podjetja, manjkale pa niso tudi roke njihovih namestnikov.

In vsi so bili sila dobre volje, notranje pomirjeni in pred kolektivom pohvaljeni, kajti uspelo jim je izdelati vse samoupravne akte, ki jih zah-

tejajo ti in oni zakoni tako, da so še poklicni pravniki zaman ure in ure brskali po papirjih v želji odkriti kakšno napako, ki bi dopuščala razmah in delovanje sovražnih sil ali nazadnjakov, ki že ob napaki škodoželjno pripomnejo: „Hoteli ste imeti samoupravljanje, zdaj ga pa imejte!“

Tovariš sekretar Kuripeča je ob tolikšnem uspehu celo potihoma razmišljal, da bi zboljšal na kup novinarje, ki bi se lahko razpisali o njihovem primeru zakonske urejenosti samoupravljanja, a ni tega storil iz preprostega razloga, ker se je čutil najbolj zaslužnega, pa bi mu lahko nevoščljivci vrgli v sekretarski obraz, da hvali samega sebe. Zbasal se je torej v lado, po-

ljubil ženko na lice in se odpeljal nekam proti jugu. Enako so storili drugi sekretarji, predsednik delavskega sveta podjetja ter predsedniki in namestniki samoupravnih odborov. Zadnji so odpotovali s fički ali kvečkami s stoenkami. Za teden dni.

V Kuripeču so se vrnili spočiti in zagoreli obrazov, da so jim bili nekateri bledeleči neži odkrito zavidni. Že drugi dan po povratku je bila seja delavskega sveta Kuripeča z eno samo točko dnevnega reda: vrednost točke za pretekli mesec. In k besedi se je prigrasila neposredna Mara Repiška:

„Mislim, da so plače že tako majhne, da bi morala veljati točka najmanj dvanajst dinarjev.“

Direktor Kuripeča jo je zabil, da bi rada požrla tisto, česar ni ustvarila, in da s takšnimi nepremišljenimi pripombami ruši delovno disciplino ter moralo vseh zaposlenih ter da točka ne sme veljati več kot devet dinarjev.

Vsi drugi so molčali kot ribe v akvariju in ni bilo malo takšnih, ki so Repiško Maro sovražno gledali. Zapisnikar pa je zabeležil, da je seja potekala po vseh členih na novo sprejetega poslovnika o delu samoupravnih organov v Kuripeču.

Prvega v mesecu so dobili ljudje osebne dohodke in točka je bila obračunana na devet dinarjev, kot je predlagal tovariš direktor.

TONI GASPERIČ